

V današnji prilogi: Zakaj Kosovo še zaostaja (str. 21) – Kraševac v New Yorku (str. 23) – Zdravila proti raku v raziskavi (str. 28)

Teorija mora biti tesno povezana z našo prakso

Včeraj je Edvard Kardelj v Kumrovcu odprl politično šolo ZKJ »Josip Broz Tito« — Usposabljanje za uresničevanje avantgardne vloge ZKJ v naši družbi

KUMROVEC, 21. nov. — »To je šola za tiste borce naše socialistične revolucije, delavskega razreda in naše socialistične družbe, ki so že v družbenopolitični praksi pokazali sposobnost in voljo za izpopolnjevanje in ki se bodo tukaj oborožili z novimi marksističnimi znanjem.« Je v svojem govoru ob odprtju politične šole Zveze komunistov Jugoslavije »Josip Broz Tito« v veliki dvorani doma borcev NOV in mladine v rojstnem kraju predsednika republike dejal član predsedstva CK ZKJ in predsedstva SFRJ Edvard Kardelj.

Svečane otvoritve so se poleg slušateljev in predavateljev ter številnih gostov udeležili tudi dr. Vladimir Bakarič, Stane Dolanc, delegacija najvišjih organov ZKJ in ZK republik ter pokrajni, predstavniki konferenc organizacij ZK v JLA in v organih ter organizacijah federacije.

Potem ko je predsednik sveta politične šole Josip Vrhovec dejal, da je za krepitve ZK kot razredne organizacije nujno marksistično izobraževanje in idejno-politično usposabljanje, ki predstavlja pogoj uspešnega izpolnjevanja njene vodilne družbenopolitične vloge, je z uvodnim predavanjem »Revolucionarna praksa in marksistično izobraževanje« povzel besedo Edvard Kardelj. Dejal je, da sta za to, da bi bila ZK sposobna uresničevati avantgardno idejno-politično vlogo v naši družbi, posebej pomembna dva pogoja. Prvi je stabilnost temeljev socialističnega sistema oziroma določenih ključnih pozicij diktature proletariata v demokratičnem sistemu socialističnega samoupravljanja. Drugi pogoj pa je revolucionarna ustvarjalna moč ZK, torej ne le njena akcijska sposobnost v vsakodnevni praksi, marveč tudi njenega znanja in marksističnega teoretičnega ustvarjanja.

Za marksistično izobraževanje je nujno poznavanje klasične literature tvorcev marksizma in leninizma, vendar pa je obenem prav tako važno, da to izobraževanje povezuje teorijo in prakso.

so ter marksistično znanost z vsem znanjem, ki bo komunistu omogočilo, da bo samostojno povezoval teorijo in prakso, družbeno kritiko z ustvarjalno akcijo, je poudaril Edvard Kardelj.

Po tem je direktor politične šole »Josip Broz Tito« Djuha Hrzenjak zatrdil, da si bo prva generacija slušateljev prizadevala, da bo vzor vsem kasnejšim rodovom,

ki se bodo v tej šoli učili hoditi po Titovi poti, po herojski poti naše ZK in tako utirati steze v njenem boju za osvoboditev delavskega razreda in vseh delovnih ljudi. S slavnostno govorom predsedniku Titu poslal pozdravno pismo Igor Makovec, (obširen povzetek Kardeljevega predavanja objavljamo na 2. strani).

Med 70 slušatelji prve generacije jih je sedem iz Slo-

venije: predmetni učitelj z osnovne šole Genterovci Todor Füle, strokovni učitelj na krajskem teletihnem centru Jože Valant, zobehnik v ambulanti Poljane Andrej Aranž, sekretar komiteja OK ZKS Vrhnika Jože Sojer, inženir v trboveljski strojni tovarni Miro Florjanc, električar v trebanjskem Novolesu Igor Slak ter organizacijski sekretar komiteja OK ZKS Ljubljana Center Igor Makovec. (obširen povzetek Kardeljevega predavanja objavljamo na 2. strani).

BORIS DOLNIGAR

Tito sprejel Mareia
Predsednik egiptovske skupščine izroči poslanico Sadata

BEograd, 21. nov. (Tanjug) — Predsednik republike Josip Broz Tito je danes popoldne sprejel odposlanca predsednika Sadata, predsednika egiptovske parlamenta Sadeja Mareia in se zadržal z njim v daljšem prijateljskem razgovoru.

Sajed Marei je predsedniku Titu izročil osebnostno poslanico predsednika Sadata, predsednika egiptovske skupščine, ki jo je v zvezi s sedanjim položajem na Bliznjem vzhodu in o rezultatih njegovih obiskov v ZDA, Veliki Britaniji in Franciji. Na sprejemu so bili tudi predsednik skupščine SFRJ Kiro Gligorov ter zvezni sekretar za zunanje zadeve Miloš Minić.

Svet revolucije je ukoril „leno“ vlado

Portugalska vlada naj se hitro preosnuje — Predsednik Gomes je zahteval odstop vlade premiera de Azavede

LIZBONA, 21. nov. (Tanjug) — Portugalski svet revolucije je danes ukoril vlado, ker se je včeraj odločila prekiniti z delom. Hkrati je zahteval, da se vlada nemudoma rekonstruira. Od vlade je svet revolucije tudi zahteval, da »nemudoma nadaljuje z delom, dokler kriza ne bo rešena«. Pri reševanju krize pa je svet revolucije tudi odločil, da se morajo takoj začeti pogajanja s političnimi strankami, da bi prišli do ravnotežja, ki bi pomirilo zasikljive družbeno-politične stranke in omogočilo ustrezno spremembo v vladi.

Portugalska vlada je namreč včeraj prenehala delati, dokler ji ne bodo zagotovljeni pogoji za funkcioniranje in izvajanje oblasti in dokler se politična in vojaška situacija ne razjasni.

Vlada je zahtevala, da uresniči njen zahtev zagotoviti predsednik republiko Costa Gomes osebnostno. Kot kaže pa se je svet revo-

lucije postavil ob bok predsedniku republiko in spor, čil vrsto odločitev, ki bi lahko zapovedale ponovno vzpostavitev kohezije članov gibanja oboroženih sil, ki je bilo po splošnem mnenju omajano zaradi medstrankarskih bojov za oblast.

General Gomes je že včeraj popoldne spregovoril množici pred predsedniško

palaco. Zahteval je, da je treba takoj odstaviti vlado, ki je zljutaj sklenila, da začasno odloži svoje posle. Portugalski predsednik je splošno tudi pozval svoje rojake, naj se z združenimi močmi upro čedaje huji nevarnosti, ki jim grozi od desničarske akcije, o kateri je dejal, da lahko pripelje do takšnega režima, kakršna vlada v Čilu.

Delegacija Bundestaga v Zagrebu

Pogovori zahodnonemške parlamentarne delegacije v saboru SRH

ZAGREB, 21. nov. (Tanjug) — Delegacija zahodnonemške Bundestaga, ki jo vodi predsednica Annemarie Renger, je dopoldne prisla v Zagreb in takoj po prihodu obiskala sabor SRH Hrvaške.

V pogovoru s predsednikom sabora dr. Ivom Perišnom in s skupino članov sabora in izvršnega sveta kakor tudi gospodarske zbornice Hrvaške, so se člani zahodnonemškega parlamenta seznanili s posameznimi vidiki gospodarskega razvoja v republiki, posebej pa so se zanimali tudi za funkcioniranje sabora in delegatskega sistema.

Člane Bundestaga je potem sprejel predsednik predsedstva SRH Hrvaške Jakov Blažević, zvečer pa so odpotovali iz naše države.

Madriidske straže

Franca bodo pokopali jutri, kronanje Juana Carlosa pa bodo verjetno odložili - Vse pomembnejše točke stražijo

MADRID, 21. nov. — Tuje agencije poročajo, da so krsto s posmrtnimi ostanki diktatorja Franca prepeljali v kraljevsko palačo v Madridu, tako da mu bodo njegovi privrženci pred pogrebom, ki je predviden za jutrišnjem, lahko izkazali zadnje časti.

icer pa je v Španiji mirno. Po ulicah španskih mest krzajo policijske in vojaške obhodnice, vse pomembnejše točke v Madridu so zastražene.

Madriidski časniki pišejo, da se bo pokopna parada, ki jo bo vodil podpredsednik ZDA Rockefeller, v nedeljo na pokopališču blizu Madrida, kjer je tudi grob tvorca falangistične filozofije Josea Antonia Prima de Riveria. Kronanje princa Juana Carlosa Burbonskega je predvideno za jutri, vendar se je zvedelo, da bodo obred morda preložili za dan ali dva, baje za-

to, da bi počakali na nekatere delegacije iz tujine. Madriidski desni listi danes ostro kritizirajo pisanje svetovnega tiska o Francovi smrti. V nekaterih izmed teh listov so danes tudi sestavki, ki poveljujejo vlogo generalisima Franca in obdobje frankizma. V nasprotju z njimi je zmerni španski tisk veliko bolj zadržan in »prepušča zgodovini, da bo izrekla zadnjo sodbo. Podobna mnenja izražajo tudi ugledne osebnosti španskega političnega življenja. »Zdaj ni trenutka, da bi izrekli dokončno sodbo o osebnosti Francisa Franca,« je dejal general Manuel Díez Alegria, ki

so ga lani odstavili s položaja načelnika španskega generalnega štaba.

Podobno mnenje je izrazil tudi Serrano Suner, Francovi svak, ki je bil med državljansko vojno njegov minister za notranje zadeve.

Stari falangisti in fašisti govorijo o kontinuiteti frankizma in o tem, da so prepričani, da bo kralj Juan Carlos nadaljeval delo Francisa Franca.

Katoliški list Ya pa piše, da bo Juan Carlos lahko »kaj storil« in sploh ostal na tem položaju samo pod pogojem, da bo državi vrnil demokracijo.

Takoj umik s Cipra

Generalna skupščina OZN sprejela resolucijo, ki so jo predlagali neuvrščeni — Ukrepi za vrnitev beguncev

NEW YORK, 21. nov. (Tanjug) — Generalna skupščina OZN »zahteva, da se neutegoma umaknejo vse oborožene sile, da odpočijejo tuje vojskovanje in osebje iz Ciperske republike in da preneha vsako tuje mešanje v njene zadeve.«

To odločno zahtevo vsebuje resolucija petih neuvrščenih držav o ciperskem vprašanju, ki so jo sinoči, navkljub srditemu turškemu nasprotovanju, sprejeli s 117 glasovi. Edino Turčija je bila proti. Glasovanja se je vzdržalo 9 držav: Čile, Gambija, Iran, Izrael, Jordanija, Maroko, Pakistan, Saudska Arabija in ZDA. Iz raznih razlogov je bilo odsotnih 16 delegacij.

Ceprav resolucija govori o umiku »vseh tujih oboroženih sil«, pa to predvsem velja za turški invazijski korpus. Turki se izgovarjajo, da je navzočnost tega korpusa

na otoku porok za varnost turške ciperske skupnosti ter za njen status. Očitno pa generalna skupščina tega argumenta ne priznava.

Resolucija tudi poziva vse pristojne strani, naj neutegoma sprejmejo ukrepe za prostovoljno in varno vrnitev beguncev na njihove domove in za ureditev vseh drugih problemov beguncev. Nadležna zahteva, naj vobe skupnost takoj obnovi smotna in konstruktivna pogajanja. Turčiji tudi ni pogodu naslednji paragraf, ki pravi, naj se snobena stran ne spušča v enostranske akcije...

vštevši spreminjanje demografske strukture Cipra. Turčija je temu ostro nasprotovala med posvetovalnim avtorjem resolucije (Alžirija, Gvajana, Indija, Mali in Jugoslavija) z grškimi in turškimi predstavniki. Po vseh iz Nikozije so Turki prekinili prepoved, po kateri tuji novinarji niso imeli dostopa v turški del Nikozije. Prepoved so sprejeli pred nekaj tedni. Vendar pa novinarji še vedno ne bodo imeli neomejene prostosti, brez spremstva ne smejo nikamor in morajo vsa svoja pota in obiske napovedati vnaprej.

Oprostitev obveznega pologa

ZIS močno omilil merila za polog pri investicijskih vlaganjih

BEograd, 21. nov. — Gradnja stanovanj, stanovanjskih objektov, samostojnih domov, študentskih domov ter domov za upokojene — je oproščena obveznega pologa depozita, ki ga odreja zakon o pologu depozita pri investicijskih vlaganjih v negospodarske in neprofitne investicije. Depozita bodo oproščene tudi vse investicije, pri katerih so z več kot 50 odstotki udeleženi občani s samopriskrbovno ali posojilom. Investicijska vlaganja na manj razvitih območjih pa so oproščena pologa, če vlaganja iz teh virov presegajo 30 odst.

Sirija prva postaja

»Delovni obisk« Kurta Waldheima na Bliznjem vzhodu — Napad gverilcev na izraelsko naselje na Golanu

NEW YORK, 21. nov. (UPI, AP, VAPA) — Generalni sekretar OZN Kurt Waldheim je danes odpotoval na »delovni obisk« v države Bliznjega vzhoda. Ustavil se bo v Siriji, Libanonu, Jordaniji, Izraelu in na Cipru. V Siriji se bo pogovarjal o ločitvi izraelskih in sirskih sil na Golanu in o podaljšanju mandata mirovnim silam OZN.

Predstavniki palestinske osvobodilne organizacije (PLO) je povedal, da se bo generalni sekretar OZN v Damasku sestel z Jaserom Arafatom, predsednikom PLO. Kakor vedo povedati politični krogi, bo Kurt Waldheim razložil Arafatu ameriško stališče, Arafata pa prosil, naj mu podeli palestinsko stališče glede ureditve bliznjih razmer.

Ameriški državni sekretar za zunanje zadeve Henry Kissinger je izjavil, da je bil ameriški veleposlanik v Izraelu Malcolm Toon pokli-

cen v Washington na pogovor o tem, kakšne so možnosti za nova pogajanja na Bliznjem vzhodu. Kissinger je potrdil, da bo januarja prišel v Washington izraelski premier Jicak Rabin.

Predstavniki ljudske demokratične fronte za osvoboditev Palestine je v Damasku izjavil, da so gverilci napadli izraelsko naselje Ramat Hagšamin na Golanu, ki se je začel sinoči ob 21. uri, je bilo ubitih več kot petnajst, ranjenih pa okrog 20 izraelskih vojakov. Po napadu so se gverilci varno vrnili v svoje oporišče. Gverilci so napadli mladinski center naselja in ga popolnoma uničili. Boji so trajali do 3. ure zjutraj.

V Tel Avivu so potrdili napad, v sporočilu pa pravijo, da so gverilci ubili tri študente in enega ranili.

Izraelske okupacijske oblasti so nedavno ukazale prebivalcem vasi Boj Zakarija v okrožju Betlehem, naj se v petnajstih dneh izselijo iz svojih domov in s svoje zemlje. Če se ne bodo pokorili, bodo izseljeni s silo, so oblasti zagrozile vasčanom. Kakor hitro je rok potokeel, so izraelski vojaki napeljali oko-

li polji, ki so last vasčanov, bodečo žico. Številne palestinske družine so se preživljale samo od te zemlje.

Izselitev vasi je del izraelskega načrta, da bi na zaselenem arabskem ozemlju ustanovili izraelska naselja. V omenjeno vazo mislijo preseliti Izraelce iz Kfar Asuna.

Palestinci, ki žive na zaselenem ozemlju, ostro obsojajo izraelsko početje ter pozivajo vse nacionalne komiteje, mestne svete, študente in delavce, naj se upro izraelskim kolonialistom.

Spopad s tajno policijo

V boju je padlo sedem pripadnikov čilskega odprniškega gibanja

BUENOS AIRES, 21. nov. (Tanjug) — Čilska hunta je objavila, da je v oboroženem spopadu s tajno policijo diktatorske vlade padlo sedem pripadnikov odprniškega gibanja, članov KP in agibanja revolucionarne levice (MIR). V uradnem sporočilu je še rečeno, da so ranjeni en patriot in dva pripadnika vladne policije Hunta trdi, da je do spopada prišlo, ko so člani odprniškega gibanja skušali napasti vojaško patruljo. To je bil doslej eden najhujših spopadov med policijo in člani odprniškega gibanja. General Pinochet ni še zdaj spet rad predstavljal kot »artev« terorističnih napadov.

Kam na prvo letošnje smuko?

Sneha sicer še ni dovolj, za prvo silo pa bo že zadostoval

LJUBLJANA, 21. nov. — V Kranjski gori nekatere žičnice že delajo. Na Zlatniku bodo v soboto poglani vlečnice na Hotanjaki, Tudi žičnica ob Sport hotelu na Pokljuki naj bi stekla v soboto. Golte bodo poglani žičnice ob tistih progah, kjer je trideset centimetrov snega dovolj za smučanje. Na Voglu ob Ljubljani, da bodo smučarji lahko poglani vsaj eno sosednjo. Na Kravcovi je možna smuka na Njivah, kjer je od 40 do 50 centimetrov snega.

DOPIŠNIKI DELA

Kaj komentira Delo

Portugalska kriza je dosegla skrajno kritično točko. Dve antagonistični republikanski proučevalca od predsednika republike arbitražo, Costa Gomes pa se je omejil na posplošni poziv k spravi in enotnosti. Zakaj? O tem razmišlja Miran Sušnar v komentaru »Portugalski november«. O aktualno zdravstveno-politični temi piše Marija Namorčič (»Ali naj bo načelo odvisno od datuma?«), Mila Repovž pa o zlorabljenih dodatkih na stalnost.

stran 3

Resolucija pravočasno nared?

BEograd, 21. nov. — V skupščini SFRJ so nadaljevali razpravo o osnutku resolucije za leto 1976. Znamilno Cenović, zvezni sekretar za finance, je dejal, da bo besedilo resolucije usklajeno do srede decembra, ko naj bi dosegli tudi medrepubliške dogovore o plačilni bilanci, politiki cen ter skupni in splošni porabi. Potrdili so tudi pet osnutkov zakonov za nadaljevanje spodbujanja manj razvitih v letu 1976.

stran 4

Stotine dodatnih milijonov za cement

ANHOVO, 21. nov. — Investicija v nove obrate anovske Salomita je narasla za 750 milijonov dinarjev. Krive so večje dimenzije nekaterih objektov in inflacija, ki je z višjimi cenami prispevala obremenitvi.

stran 4

Začetek združitve

V Hošiminhu se je končala politično-posvetovalna konferenca predstavnikov obeh Vietnamov — Podpis listin

HANOI, 21. nov. (Tanjug) — Opoldne se je v Hošiminhu končala politično-posvetovalna konferenca predstavnikov Severnega in Južnega Vietnam, na kateri so obravnavali formalno in popolno združitve države. Delegaciji sta sprejeli besedilo skupnega sporočila in dokument — v njem naštevajo probleme, o katerih sta se obe strani sporazumeli. Za zdaj pa niso objavili vsebine teh dveh dokumentov.

Konferenca se je končala s slovesno sejo šefa delegacij Truong Cin iz Severnega Vietnam in Pham Hung iz Južnega Vietnam, ki sta podpisala oba dokumenta. Zgodovinsko srečanje obeh delegacij je dokazalo, da ne gre za pogajanja dveh strani, od katerih bi vsaka imela lastna stališča, temveč za dogovor narodnih predstavnikov, ki imajo pred seboj enak cilj: formalno združitve države po večletni umetni razcepitvenosti.

Odtlej, ko je bil na saigon

skem letalskiš Tonh Son Njat slovesno sprejem za delegacijo DR Vietnam, ki je štela 25 članov, pa do danes se je mesto Hošiminh potrudilo ustvariti vtis v izjemnem dogovoru v zgodovini države, pri katerem spontano sodeluje ves vietnamski narod. Zastave, transparenti o enotnosti, fantje in dekleta v belih oblekah, častna garda pred palačo neodvisnosti — tako so bila znamenja zmaganja, ki so spremljala zgodovinski dogovor med predstavnikoma severa in juga. Delegati

so se domenili tudi o splošnih volitvah v vsej državi. Ena od prvih nalog tako izvoljene enotne skupščine bo, da bodo sestavili centralno vlado in druge vodilne organe enotnega državnega aparata. Datum volitev še ni znan, najbrž pa bodo kmalu.

Sredi decembra bo v Parizu mednarodna konferenca o obnovitvi Vietnam, ki bo pod pokroviteljstvom organizacije vietnamskih prebivalcev v Franciji (organizacija se imenuje vietnamsko bratstvo).

STOL
interier
Duplica pri Kamniku
Delovni čas od 7. do 20. ure
Ob sobotah od 7. do 14. ure
Stanovanjsko pohištvo — uni program

Utrjevanje Luande

Kmalu vrh OAE v Angoli — Morilske kolone belih najemnikov preganjajo prebivalstvo — Odbori za obrambo

ADIS ABABA, 21. nov. (AFP, Tanjug) — Dvajset od 46 držav članic organizacije afriške enotnosti je pozitivno odgovorilo na predlog Somalije, da bi sklicali srečanje na vrhu te organizacije, ki naj bi ga posvetili angolski krizi. Glavna tema tega izrednega srečanja OAE bi bila Angola. Po vsem sodeč pa bi razpravljali o še nekaterih hudih nesoglasjih, ki so se prav v zvezi z Angolo pokazala med članicami te organizacije. Sklicanje takega sestanka pa bi moralo potrditi še 11 držav oziroma dve tretjini vseh članic. Menijo, da bodo pozitivne odgovore, ki še manjkajo, nedvomno zbrali v nekaj dneh, tako da bi konferenca šefov držav OAE lahko sklicali za 5. december.

V Luando vsak dan prihaja veliko beguncev iz mest in krajev, ki so na jugu padli v roke kolone najemnikov. Vlada LR Angole ima iz dneva v dan vse več skrbi, kam bi nastanila prebivalstva iz mest Benguele, Lobita, zdaj Bandeira, in drugih krajev. Pred kolono najemnikov, ki so nekakšna »prehodnica« med FNLA in UNITA, preplašeni prebivalci beže.

Več sto prebivalcev Gabe je zapustilo mesto. Mesta v južnem delu Angole, do nedavnega pa tudi v osrednjem delu države, ob atlantski obali, so kot pripovedujejo begunci, povsem opustela.

Ljudstvo v Luandi in okoli glavnega mesta nemnožno spremlja bojni položaj. Vsi državljani LR Angole so tedno odločeni, da se z vsemi silami upro najemnikom in njihovim pomagalcem. Okoli 11 ljudski odbori v Gaadu, kjer življenje poteka normalno, prebivalstvo organizirano pripravljajo na obrambo Luande in okolice in na pomoč borcev na fronti, če bi se za to pokazala potreba.

Marksizem ni le filozofija, temveč živa znanost revolucionarne akcije

Edvard Kardelj ob otvoritvi politične šole ZKJ: Za zvezo komunistov je nujno ne samo samostojno marksistično raziskovanje svoje in svetovne prakse, temveč tudi raziskovanje zgodovinskih pogojev, v katerih se praksa razvija

KUMROVEC, 21. nov. — Član predsedstva CK ZKJ in predsedstva SFRJ Edvard Kardelj je v svojem obširnem uvodnem predavanju ob otvoritvi politične šole ZKJ Jozep Broz Tito — predavanje je imelo naslov »Revolucionarna praksa in marksistično izobraževanje — opusl izreden pomen nove šole za idejnopolitično usposabljanje, nato pa temeljito analizo razlogov za intenziviranje marksističnega izobraževanja. Predavanje bomo v celoti objavili v tokrovi številki Dela, danes pa objavljamo naslednji povzetek.

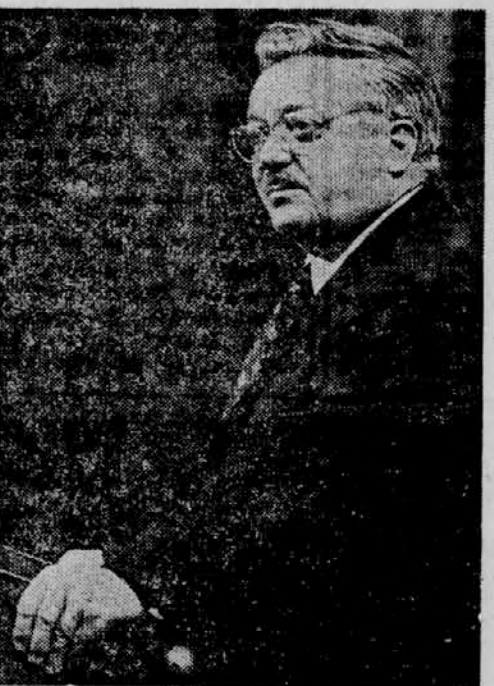
Za sedanjí trenutek je bistveno vprašanje, v kakšni meri imajo vodilno vlogo v družbi tiste sile, ki po svojem razrednem interesu edine lahko usmerjajo razvoj družbe k zastavljenim ciljem. Vsa aktualna vprašanja se zlivajo v osnovno vprašanje o poteh in ciljih osvoboditve delavskega razreda, oziroma delovnega človeka od vseh oblik podrejanja tistim razredom, oziroma družbenim silam, ki so si prisvojile monopol nad odločanjem. In prav v delavskem razredu je Marx odkril edino možno materialno silo za uresničitev marksistične teorije. Glava osvoboditve — je dejal Marx — je filozofija, pri čemer je mislil predvsem na socialistično teorijo, a njegovo srce je proletarijat. Kot je za socialistično teorijo delavski razred materialno orodje, to je njena materialna sila, tako je za delavski razred teorija njegovo duhovno orodje. Torej sila njegove zavesti. Toda znanost lahko obvladuje zavest ljudi oziroma zavest razreda samo takrat, kadar izraža njih same v družbi, ni praksi, torej ko odraža njihovo objektivno dane zgodovinske potrebe in interese v tej praksi.

O resnici in stvarnosti sodobne marksistične teorije — je nadaljeval tovariš Kardelj — ne moremo soditi niti na podlagi sile monopola dogme niti na podlagi sholastičnih jalovih razprav o tem, kateri marksizem je »edini pravi«, ki so prisotne v svetu in pri nas. Sodimo lahko predvsem po tem, koliko lahko spreminja prakso človeka in družbe in koliko je sposobna postati duhovno orodje tistih družbenih sil, ki morejo po svojem objektivnem položaju ne le vladati temveč tudi kritizirati in spreminjati. To pa je predvsem delavski razred in progresivne družbene sile kot njegova organizirana družbena zavest in ki razvijajo take oblike socialističnih proizvodnih odnosov, v katerih bo delavski razred sposoben odločati o sredstvih za proiz-

vodnjo. Zato ima marksistična teorija, še posebej v našem sistemu socialističnega samoupravljanja, svojo materialno moč v delavcu — samoupravljavcu, delavcu — samoupravljavcu pa svoje polno orožje v marksistični teoriji. V tej povezavi teorije in prakse pa je ZKJ idejna in politična socialistična sila, ki vidi dalj od samega razreda, ki se pa ne zapira vase, temveč deluje prav kot njegov življenjski del. Za to avangardno idejnopolitično vlogo pa sta predvsem pomembna dva pogoja: prvi je stabilnost socialističnega sistema, torej stabilnost določenih ključnih pozicij diktature proletariata v demokratičnem sistemu socialističnega samoupravljanja. To temelji na moči družbenih sil, ki omogočajo svobodo socialistične akcije delavskemu razredu in vsem socialističnim silam ter zagotavljajo vodilno in idejnopolitično vlogo ZKJ, brez katere si ne moremo zamisliti stabilnosti socialističnega in družbenega političnega sistema. Demokracija namreč ni nekaj zunaj delavskega razreda in s tem tudi zunaj ZKJ. Kajti demokracija je sestavni del socializma in pogoj njegovega razvoja. Drugi pogoj vodilne ideje in politične vloge ZKJ pa je njegova revolucionarna ustvarjalna moč in to ne samo v vsakodnevni praksi, temveč tudi v moči njegovega znanja in marksistične teoretične ustvarjalnosti. To pa pomeni, da je za ZKJ nujno ne le samostojno marksistično raziskovanje svoje in svetovne socialistične prakse, temveč tudi zgodovinskih razmer, v katerih se ta praksa odvijala. Njen smisel je v tem, da omogoča komunistu kot borce, sposobnega samostojno povezovati teorijo s prakso, družbeno kritiko z družbeno ustvarjalno akcijo in individualno iniciativno s čutom za odgovornost celotnega revolucionarnega gibanja.

Danes je prišlo do korenitih sprememb v svetu: znaga vrste socialističnih revolucij; različne oblike vzpostav-

ljanja in razvoja socialistične prakse s vsemi protislovji, v katerih se razvija v vsaki posamezni socialistični državi in med njimi; uspehi in svetovne posledice protimarksistične revolucije narodov, ki so se izrazile v polnu kolonializmu in spremembi na političnem zemljevidu sveta; rastoča družbena in politična vloga delavskega razreda v vseh državah, kjer ima kapitalizem še vedno vodilno vlogo, itd. Razumljivo je, da je socialistična praksa v takšni ali drugačni obliki navzoča na vseh celinah sveta in da poteka kot svetovni proces; bodisi skozi revolucije in osvobodilne vojne bodisi po tako imenovani »mirni poti«. Marksizem kot teorija in kot ideologija ni več usmerjen samo na razredni spopad med delavskim razredom in buržoazijo, med socializmom



EDVARD KARDELJ: Sodobni marksizem ni več samo znanost, temveč ideologija množice v boju za socializem

in kapitalizmom. Danes mora vse bolj reševati najpomembnejša vprašanja zakonitosti in naspotij samega socializma kot prakse in sistema in to na vseh področjih družbenih odnosov. Zato se mora marksistična teorija vse bolj usmerjati v raziskovanje naspotij in problemov same socialistične prakse in iskati ustrezne odgovore.

Sodobni marksizem tako ni več znanost, zaprta v razmeroma ozek krog znanstvenikov, temveč predvsem ideologija množice in sil, ki se bojujejo za socializem. Zato so ravno danes ne samo različne poti v socializem, temveč kot spremljajoč in nujen pojav tudi množica različnih »marksističnih šol«. Med njimi pa se bolj kot kdajkoli v zgodovini marksizma kaže medsebojni ideološki boj, ki je včasih realen, najpogostejše pa izrazito sholastičen. V tem boju kot ena skrajnost nastopa dogmatizem, ki je nujno konservativen, ker kot vsak dogmatizem v bistvu brani določeno obstoječe stanje. Druga skrajnost med »marksističnimi šolami« je »marksistiški idealizem«, ki zamegljuje povezanost marksizma z objektivnimi pogoji določene socialistične prakse, ki je po pravilu usmerjena v onemogočanju tistih družbenih sil, ki so realni nosilec socialističnega razvoja neke družbe. Za obe skrajnosti je značilno, da sta izrazito sholastični, saj hoda celotni marksistični praksi vsiliti nerealne rešitve. Zato mora biti naša marksistična misel — kritična tudi do naše varš Kardeja — kritična tudi do naše vsakodnevne prakse in do socialistične prakse nasploh. Kot delavski razred in kot zveza komunistov ter socialistične družbe moramo biti radikalno kritični do sebe in do svoje prakse. To je pogoj za razvoj naše marksistične teorije. Naša družbena kritika je bila vedno odgovorna in ustvarjalna. ZK je prav zato neprestano vzpodbujala razvoj marksistične teorije, ter teoretično načrtovanje poti naše socialistične prakse.

In če to velja za odnos med teorijo in prakso, potem velja tudi za odnos sistema našega izobraževanja do take prakse, ki vsebuje tudi teorijo. Marx je že v Kapitalu predvidel združevanje dela in izobraževanja in to ne z reduiranjem dela izobraženega človeka na raven ročnega delavca, temveč z dvigovanjem dela ročnega delavca na raven dela izobraženega človeka. To pa je dolgočuten zgodovinski proces, ki ni odvisen samo od volje ljudi, temveč tudi od razvoja proizvodnih sil. Zato moramo tudi hitreje in odločneje spreminjati sedanjo zaprtost šolskega sistema, njegovo oddvojenost od družbenega dela in ga spajati s sistemom izobraževanja znotraj njega. Toda to ni samo problem našega sistema splošnega strokovnega izobraževanja, temveč tudi problem marksističnega izobraževanja nasploh. Dogajalo se je, da smo celo visoke šole za politično vede pod pritiskom stihile določene časa odtujili politični praksi ZK. Zaradi tega so se uveljavili negativni vplivi eklekticizma, prakse nepreverjenega knjižnega znanja, dogmatizma in raznih filozofskih in socioloških šol, ki so nastajale v svetu kapitalizma. V teh šolah ni bilo politično aktivnih in sposobnih delavcev in mladi ljudje na podlagi knjižnega znanja niso imeli možnosti, da bi preverili svoja dognanja in ustvarjali družbeni praksi. Hkrati s tem smo zanemarjali in ožili ideološko in vzgojno delo v družbenopolitičnih organizacijah, to pa je onemogočilo prodor raznih socializma in socialističnega samoupravljanja tujih idej; prepustili smo izobraževanje ljudem, ki so izgubili vsako povezanost ne samo z marksizmom, temveč s socializmom nasploh, najbolj sposobnim mladim delavcem in kmetoim smo premalo zagotavljali idejnopolitično in socialistično izobraževanje za nji-

hovo aktivnost na podlagi spoznanja o zakonitostih družbenega razvoja. Pomembna uveljavitev marksističnega izobraževanja se je začela šele z odločno akcijo ZKJ po 21. seji predsedstva.

Če je kje nujno potrebna tesna povezanost teorije in prakse — je nato nadaljeval Edvard Kardelj — je to prav na področju marksističnega političnega izobraževanja ljudi za stvarnost in prakso socialistične samoupravne družbe. Tako moramo tudi gledati na šolo, ki jo danes odpiramo in tako je tudi naš programski zasnova. Prepričan sem, da bo prav s povezovalno teorijo in prakse sposobna ne le izobraževati kadre za življenjsko prakso ZK in samoupravne družbe nasploh, temveč tudi na podlagi svoje usmeritve postati vse pomembnejši dejavnik in razvijanju naše marksistične teorije. Prepričan sem, da bodo po tej poti morale tudi druge politične šole pa tudi tiste, ki so v okvirih univerz, če želijo biti resnično znanstveno-raziskovalne.

Pri tem naj posebej opozorim — je dejal Edvard Kardelj — da moramo hitreje graditi najširši sistem marksističnega izobraževanja naših delovnih ljudi — samoupravljalcev ZK, skupno s ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami prizadevati predvsem za to, da bodo najširši sloji samoupravljalcev oboroženi s tistim najnujnejšim znanjem o družbi, lahko razumeli smisel posameznih pojavov v naši družbi in cilje naše graditve in da bodo znali poiskati najboljše načine in oblike za reševanje določenih problemov.

Ko si postavljamo te naloge, nikakor ne podcenjujemo in ne smemo podcenjevati doseženih. Teorija in praksa sta bili za ZKJ vedno neločljivi strani istega procesa revolucionarnega in socialističnega ustvarjanja. Delstvo je, da je KPJ vodila eno najbolj originalnih oblik narodnosvobodilnih bojev in socialistične revolucije v sodobnem svetu, da je ZKJ pršla praktično in teoretično v konflikt s sholastičnim dogmatizmom, da je bila pobudnica in graditeljica socialistične samoupravne družbe, da je odprla perspektivo novemu tipu demokracije — to je samoupravni demokraciji, da je bila pobudnica in gonilna sila v krčevitem prebijanju naše družbe k novim družbenoekonomskim odnosom, zasnovanim na enotnosti živga in minulega dela oziroma dela in kapitala v rokah delavcev — samoupravljalcev, na specifičnih socialističnih dohodkovnih odnosih, da je kot vodilna sila naše družbe in njene zunanje politike odigrala pomembno vlogo razvijanja gibanja neuvrščenosti pri oblikovanju praktičnega, političnega in idejnega koncepta — vse to je s mnogo drugega je bogata idejna, teoretična in politična podlaga za razvoj marksizma in marksističnega izobraževanja v naši državi.

Na taki marksistični idejni in teoretični dediščini naše revolucije — je dejal ob koncu Edvard Kardelj — ki jo je bogatila, spodbujala in navdihovala Titova misel, ki je pomemben prispevek naše revolucije marksizmu in socialistični misli v svetu, ne bo težko odstraniti posledice idejnega kolebanja — v določenem trenutku — v praksi ZKJ.

Boj proti dogmatizmu

Pismo slušateljev, predavateljev in članov skupnosti politične šole ZKJ v Kumrovcu Josipu Brozu Titu

KUMROVEC, 21. nov. (Tanjug) — Sluša- telji, predavatelji in člani skupnosti politične šole ZKJ Jozep Broz Tito ter gostje na današnji slovesnosti, ko so odprli šolo, so poslali predsedniku Titu brzojavko, v kateri med drugim pravijo:

»Marksistično izobraževanje jemljemo komunisti kot najpomembnejšo nalogo v idejnem in akcijskem usposabljanju zveze komunistov za uresničevanje revolucionarnih ciljev razvoja naše samoupravne socialistične družbe. Marksistično izobraževanje omogoča komunistom in vsem delovnim ljudem globlje razumevanje našega napredovanja, njihovo vse bolj angažirano vključevanje v boj za uresničitev naših ustave, s katerimi naša revolucija dosledneje zagotavlja, da bodo sredstva za proizvodnjo in rezultati dela zares pripadali družbenim delavcem.

Zgodovinski nauk revolucionarnega boja delavskega razreda Jugoslavije in njegove avangarde — komunistične partije oziroma zveze komunistov, na katerega si ti vselej opozarjal in še vedno opozarja, je, da brez razvite marksistične teorije ni resnične partije, da brez nenehnega poslojevanja rezultatov prakse in ustvarjalnega povezovanja teorije s prakso ni učinkovite družbene akcije. To ima še posebej pomen danes, ko se razvema vse širši boj za nadaljnji razvoj socialističnega samoupravljanja, za ne-nehno krepitev in poglobljanje enakopravnosti ter bratstva in enotnosti narodov in narodnosti, za nadaljnjo uveljavitev neuvrščenosti politike, za nadaljnjo razredno obnovo zveze komunistov, ko na politično prizorišče stopajo vedno širši sloji delavskega razreda in delovnih ljudi, zlasti iz vrst mladine.

Proučevanje marksistične teorije in njeno vidno mesto v našem idejnem političnem delu tudi omogočata, da se uspešneje upremo dogmatizmu in drugim protisocialističnim in sovražnim silam, ki skušajo spreminjati in onemogočiti našo pot isgradnje socialističnega samoupravljanja in neuvrščenosti ter neodvisne Jugoslavije.

V tej šoli smo se zbrali iz vseh krajev Jugoslavije, iz tovarniških hal, družbenih in družbenopolitičnih organizacij ter JLA in oblikujemo, da bomo dostojno prevzeli odgovornost prve generacije politične šole ZKJ Jozep Broz Tito.

Iz vsega srca te pozdravljamo, dragi naš tovariš Tito, a veliko želimo, da bi se kmalu srečali tu, v tvojem rodnem Kumrovcu, šoli, ki s ponosom nosi tvoje ime.»

Ustvarili smo nov način za reševanje problemov

Zaključena 7. seja CK ZK Hrvaške — Vladimir Bakarić: Tito je v naših narodih prebudil vse, kar je pozitivnega, in to tudi trdno začrtal

ZAGREB, 21. nov. (Tanjug) — Sedma seja CK ZK se je končala večera popoldne po peturni razpravi o političnem položaju v naših ZK Hrvaške, o čemer je na seji uvodoma govorila predsednica CK ZK Hrvaške Milka Planinc. Milka Planinc je na koncu povzela zelo živahno in konstruktivno razpravo, rekoč med drugim, da je politična naloga ZK v sedanji fazi predvsem ta, da konkretno analizira in razpustiva vse tiste tendence v družbi, ki podpirajo sovražni koncept, naperjen proti našemu samoupravnemu konceptu.

Zdaj je tudi napočil trenutek, je rekla Milka Planinc, ko mora zveza komunistov napovedati vojno različnim podtalnim splošnim in vsemu sistemu, kar partijsko organizacije znotraj si bi in razjeda. Potemtkem je glavna in poglavitna naloga, izgrajevati in izpopolnjevati program v duhu ustave, X. kongresa ZKJ in VII. kongresa ZKH, prav tako pa tudi na gospodarskem in družbenem področju v celoti. To je tisto poglavitno, s čimer bomo krepili fronto najbolj množičnih sil, ki so vključene v to, usposablja- ti te sile, da bi bile čim močnejše in čim odpornejše proti vsem zunanjim vplivom.

V razpravi je govoril tudi podpredsednik predsedstva SFRJ dr. Vladimir Bakarić. V zvezi s tem, o čemer je bil govor na seji, namreč da so se sile kominforma ali neokominforma v zadnjem času ne- koliko močnejše razmahale, je dr. Bakarić dejal: »Tu bi rad natančno pojasnil, kaj je dejansko šlo, zato da ne bi bilo videti, kot da je njihova akcija zdaj kaj večja kot prej. Vendar pa je tu tudi nekaj novega, in prav na to opozarjamo, ker je to nov element.« V dejavnosti in širini njihovega političnega razmaha ni nič novega, nove je to, da so skušali nekemu sestanku dati pomen kongresa in da so skušali osnovati centralni komite. To pa nikakor ni rezultat kakšnega velikega širjenja njihovih pozicij v družbi. Računajo namreč s tem: če bi v tujini obstajala nekakšna nelegalna komunistična partija s svojimi organi, potem bi bilo to moč prikazovati kot enega od elementov nestabilnosti Jugoslavije. To pa je tisto novo in nevarno, zaradi česar je ZK začela celo vrsto akcij.

Ze majhen napor partije je zadostoval, je rekel v tej zvezi Bakarić, da so izsledili in razbili delovanje najprej udeležencev tako imenovanega »kongresa v Barus, ker je bila to politična akcija maloštevilnih ljudi, ki poslej ni imela nobenega učinka. Pa tudi dejavnost tiste druge, večje skupine, ki je delovala enako, ni bila opazna. Toda nemudoma se je pokazalo, za kaj gre, kakor hitro je zveza komunistov opozorila na njihovo dejavnost in na to, da se takoj, brž ko se v tujini začne šušljati, kaj bo z Jugoslavijo, šušlja o tem tudi tukaj, pri naših sovražnikih, ki potlej začne računati in naklepati, kako bi nam lahko škodovali.

Bakarić je potem govoril o elementih programa neinformbroleve, kakor tudi programa neinformbroleve. Opozoril je na podobnosti in razlike med njima, rekoč med drugim, da iz programa neinformbroleve izstopa trditve, ki jo je sicer slišati tudi v številnih krogih v tujini — da se ne ve, kaj se bo zgodilo, če bo Tito rešil tisti tisti dejavnik v Jugoslaviji, kot je danes. Bakarić je pri tem dejal: »To hkrati pomeni veliko povzdigovanje Titove osebnosti, obenem pa, da tako rečem, njegovo zanikanje. Kakšen veliki človek bi bil tisti, ki ne bi pu- stil za seboj sledu? Titova veličina je v tem, da je v vseh jugoslovanskih narodih, zlasti v delavskem razredu, predramil in spodbudil vse, kar je pozitivnega, in je

to trdno začrtal, tako da za Titom stoji Jugoslavija, stoji trdno zasidrana odnosa.« Nekateri bi hoteli to razvednotiti, je dodal Bakarić. Idejni temelj našega dela mora biti zato tak, da bodo vsi člani partije in vsi državljani naše dežele dobodra spoznali, kaj je Tito napravil za Jugosla- vijo, in da bodo postali aktivni borci za Titovo delo in za nadaljevanje njegovega dela. Tu doslej nismo bili vedno do- prizadevni, je menil Bakarić, zato smo moramo zdaj posvetiti posebno pozornost pravi idejni vzgoji članstva ter občanov naše dežele.

Bakarić je nadalje dejal, da se pred nas postavlja vprašanje, ali so v kritiki našega notranjega življenja elementi, sprčo katerih bi se pojavljale kakšne sovražne akcije. Res je, da imamo doslej problemov, ima jih pa tudi vse svet. Po Bakarićevem mnenju je razloček med nami in drugimi v tem, da mi javno razgrinjamo naše probleme, da o njih razpravljamo včasih več tisoč ljudi, včasih več milijonov ljudi. Drugje to delajo bodisi partijski forumi ali kakšni bančni krogi, ki te probleme rešujejo brez sodelovanja drugih in kot najbolj vedo in znajo. In če nam pravijo, da smo te probleme ustvarili mi, moramo reči, da jih nismo, pač pa smo samo ustvarili nov sistem reševanja teh problemov, sistem, ki se zdi mnogo hrupnejši, je pa to sistem, ki je mnogo bolj demokratičen. Če bomo ideji analizirali tisto, kar smo dosegli, se bo pokazalo, da je to tudi mnogo bolj učinkovit sistem, verjetno bolj kot katerikoli drug.

Ko sem govoril o teh poskusih usta- navljanja novih partij — je dodal Bakarić — je treba reči, da smo morali to razčistiti in da smo tudi ubrali pot različ- ševanja te stvari. Večkrat smo posame- znim vladam postavljali vprašanja, naj nam razložijo, ali tičijo za tem ali ne, ali politika podpira teh elementov ni tudi oficialna, uradna politika. Na to smo dobivali in dobivamo vrsto pozitiv- nih zagotovil in odgovorov.

Vse tiste razne mahinacije in spekulac- ije o tem, da gremo po poti zaostavljani odnosov s Sovjetsko zvezo ali po poti zaostavljani z nekaterimi drugimi drža- vami, so izvir iz trte. Prizadevamo si raz- čistiti probleme in izboljšavati, kolikor je mogoče, vse naše mednarodne odno- se, tako kot smo to začrtali v svoji politi- ki. Ta akcija kominformovcev pa ho- če vse to podirati, hoče te odnose skali- ti, nam delati neprivlačni in kletiti po inter- vencijski od zmag. Zakaj? Zato, da bi pri- šli na oblast.

Ker pa v naši deželi nimamo nobenih možnosti, da bi dobili kakšno podporo in se dokopali do kakšne oblasti, se pravi, da potrebujemo podporo od zmag. To je logika, ki razlaga dobre odnose, logika, ki je nevedrarna, sovražna ne samo z naš- ego vidika, ampak tudi z vidika vloge Jugoslavije, z vidika zboljševanja vseh odnosov ne le med nami in našimi sode- li, temveč tudi med nami in Sovjetsko zvezo, med nami in Ameriko, ZR Nemci- jo, Avstralijo, kjer se zbirajo druge sku- pine.

Vedno — komunist

Danes bo Rodoljub Čolaković v Požarevcu odkril spome- nik našemu velikemu revolucionarju Radomiru Vujoviću

OD NAŠEGA BEOGRAJSKEGA DOPISNIKA

BEOGRAD, 21. nov. — »Komunist sem in to bom tudi ostal. Delal bom za komunizem, kjerkoli bom.« Je zabrusil sodnikom v Beogradu februarja 1928 revolucionar Radomir Vujović. To je bil pravzaprav vse, kar so agenti v zloglasni Glavnišči in sodnik beograjskega sodišča uspeli izveči iz aretiraneja Vujovića.

Policiji in sodišču je takrat v Požarevcu, izteklega pa v ZSSR v času stalinističnih procesov in čistk. V njegove- vrom rodnem Požarevcu bodo jutri s priložnostnimi zborovan- ji in odkritjem spomeni- ka počastili jubilejno oblet- nico njegovega rojstva.

Pot Radomira Vujovića do organizacijskega sekretarja partije in profesionalnega re- volucionarja, na odgovornih mestih v komunistični in v tistih časih občajna. Bil je organizator socialistično-po- granskega kroška na po- zarevski gimnaziji. Še spomni- di 1912 je vodil srednješolske in skupaj z delavci so se ude- ležili prvomajske proslave.

Letu 1919 se je vpisal na medicino v Parizu, kmalu pa je študij prekinil in se za vselej posvetil revolucionar- nemu delu.

Letu 1925 se mu je izpolni- la želja, da se je vrnil v do- movino. Najprej je bil pred- stavniki mladinske internacionale pri CK ZKJ, pozneje pa inštruktor kominterne; od 3. kongresa KPJ (maja 1926 na Dunaju) je bil član po- litbiroja in organizacijski se- kretar CK KPJ. Sledila je aretacija, pa obsojda in ječe stare Jugoslavije. V eni od njih, v Sremski Mitrovici, je prevedel Engelsov Antidun- ring in ta prevoz še vedno uporabljajo za srbohrvaške izdaje tega kapitalnega dela.

S prisilnega dela so ga po- slali v mariborsko kuznini- sko, potem prenesli v Požare- vac, kmalu pa je pobežni na Dunaj in od tam v Moskvo. Izbrali so ga za delo na od- delu za tisk kominterne. Toda razočarali so ga odno- si, kakršni so tam vladali, doživel je veliko bridkih tre- nutkov, vseeno pa je imel

dovolj moči, da je spodbujal in bodril svoje tovariše, roja- ke v Moskvi.

A sam se ni nikoli več vr- nil v domovino. V stalinistič- nih čistkah je ugasnilo tudi njegovo življenje, tako kot pred njim življenji rodnih bratov.

SLOBODAN VUKMIROVIĆ

DELO

Glavni urednik in direktor publikacij:

MITJA GORJUP

Odgovorni urednik:

SLAVKO FRAS

Namestnik direktorja:

ANTE MAHKOTA

Pomočnika glavnega urednika:

VLADO JARC

SLAVKO BEŽNIK

Uredniki:

MIRO POČ (centralna redakci- ja), FRANCE VRECAR (sobota- priloga), SVETO VARŠEK (no- tranja politika), ALENKA MISIC (gospodarsko), BOZIDAR PA- HOR (zunanja politika), TIT VIDMAR (kultura), VLADO SLAMBERGER (dopisništvo, kro- nika), ŽELJKO KOZINC (zani- mivosti, reportaže, podkate), EVGEN BERGANT (šport), JOČO ŽNIDARIČ (fotografije).

Centri INDOK do 1. marca

Sklepi posveta o vprašanjih obveščanja v delegatskem sistemu, ki so ga organizirali skupščina SRS, RK SZDL in skupnost slovenskih občin

LJUBLJANA, 21. nov. — Kakor sporoča sekretariat za informacije skupščine SRS, so 13. novembra skupščina SR Slovenije, republiška konferenca SZDL in skupnost slovenskih občin organizirale posvet o aktualnih vprašanjih obveščanja v delegatskem sistemu s pomnim poudarkom na oblikovanju informacijsko-dokumentacijskih centrov v tečajnih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih in občinskih skupščinah. Na tem posvetu so sprejeli več stališč in sklepov.

Sisteme informiranja je potrebno raz- vijati v smeri, ki smo jo začrtali v že doslej sprejetih stališčih in sklepih družbenopolitičnih organizacij in skupščin družbenopolitičnih skupnosti, zlasti pa na posvetu, ki ga je organizirala republiška skupščina, na posvetu o informiranju v delegatskem sistemu, ki sta ga v Lipici pripravili republiška konferenca SZDL in republiški svet Zveze sindikatov Slovenije ter na posvetu Skupnosti slovenskih občin v Postojni o informacijsko-dokumentacijskih centrih. Vse z namenom, da bi jih lahko v skladu z možnostmi in potrebami med seboj zblíževali in postopoma razvi- jali, povezovali in jih prilagajali potrebam samoupravnega delegatskega sistema. Gre za naloge, ki so bistvenega pomena za hitrejšo preobrazbo na osnovi ustav in sklepov ZKJ in ZKS.

Hitreje je treba razvijati celovit druž- beno-informacijski sistem, katerega sestav- ni deli so zlasti množična občila, stati- stika, družbene evidence in informacijsko- dokumentacijske službe, je rečeno v skle- pih. Poiskati je treba ustrezno organiza- cijsko obliko za spremljanje takega cel- ovitega sistema informiranja v republiki in za vplivanje na njegov razvoj, čimprej je treba ustanoviti posebna koordinacijska telesa pri občinskih konferencah SZDL za obveščanje, preučiti možnost ustanovitve posebnega republiškega komiteja za druž- beno-informacijski sistem, poglobiti stike z nosilci prizadevanj na tem področju v Jugoslaviji, razvijati informacijski sistem za delovanje državne uprave kot podsi- stem družbeno-informacijskega sistema in pripraviti ustrezen družbeni dogovor o družbeno-informacijskem sistemu ter spre- mljajoče družbene dozovore in samo- upravne sporazume.

V stalnih stikih z dejavniki, ki jim ustava nalaga skrbeti za samoupravno de- legatsko informiranje vseh delovnih ljudi in občanov in s kritičnim presojanjem njihovega delovanja je treba poskrbeti za optimalen razvoj informacijske kulture in pospešeno razvijati informacijsko statistič- no miselnost, se nadalje glasi dokument.

Zaradi različnih potreb po informaci- jah se zavzemamo za to, da že pri viru informacij pripravijo v treh ravneh: splošni, specializirani in podrobni. Infor- macije morajo biti razumljive, prilagoje- ne ustreznemu namenu v samoupravnem delegatskem sistemu in celovite, da bi dajale popoln vpogled v vse procese druž- benega delovanja. Treba je organizirati zbiranje, obdelavo in uporabo informacij za vse faze odločanja.

Poleg pisane oblike prikazovanja infor- macij se v sklepih zavzemajo tudi za splošno vizualizacijo informacij (grafiko, snike, itd.).

Na posvetu so posebno pozornost na- menili oblikovanju informacijsko-doku- mentacijskih centrov (INDOK), ki so se- stavn del celovitega družbenega sistema informiranja. Njihovo ustanavljanje je služ- bopredvsem uresničevanju samoupravnih de- legatskih odnosov. Zato morajo biti na- menjeni vsem delovnim ljudem in občan- om, ki so v samoupravnem delegatskem sistemu v skladu z ustavo nosilci doko- varjanja in odločanja.

Informacijsko-dokumentacijski centri organizirajo osnovno bazo informacij in skrbijo za njihovo uporabo, v okviru mož- nosti posredujejo verbalne, statistične in

druge specializirane informacije, ki so po- membne za samoupravno delegatsko od- ločanje, obveščanje porabnike o dokumen- tih in informacijah, povezujejo se z gla- silni, organizatorji obveščanja, organizacijskimi službami, tajništvi organov samo- upravljanja in z drugimi dejavniki na področju družbenega sistema informira- nja ter obdelujejo informacije, isčejo do- polnilne pregledje o informacijah in do- kumentih. Centri lahko imajo tega opravl- jajo tudi nekatere druge naloge, strokov- ne, tehnične in organizacijske narave.

Ustanoviteli INDOK centrov v združbe- nem delu, krajevnih skupnostih in občin- naj bi bili skupščine družbenopolitič- nih skupnosti, skupščine samoupravnih in- teresnih skupnosti, družbenopolitične or- ganizacije in organi samoupravljanja. Vsa razmerja pri ustanavljanju in upravljan- ju INDOK centrov ustanovitelji urejajo skladno z zakonom o javnem obveščanju.

V prvi fazi ustanavljanja INDOK centrov gre predvsem za optimno povezovanje obstoječih služb na področju informira- nja. Rok za ustanovitev INDOK centrov v občinah je 1. III. 1976.

INDOK centri morajo biti integrirani v okviru TOZD, KS in občine in biti po- vezani z vsemi drugimi dejavniki delegat- skega sistema v republiki. INDOK centri morajo biti med seboj povezani v racio- nalno mrežo na temelju enotnega sistema INDOK centrov. Nujnost je treba spre- jeti odločitev o unificiranem in usklepe- nem sistemu klasifikacije dokumentov in drugih informacij ter pri tem težiti k uporabi sodobnih tehničnih postopkov za spremljanje, obdelavo in izkazovanje po- datkov. Za pripravo te odločitve je za- dolžen predvsem komite za plan in infor- macijski sistem republiškega izvršnega sveta.

V sklepih je nadalje rečeno, da je tre- ba izobraževati in usposablja kadre za uspešno vsebinsko, tehnično in organiza- cijsko razvijanje in vodenje INDOK cen- trov. V ta namen je treba oblikovati si- stem rednega, izrednega in stalnega dopol- nilnega izobraževanja kadrov v raznih ob- likah šolanja, do konca marca prihodnje- ga leta pa pripraviti

Ogledalo neučinkovitosti

ANDREJ ARKO

Kljub temu, da je kaj malo časa za razpravljanje o prvih podobah zvezne in republiške resolucije o družbenogospodarskem razvoju v prihodnjem letu, ga je vseeno dovolj za spoznanje, da se zlasti zvezni osnutek v izbiri ciljev gospodarske politike premalo ozira na resnice in zakonitosti gospodarskega razvoja.

Pospešeni gospodarski vzpon, ki nam je poglavitna skrb, je namreč eno, ustalitev gospodarstva, ki nas prav tako mika, pa drugo. Ni ga sredstva, ki bi spravilo to dvojje v korak. Zato je pomembno, da smo si na jasnem, kakšen je cilj, posebno ko se odločamo za gospodarsko politiko skozi črta enega leta, v bistvu s stalistično trenutno. Odločiti se torej moramo, ali nam je važnejša na primer osebna ali skupna poraba, ali smo za hiter razvoj ali za ustaljene cene.

Letna gospodarska politika nikakor ne more upoštevati in enakovredno zajeti vseh ciljev. Ti lahko pridejo na vrsto, se med sabo uskladijo in dajo svoj končni učinek šele v daljšem obdobju. Ker pa torej načrtujemo za prihodnje leto proizvodno rast, se moramo sprijazniti z resnico, da bodo zaradi tega spet poskočile cene, ki smo jih letos prisilili k pohlivenosti v glavnem z negospodarskimi napori. Raven cen se mora v sedanjih razmerah nujno zviševati zaradi večjih proizvodnih stroškov. Narasčajoča cen pa bo seveda vplivala na stroške življenjskih stroškov, kar vse skupaj potrjuje resnico, da bomo tudi v prihodnjem letu morebitno proizvodno rast plačevali z inflacijskim davkom. Za to ni potrebna velika modrost, in vendar jo, kot povzemamo iz razprav, v resolucijskem osnutku premalo upoštevamo.

Tako si torej prihaja sama gospodarska politika v nazvrtje, kot med drugim tudi ugotavlja ekonomski inštitut ljubljanske pravne fakultete. Kljub težnji po pospešeni rasti se je gospodarstvo začelo ustavljati. Nedoslednost je videti v poudarjanju letošnjih dosežkov gospodarske politike: mirnejši cen in manjšega trgovskega primanjkljaja. Kot da bi ne vedeli, da so bolj ustaljene cene posledica manjših proizvodnih in večjih zalog ter da smo primanjkljaj zmanjšali ob zelo nizki ravni zunanjetrgovinske menjave — celo nižji, kot je predvidevala gospodarska politika. Nasprotujoča si gibanja pa so v soodvisnosti. Uspešnost na enem področju ima za posledico neuspeh na drugem.

Ker je torej tudi ocena letošnjih gospodarskih gibanj zgrešena, je to še dodatna ovira, ko se odločamo za cilje in ravnanje v naslednjem letu. Kajti če je že ocena napačna, bodo nujno tudi sklepi in mehanizmi v politiki za naprej udarili mimo.

Podoba razvoja v drugem letu pa zadeva še ob eno trdo preskušnjo. To je dejstvo, da nekatere naloge prenašamo na prihodnje leto in s tem pravzaprav podaljšujemo veljavnost letošnje in prejšnjih resolucij, ne da bi si kaj posebno ježali k sruči okoliščino, da zaradi lastne neučinkovitosti nekatere cilje ne prelagamo, namesto da bi jih bili že zdavnaj uresničili.

Zares ostaja odprto vprašanje (ki pa je nemara za ves naš razvoj in za vse naše ravnanje odločilno), zakaj se v resolucijah iz leta v leto ponavljamo, in to celo tam, kjer smo si cilje in naloge že dolgo tega zastavili. In predlagatelji vsakoletnih resolucij so v resnici zadregi, kako naj obrazložijo naloge, ki so sicer aktualne, pa še vedno niso uresničene. To je pravo ogledalo naše celotne neučinkovitosti pri izvajanju dogovorjenih nalog in ciljev — pravi in poglavitni razlog v nas samih za to, da se vrtno v inflacijski spirali.

O vprašanjih glede gospodarske sestave se na primer govori tako, kot bi se pojavljala šele letos. Objektivna zakonitost pa je, da so to vedno bila in bodo vprašanja, ki jih bo treba reševati. Nekaj drugega pa je, zakaj smo ves čas dovojevali, da so se struktura nesorazmerja prenapeto kopičila koderkoli v družbeni reprodukciji.

Zaradi tako neučinkovitega izvajanja nalog se v zadnjih letih širi razpoka v zaupanju gospodarstva v tisto, kar v resolucije zapisujemo. To pa potem še v večji meri vpliva na dejstvo, da resolucijskih določb ne izpolnjujemo. Prišlo je celo tako daleč, da posledice takšnega ravnanja delujejo zavrnilno za prihodnje in da to tudi terjaja previdnost pri odmerjanju ciljev za leto 1976.

Zato se poraja vtis, da bi si še tako dosledno gospodarsko politiko (če bi jo seveda imeli) ne udarili žeblice na glavo, če ne bomo spremenili načina tudi v svoji zavesti. To je pravzaprav tisti obrazec, ki bo ne le odpravil zadrego pri vsakoletnem sestavljanju resolucij in spravljal v tek vsa njihova določila, ampak ki bo tudi znal ohranjati njihove učinke.

Za smer pretakanja gre

Položaj in vloga izvršnih in upravnih organov v delegatskem sistemu se vse bolj pojavlja kot eno izmed zelo pomembnih in nič manj aktualnih vprašanj nadaljnje graditve našega družbenopolitičnega sistema. Predvsem zato, ker gre za kvaliteto nov odnos v okviru tega sistema, ga ne bi smeli več zanemarjati in ga prepuščati nekontroliranim tokovom.

Izvršna upravnja funkcija oblasti je ena izmed temeljnih komponent vsakega političnega sistema, seveda tudi našega. In ko govorimo o tej vrsti oblasti, jo imamo v mislih kot neločljiv del skupščinskega sistema, saj je funkcija oblasti v celoti poverjena skupščinam in njenim odgovornim organom. Z novo ustavo so izvršni svesti in drugi kolektivni izvršni organi odgovorni ne samo za položaj v družbenopolitični skupnosti, maveč tudi za uresničevanje politike in izvrševanje predpisov in drugih splošnih aktov kot tudi za usmerjanje in usklajevanje dela upravnih organov. Sprememba, ko skupščinski sistem deluje na delegatski osnovi, je očitna: večji je obseg dela, povečana je tudi odgovornost.

Delo izvršnih organov je naloga, ki so jo dobili od delavskega razreda prek skupščine družbenopolitične skupnosti in zato ti organi nimajo in ne morejo imeti drugih interesov kot identično zastopanje delavskega razreda, naših narodov in narodnosti in njihovih družbenopolitičnih skupnosti. Nikakršnih dvomov ni o tem, da so izvršni organi po svoji vlogi neločljivi del družbenopolitičnega sistema in v nikemur sistem institucij, ki mehanično opravljajo to, kar mu je naročeno.

Pa vendar kljub zelo določenim opredelitvam, ki jih je v tem pogledu določila ustava, program ZKJ in odločitve X. kongresa ZKJ, prihaja do praktičnega razkoraka v odnosu med izvršnimi organi in delegacijo, kar je zelo odločno potrdilo tudi nedavno posvetovanje o delegatskem sistemu v Cvatatu.

Obveljavo je preprečeno, da večino dela opravljajo strokovne službe in razna telesa v okviru izvršnih organov in organov uprave. Kar je pri tem najbolj pomembno je, da je tako že v procesu nastajanja, da že predlogi odločitev zorijo v okviru izvršnih upravnih funkcij. Tako prihaja do tega, da se delegati samo opredeljujejo do predlogov, ki so jih pripravili zunaj delegatskega sistema. Misel je lahko obrnjena tudi drugače: da delegati ugotavljajo in razpravljajo o tem, ali je predlog v skladu z interesi in potrebami, ki jih čutijo njihove temeljne samoupravne organizacije in skupnosti. To pa je že daleč, pravzaprav na drugi strani ustavne zakonodaje v naših skupščinah.

Problem ni v tem, da bi organi javne uprave začeli svoj interes proglasiati za interes razreda, kateremu pripada oblast, čeprav tega dolgočasno tudi ne bi smeli prezreti. Danes je osrednja napaka v pre-

takanju zamisli, stalisti. Delegati tu niso ustvarjalci, marveč bolj ali manj aktivni sprejemalci, v najboljšem primeru delavci. Namesto, da bi oni napajali izvršne organe, je pot obratna.

Podoben položaj je še na drugem, prav tako izjemno pomembnem področju dela. Glasovanje v skupščinah je v večini brez ustvarjalne udeležbe temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti delegacij in delegatov. Krivca za to sta dva: miselnost, da je to osnova vsega zamljenega, še ni dokončno prodrla v zavest samoupraviteljev, in pa kratki roki, ki onemogočajo dejansko razpravo v bazi. Medtem, ko je z boljšo organizacijo strokovnih služb to pomanjševost moč dokaj hitro odpraviti, pa je na področju prebujanja zavesti dela še na pretek, zlasti med vsemi subjektivnimi silami.

BORIS KUTIN

Portugalski november

V trenutku, ko se je Španiji odprlo okno in je po štiridesetih letih občutila prvo sapico svežega zraka, se Portugalska še naprej utapla v vse bolj nevarno dvomje, iz katerega domala ni videti izhoda. Predsednik Costa Gomes, ki je bil pred dvema dnevmi grobo postavljen v vlogo izkjučnega in za vse odgovornega razsolodnika v krizi, odprti s sporočilom vlade, da »vsašeno porokine opravljanje svojih funkcij«, je zbrane demokrate, ki so zahtevali odstop vlade, pozval k »enotnosti vseh državljanov, da bi se postavili po robu demokratski reakciji, ki lahko pripelje deželo do nasilnega režima, kakršen je v Čilu...«

Predsednik pozivi ni prvi te vrste. Toda danes je prav gotovo bolj donikotski kot kdaj prej, kajti tudi doseganje rotenje predsednika republike, da je treba ohraniti enotnost demokratskih in protifašističnih sil, je padlo v prazno. Javnost na eni in na drugi strani ločnice, ki se je tragično zarežala v antifašistično enotnost, izpraznilo 26. aprila lani, je v sedanjem trenutku pričakovala od predsednika denjaka, ki bi napravilo konec dvomim, na koe spominjajoči situaciji. Če se je predsednik omejil na poslopih pozivi, ki ni zadovoljil ne enih ne drugih, in vrhu tega ni nisočas raznešil, je ravnal tako, ker po vsem videm drugače ni mogel. Kot vsa oblast je tudi predsedniška v praznini, nespošobna kakršnega koli učinkovitega ukrepanja v kakršnikoli smeri.

Prostor, ki se v njem odvija luzitanska drama, zaudarja po katastrofalnosti: 400.000 brezposelnih in milijon delavcev v tužini; za polovico zmanjšane investicije in bruto nacionalni dohodek, ki ga v celoti »pojedo« plače in mezde, tako da

Zlorabljeni dodatek

Dodatek za stalnost dobijo po veljavni sindikalni listi delavci tistih delovnih organizacij, ki jih čez mero tepe fluktuacija in so se zanj tudi odločili s samoupravnim sporazumom. Nikdar ne sme presegati petih odstotkov osebnega dohodka zaposlenega.

In vse bi bilo kot je treba, če z dodatkom ne bi zadrževala tisti tisti, za katere se ne bati, da bi zapustili delovno organizacijo. Iz jesenskih železarn, na primer, od ide na leto 900 delavcev (vseh je približno 2.600), prav toliko jih mora potem tudi priti in se učiti od začeka. Od tistih, ki takole zapuščajo železarno, jih je 800 mlajših od 27 let, delali pa so na najtežjih delovnih mestih in v prav takšnih razmerah.

Železarna, ki se je hotela znebiti fluktuacijskih zagat, s katerimi se bje kar naprej, se je zato s ostalimi slovenskimi železarnami dogovorila, da bo odhajajoči ljudi poskušala zmanjšati z najvišjim možnim dodatkom za stalnost.

Ne ve se zakaj (da bi bila stvar bolj preprosta, ali da bi se vsaj enkrat držali do zadnje črke sicer načelne določbe sindikalne liste), toda odločili so se, da bodo plačevali dodatek vsem zaposlenim, in ne le tistim, ki delajo na fluktuacijskih mestih.

Zdaj dobivajo dodatek vsi, od nekvalificiranega delavca do direktorja, vsi v enakem odstotku, ki pa je v znesku pri enih večji, pri drugih manjši. Odvisen je namreč od višine osebnega dohodka.

Dodatek za stalnost se je kaj kmalu pokazal v pravi luči: zadovoljni so bili še naprej zadovoljni, tisti na težjih delovnih mestih pa niso odhajali v nič manjšem številu kot prej.

Osnutek sindikalne liste 76 bo, kot je videti, postavil stvari na pravo mesto: predvideva namreč, da morajo organizacije s samoupravnim sporazumom in svojim internim aktom določiti, v katerih primerih, za katera delovna mesta ali poklice in v kakšnem odstotku ali znesku lahko delavec dobi dodatek.

Zdaj bo jesenjski železarni — tudi druge organizacije združenege dela ne delajo nič drugače — ostalo precej več denarja, ko bo razdelila dohodek in poravnala zakonske in pogodbene obveznosti. Z njim bodo lahko ne le izboljšali delovne pogoje, tudi za stanovanja bo ostalo več denarja.

Urejene stanovanjske razmere in dobre delovne razmere delavce prav gotovo prej privedejo na organizacijo kot nekaj borih stotakov na mesec. MJA REPOVZ

šivi dežela od zadnjih drobčin, ki so ostale od zapuščenega prejšnjega režima.

Kriza, ki se je porodila in razvila v tem prostoru, je pred dvema dnevmi priklopala do vrelišča. Vlada, ki je prevzela nalogo, da znova vzpostavi avtoriteto uslovnih institucij in spravi gospodarstvo na kolikor toliko zadovoljivo izhodistično točko, je domala ultimativno zahtevala od predsednika, naj najprej napravi red na vojaški levi in zagotovi razmere, v katerih bo mogoče normalno delovanje oblasti. Z drugimi besedami: odstaviti in neutralizirati skrajno levičarske oficirje in vojaške organizacije, na katere se naslanja civilna skrajna levica. Le-ta pa je pred palačo Belem v veliki demonstraciji zahtevala od predsednika, naj odstavi vlado in uvede »socialistično demokracijo iz baze«, kar z drugimi besedami pomeni, naj negira tisto, kar je obljubil Portugalcem in v Helsinkih zbranim evropskemu poslušalstvu, »socializem v političnem pluralizmu«.

Predsednik ni storil in ni mogel storiti ne enega ne drugega. Zakaj?

Nemara zato, ker je v pat poziciji, ker ne more storiti niti ene poteze v katerokoli smer, ne da bi s tem tvegval, da sproži nekaj, kar bi utegnilo imeti nepredvidljive posledice.

Če bi hotel ugoditi zahtevi, ki jo je postavila vlada, se pravi njena komponenta, ki jo sestavljajo socialisti, ljudski demokraci in vojaški zmerne linije, bi se znašel pred nevarnostjo, da pride do oborožene konfrontacije v vojski. Že nekaj časa je namreč očitno, da v armadi ni mogoče nisočas več ukrepati po pravilih igre, ki veljajo za armado, organizirano v klasičnem smislu. Ko so v prizadevanju, da bi sanirali disciplino v vojski, spremljali sestav skupščine vojaških delegatov, je na severu vznikla vojaška skrajno levičarska organizacija SUV (združeni vojaški delci zmagali), ki je prepričala, da bi bila reorganizacija skupščine vojaških delegatov učinkovita. Sledil je nov poskus, da bi zmanjšali pritisk vojaške skrajne levice: nekatere enote so hoteli demobilizirati, druge razpustiti. Kot reakcija na ta poskus je vznikla organizacija MUS (združene milice bodo ostale).

Kot protutež COPOON, v katerem je nekaj izredno radikalnih enot, so ustanovili AMI, oddelke, sestavljene iz padalcev in komandosov veterani. Edini učinek te enote je bila razstrelitev »Rodia Rema« v rokah skrajne levice, ki je vlada ni mogla utišati drugače kot z dinamitom.

Tudi imenovanje generala Velosa za komandanta severnega vojaškega okrožja je imelo samo polovični učinek. Formirali so

se doslej še neidentificirani »dobori za revolucionarno budnost v oboroženih silah, ki zalagajo dnevno časopisje z napovedmi o vojaških pučih, ki da se pripravljajo.

Pri takem stanju v vojski bi vsak globlji poseg v vojaške strukture lahko pomenil nevarnost oboroženega spopada v armadi sami.

Podoben položaj v obratni smeri bi nastal, če bi predsednik republike zadoštil zahtevam skrajne levice, ki terjajo odstavitev Azevedove vlade in uvedbo »demokracije iz baze«, kar je v nasprotju s tistim, kar je doslej obljubljal Costa Gomes na posli spoznanju, ki so ga 11. septembra leta v oporišču Tancoz do Segli vodili oficirji vseh treh rodov vojske, namreč »socializem v političnem pluralizmu«.

Ravnotežje v vojaški sferi oblasti je torej skrajno občutljivo in se lahko podre ob najmanjšem premiku v eno ali v drugo smer. V tem je tudi razlaga za dvomno stalističe, ki ga je ob tej krizi izprical predsednik Gomes. Druge izbire najbrž ni imel.

Določena znamenja kažejo, da išče predsednik izhoda v politični sferi oblasti, to je v sporazumu med socialisti in komunisti. Kajti danes je očitno, da vlada, ki bi jo sestavljali le socialisti in vojski, ne pride več v poštev.

Stalističe socialistov je prav tako dvomno in v skrajni posledici tvegano. Dr. Mario Soares zavrača »samomislilsko zvezo zgolj s komunisti«, da bi ohranil ravnotežje, pa napada svojega ljudskodemokratskega partnerja, to je PPD, in javno razglša, da je bolj desničarski kot proklamirano desničarski CDS. Socialistični prevaj je očitno prepričan, da dela čas zanj in zato zavlačuje sleherne rešitve, ki bi tako in tako bila le delna in začasna, kajti dokler se ne razčisti položaj v vojaški sferi oblasti, bo na Portugalskem prevladoval nevarno labilen položaj.

Največja neznanika je komunistična partija oziroma njena ocena položaja. Komunisti imajo v vladi premiera Azeveda enega ministra, na ulici pa najbolj hrupno podpirajo zahteve po njegovi odstavitvi, ki jih postavlja skrajna levica. In ta levica prav nič ne prikriva svojih pogledov na zdajšnji položaj: »Komunistična partija je zadnji up buržoazije, da bi zaustavila razredni boj po tovarnah in vojašnicah...«

V takem spletu dvomnosti ter norečih interesov in namenov znova prihaja do veljave staro reklo britanskega žurnalizma: dobra novica je, če ni nobene novice... Kajti portugalski november 1975 je nevarno podoben španskemu maju 1936.

MIRAN SUSTAR

Izreki

Organizirane ilegalne skupine informatorjev, ki smo jih odkrili letos, samo potrjujejo, da gre za nadaljevanje strateško preračunane in trajne akcije, naprejene proti naši socialistični skupnosti. Odkritje teh skupin pa tudi potrjuje, da smo v družbi kot celoti bolj pripravljeni in sposobnejši razkrinkavati in onemogočati vse, ki skušajo rovariti in motiti našo socialistično izgradnjo. Iz njihovega dela, iz njihovega smakske in vrniti programa očitno sledi, da so to izdajalci naše socialistične revolucije in države, ki napadajo temeljne pridobitve naše revolucije in socialistične zveze, pri čemer jim je trn v peti zlasti Zveza komunistov Jugoslavije in njen položaj v družbi.

MILKA PLANINO,
predsednica CK ZK Hrvaške

V sedanjih političnih situaciji na univerzah, ki je dobra, mora mladinska organizacija mobilizirati članstvo za razvoj samoupravnih odnosov znotraj univerz, za reformo visokošolskega izobraževanja in za hitrejšo povezovanje univerz s družbenim delom. Med temi nalogami pripada posebno mesto izboljšavi učinkovitosti študija. Odnos do temeljne delovne obveznosti je merilo pravilnega družbenega angažiranja mladega človeka. Kajti ne moremo imeti dobre organizacije, slabih študentov, dijakov, slabih delavcev ali kmetov. Zatorej je ena pomembnih idejnih vzgojnih nalog zveze socialistične mladine tudi boj za izgrajevanje lika socialističnega mladina.

AZEM VLASI
predsednik predsedstva konference
ZSM Jugoslavije

V žarišču

Francova smrt

Danes je naposled mrtev, toda ostal je njegov režim, ki je zelo oslabilen, vendar pa ni izgubil vse krvi. Njegova kamarija in njegov nekdanji padajši in morilci, kakršen je bil on, poskušajo organizirati kontinuiteto, zlasti pa povzeta španski veleposlanik ohraniti svojo pravo vlado. Mogoče si nekateri tokovi nasprotujejo. Mogoče je, da nekateri skušajo oslabil najbolj srednjeveške in fašistične tokove frankizma. Toda nadaljevanje represije med diktatorsko agono priča o tem, kakšen je resnični pomen teh zvijač...

»Humanité«, Pariz

Zdravniki niso podaljševali Francovega življenja iznad človeških meja samo zaradi zvestobe Hipokratovi prisigi. Skrajna desnica, za katero si lahko mislimo, da je pripravljena na skrajnosti, samo da bi ohranila svoja privilegija, je imela dovolj časa za pripravo najnovejšega: da ne bo izgubila hkrati s svojim voditeljem. Spretnost novega šefa države bo pomemben dejavnik za razvoj položaja. Kljub temu pa v trenutku, ko tehnična omahuje med svobodo in nasiljem, med upanjem in obupom, lahko in morajo igrati še odločilneje vlogo tisti, katerih interesi in želje se ujemajo z obnovo španske demokracije. To se pravi ZDA in Zahodna Evropa. Vsaj zadnja bi lahko pripomnila, da bi po 40 letih onstran Pirenejev vzniknilo upanje...

»Le Soir«, Bruselj

Kolkor je mogoče soditi, v zdajšnji etapi nobena od temeljnih političnih skupin (skrajneži, desničarji in demokratična opozicija) ne razpolaga z zadostnim vplivom, da bi lahko dosegla monopol oblasti. Za zdaj je mogoče govoriti samo o kompromisnih rešitvah. Kar pa se tiče nadaljnega razvoja dogodkov, bo odločilno vlogo odigrala konsolidacija in aktivnost demokratične opozicije. Kakorkoli se bo do še obrnile stvari v prihodnjih tednih in mesecih, smo vendarle lahko prepričani, da bo Španija naposled stopila na široko pot demokracije in socialnega napredka.

»Izvestija«, Moskva

Španija se ne bo premaknila v enem dnevu. Z zadnjimi silami se je Francu posrečilo, da jo je potisnil včasno otropost. Tako na desni kot na levi je Španija predvsem nacionalistična in tako na primer ne bo dovolila baskovske secesije. Če je demokratična hunta alternativa, pa ni enotna drugače kot v nasprotovanju režimu. Ko bo jutri korakala na oblast, se utegne razbiti kot portugalska revolucija: drugačna izkušnja, ki je sicer napovedovala prihodnost, ustvarila pa je odnore in povečala budnost pri vseh tistih, ki se bojijo subverzije...

»Quotiden de Paris«

Ali naj bo načelo odvisno od datuma?

Prav sedaj je v teku sporazumevanje občinskih in regionalnih zdravstvenih skupnosti o tistih pravicah zdravstvenega varstva, ki naj bi bile v republiki enotno urejene. V ta namen je pripravljen predlog samoupravnega sporazuma o najmanjšem obsegu zdravstvenega varstva v Sloveniji, katerega določila bi bila obvezna za vse skupnosti, k temu pa nato lahko vsaka skupnost, glede na potrebe in možnosti, doda posamezne razširitev zavarovalnih pravic.

V prvem poglavju sporazuma — o tistem obsegu zdravstvenega varstva, ki ga je treba zagotoviti slehernemu našemu človeku — ni bistvenih sprememb. V poglavju, ki enotno določa doplačila zavarovancev (participacijo) za posamezne zdravstvene storitve, je sprememba v glavnem opravilo za obiske zdravnikov na domu, prevoz s rešilnim avtomobilom, storitve specialistov itd., nekoliko pa se delež zavarovancev znižuje pri določenih zobozdravstvenih storitvah.

V središču pozornosti pa vsekakor ostaja poglavje o načinu določanja in računanja nadomestil za čas bolezenskih izostankov, to pa zato, ker je bilo treba v samoupravnem sporazumu upoštevati in metodološko izpeljati načelno odločitev samouprave in družbenopolitičnih organizacij, predvsem sindikatov, o valorizaciji osnov, od katerih se računajo ta nadomestila.

Stevilne debate so dobile svoj epilog v 43. členu predloga samoupravnega sporazuma, ki naj bi veljal za slovensko (besedilo je bilo tako zapleteno in po svoje težko razumljivo, da so ga sedaj,

prav tik pred odločitvami v temeljnih samoupravnih skupnostih, popravili), da ne bi kasneje ostali dvomi o tolmachenju in o tem, kako so delovni ljudje stvar razumeli in kaj so pravzaprav skupnosti sprejemale.

Zapletenost tega določila ni naključna. Kajti, roko na srce, zapletena je ta problematika že sama po sebi. To zato, ker bi morali najti več kot salomonsko rešitev med dvema skrajnostima: na eni strani je treba upoštevati upravičeno zahtevo na sindikalnem kongresu o valorizaciji osnov za nadomestila, s katero naj bi sledili realnim gibanjem osebnih dohodkov v republiki in s tem preprečili, da bi bil človek v času boleznih prepuščen prizadet. Na drugi strani pa so na gospodarskem in družbeno političnem torišču vse bolj glasne in tudi upravičene zahteve, da je treba politiko oblikovanja nadomestil zastaviti tako, da ta faktor, pomemben med razlogi za rast ali znižanje odstotka bolniških izostankov, ne bi stimuliral pritožkov, se pogostneje izostajanje z dela. Zlasti takrat, kadar motivirajo takim pritožkom najrazličnejši motivi mimo dejanskega

bolezenskega stanja. Nasititi voljo in hkrati obdržati živo kozo pa ni nikoli lahko. In tako tudi niso lahko prvi sistemski poskusi, da bi v politiko nadomestil vgradili kolikor toliko avtomatičen mehanizem valoriziranja osnov, od katerih ta nadomestila računajo.

Po starem je za vse in za vsakogar veljalo, da se določeni odstotki (bodisi 80 ali 90 odstotkov) za nadomestilo računajo od poprečnega osebnega dohodka zaposlenega v preteklem letu. Prav pri hitrih gibanjih, ko OD raste z visokim odstotkom, pa se močno znižuje tudi realna vrednost nadomestil — če nimamo nikakršne valorizacije.

Po novem pa bomo tako valorizacijo imeli. To je že zajeto v predlogu sporazuma in sprejeto je to načelo tudi v javni razpravi. Takoj pa je treba tudi povedati, da to ni avtomatična valorizacija, ki bi veljala za vsa nadomestila, temveč metodološko izpeljana tako, da bodo delnih popravkov osnov za nadomestilo delni deli tistih delovnih ljudi, ki so zaradi hujših obolenj dolgo časa na bolniškem dopustu.

Po predvidenem sporazumu se nadomestilo osebnega dohodka usklajuje s gibanjem osebnih dohodkov v SR Sloveniji takole:

»Zavarovancem, pri katerih nastopi časna zadržanost v obdobju med 1. januarjem in 31. marcem tekočega leta, se poveča nadomestilo za čas od 1. junija dalje, in sicer za toliko odstotkov, za kolikor so se povečali osebni dohodki v

Sloveniji v času od 1. januarja do 31. marca v primerjavi s preteklim letom.«

Za boljše razumevanje tega določila naj pojasnimo stvar tako, kot jo pojasnjuje strokovna služba skupnosti: kdor bo odšel med začetkom januarja in koncem marca na bolniško in bo po 1. juniju še vedno na bolniški, bo deležen od junija naprej valorizirane osnove za nadomestilo. Določilo je nato v enakem besedilu izpeljano naprej s tem, da so opredeljena naslednja obdobja: nastop bolniškega dopusta med 1. aprilom in 30. junijem tekočega leta, katerim se osnova valorizira za čas od 1. septembra dalje, in to za toliko, za kolikor so se poprečni OD v Sloveniji povečali v času od 1. januarja do 30. junija. Potem je določeno obdobje od 1. julija do 30. septembra za valorizacijo od 1. decembra dalje z upoštevanjem rasti OD od januarja do 30. septembra. Nato obdobje od 1. oktobra do 31. decembra, za katero bo veljala valorizirana osnova od 1. marca naslednjega leta dalje in to za toliko, kot se je v preteklem letu povečal povprečni OD v Sloveniji.

Vse skupaj je res zapleteno in ljudem bo potrebno v skupnostih to podrobno obrazložiti, bistveno pa je, da valorizacije ne bodo deležni zavarovanci, ki bodo na krajših bolniških dopustih.

Valorizirala se bo po tem določilu le osnova za zavarovance, ki bodo — odvisno od datuma, kdaj zbolijo! — na dopustu že najmanj dva meseca in v najslabšem primeru največ pet mesecev, valorizira pa se jim osnova samo za vneprej, to se pravi, če so na bolniškem dopustu

še po datumu, ki je določen za valorizacijo.

Po analizah o bolniških izostankih je ugotovljeno, da je pri nas večina zavarovancev na krajših bolniških dopustih; približno je takih do 80 odstotkov in okrog 20 odstotkov zavarovancev je zaradi hujših obolenj na bolniškem izostanku po več mesecih. Kakorkoli je pravilno, da se nekoliko poveča nadomestilo za tiste, ki so dali časa bolni, pa je tudi res, da po tej metodi, kot je zdaj sprejeta v sporazumu, tudi to načelo ni v celoti izpolnjeno. Zavarovancu, ki bo zbolil januarja, se bo namreč zgodilo, da bo šele po petih mesecih bolniške dočakal, če bo še naprej bolan, prvi popravek za svoje nadomestilo.

Pri ljudeh, ki za krajši čas zbolijo, pa bo najmanj ugodno, če bodo bolni proti koncu leta. Imeli bodo za svoje nadomestilo osnovo iz pretekega leta, do oktobra, novembra ali decembra pa se tekoči osebni dohodki že toliko povežjo, da bo realna vrednost njihovega nadomestila precej manjša od tistih, ki so na bolniškem dopustu bolj v začetku leta, ko se rast osebnega dohodka v tekočem letu šele pravi začne.

Prav ta odvisnost od datumov, kdaj človek zbolijo, pa tudi od dolgega razpoda, da lahko bolnik dočaka valorizacijo za nadomestilo šele po petih mesecih bolniškega dopusta, oba ta momenta govorita o tem, da bo najbrže treba postopno sistem valorizacije nadomestil izpopolnjevati, ker se, vsaj v sedanjih luči, še ne kaže za popolnega.

MARIJA NAMORS

Preobrazba Ljubljanske banke

K predsedstva CK ZKS in komunisti LB o samo- upravni organiziranosti

LIBERTIANA 21 NOV 1964

LJUBLJANA, 21. nov. — Pri IK predsedstva CK ZKS lovenije je bil danes pogovor o ustavni preobrazbi ljubljanske banke. Udeležili so se ga člani IK in najodgovornejši komunisti LB. Osredotčili so zlasti aktualna vprašanja notranje samopravne organiziranosti Ljubljanske banke.

[illegible]

koga gospodarstva v deložni
v razvoju in s socialistič-
nimi deložmi. Predmet raz-
voja pa so bila tudi vpra-
nja v zvezi z usmerjanjem
investicijske politike, pre-
strukturiranjem slovenskega
gospodarstva, razvojem: ban-
ne mreže v Jugoslaviji in
ujuni, zbiranjem prostih
predstav prebivalstva itd.
pregovorili so tudi o
aljnem razvoju samouprav-
nih in delegatskih odnosov
okviru banke ter vlo-
druženopolitičnih organiz-
ci, zlasti BE ZK.

Medaval v RSNZ

— Podpredsednik izvrševanje Roman Albreht je sekretariat za notranje zadeve delavcev o ustavnem področnem dela, s posebej reproduktivnih celot ter ajo za urejanje skupnih tema, o kateri je govoril, ama idejopolitičnega izo za notranje zadeve, ki so tivno seznanjeni o aktual- vprašanih ter doganjanih

ОБЩЕСТВЕННЫЙ ЗАКЛЮЧЕНИТЕЛЬНЫЙ АКТ

JUŽELJANA, 21. nov. — V Titovih zavihodi Litozvor je bila včeraj in danes že predsedstva ZK združenja jugoslovanske strojegradnje in elektro industrije (JUMEL). Na sliki tega koordinacijskega telesa so govorili predsednik ZK, član politbiroja, prvi poveljnik gosposlavanske strojegradnje, ki ga je prej par meseci pripravil IK ŽEKJ. Dogovorili so se tudi za tematsko konferenco ZK JUMEL o samopopravnem spoznavanju v strojegradnji in elektroindustriji. Danes dopolnje je člani predsedstva spregledali tudi sekretar komiteja MK ZRS Ljubljana Vinko Hafner.

V. P.

Premiera domačega filma

LJUBLJANA, 21. nov. — V ljubljanskem kinu Union je bila sinoči slavnostna premiera najnovejšega slovenskega filma, režiserja in scenarista Voljka Dulečiča »Med strahom in dolžnostjo«. V filmu, ki se naslanja na motive prozih del Karla Grabeljšiča, igrata glavni vlogi Marjeta Lotri in Boris Huh. Nastopa pa še vrsta znanih slovenskih igralcev. Po projekciji so se ustvarjalci filma predstavili občinstvu.

S. S.

Razrešnica predsedniku PO ZTP Ljubljana

LJUBLJANA, 21. nov. — Delegati delavskih svetov železniškega transportnega podjetja in železniškega gospodarstva Ljubljana so na včerajšnji seji, med drugim, sprejeli tudi razrešnico predsednika poslovnega odbora dipt. inž. Cirila Kavčiča. Le-ta je zaradi zaprosil iz zdravstvenih razlogov. Za vršilca dolžnosti pa so delegati imenovali dosedanjega namestnika predsednika poslovnega odbora, dipt. inž. Jožeta Sikarja.

Janez Barborič sprejel madžarsko sindikalno organizacijo

LJUBLJANA, 21. nov. — Delegacijo zveze madžarskih sindikatov SZOT iz županije Vas, ki je že tretji dan na obisku v SRŠ kot gost republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije, je danes popoldne sprejel predsednik slovenskih sindikatov Janez Barborič. Gostje so se predvsem zanimali za značilnosti slovenskega gospodarstva, za njegovo sedanji razvoj in se nadrobneje seznanili z organizacijo sindikatov in zveze sindikatov na osnovi ustave. Pogovarjali so se tudi o vprašanih gospodarskih in družbenih položajih, slovenskih

ponudnikom (češki stroji) kvalitativno v ničemer ne zaostajajo za, recimo, francoskimi, vendar so robustnejši, težji in razsežnejši); in naposled je v kategorijo stavskih podražitev treba prišteti tudi avstrijskega ponudnika (črni železni aparati). Če bi imeli vsakega od naštetih naprav na voljo po ceni, ki jo določa svetovna tržnica, bi se lahko izplačalo kupiti približno 794 milijonov, medtem ko bi jih domači proizvajalci stali kar nekajkrat več.

skupno porabo. Pri tej je dguvov, da so štatuopravne interesne skupnosti le v idrski obliki načrtovala za prihajno leto takšno porabo, kot jo predvideva osmu tek resolucije o družbenoekonomski politiki SRS v pri

»Nemara nam bo kdo očitel, da v prijavi SDK, izročeni v proizvodnji, so notranje prostornino dvignili od 22.000 na 32.000 kub. metrov.«

lani avgusta lani, manjka niz
predračunskih elementov.
Drži. Ampak če bi čakali na
naprej zbrali vse zahtevane,
danes znane podatke, bi iz-
gubili dobro leto dni. Kaj
to pomeni, si ni težko pre-
stavljati: zamudili bi zadnji
ugodni trenutek, preden je
naftna kriza sprožila veriž-
ni skok cen industrijskega
materiala in storitev. Tvega-
nje, ki smo ga prevzeli, ko
smo začeli delati zgolj na
osnovi predpogodb, očitno ni
bil zman. Če ne bi pobi-
teli in če bi zbirali zadodne-
ga dobavitelja, čigar pred-
log je vseboval prodajo,
transport in montažo kom-

ponentav, so, definirano, sa-
moupravni organi 51 podjet-
ij — soinvestorji v raz-
mevanju sprejeli spremem-
bo ter brez obnavljanja pod-
pri predlog o zvišanju prvot-
nega deleža; da je podobno
reagirala Ljubljanska banka
in da vložen kapital na tono
produkta bodoče cementarne
ne presega 120 dolarjev, kar
je blizu spodnje meje med-
narodnih rentabilnostnih
norm (od 100 do 250 dolar-
jev). Bolj kot politika Sa-
lomita je ob anshovskem pri-
meru najbrž zašla v dilemo
dubrojnjakarska gospodarska
miselnost. Vsaj zdaj se tako.

IGOR GUZEJ

jev.
BORIS LENIC

Alpik razstavlja na Bledu

BLED, 21. nov. — Na os-
novni šoli prof. dr. Plemlja
na Bledu so danes odprli si-
kovno razstavo skupine Alpik.
Na razstavi sodelujejo
France Boltar, Albin Poka-
ran, Janež Ravnik in Boni
Ceh. Ob otvoritvi je sodele-
val tudi moški pevski zbor
KUD Bled. Razstava so gos-
prta petnajst dni.

B. B.

TRBOVLJE, 21. nov. — Termoelektrarna Trbovlje 2
predvidoma do 1. decembra ne bo obratovala zaradi
ugodnih razmer obratovanja hidrocentral. V obeh trbov-
ljskih termoelektrarnah so te dni proizvedli do 600.000
kWh električne energije dnevno.
P. B.

Preizkus znanja

MURSKA SOBOTA, 21. nov. — Jutri, v soboto, 22.
novembra ob 20. uri bo v dvorani vaškega doma v Ba-
kovich pri Murski Soboti popularna javna radijska
oddaja »Spoznavajmo svet in domovino. Tokrat se
nosta v tej oddaji, ki jo bo neposredno prenašal ljub-
ljanski radio, pomerili v posmavalni notranje in zma-
nje politike Jugoslavije ekipe soboske obšinske konfe-
rence ZSMŠ in pripadniki madžarske manjšine in ekipa
zamejskih Slovencev s Tržaškega. Pisan radijski veče-
r bodo prepleтали pogovori o življenju narodnostnih skup-
nosti pri nas in v zamejstvu.
B. B.

Kaj je informbiro?

Stalin je zelo pozabljiv

Na sestanku informbiroja v Bukarešti, kamor KPJ ni poslala svojih predstavnikov, so sprejeli resolucijo »O stanju v Komunistični partiji Jugoslavije«

Da bi zmanjšal ugled KPJ in njenega vodstva, je Stalin skušal izpodbiti dejstva, ki so bila znana že vsemu svetu. »Pozabil« je na vstajo 1941. leta, ki so jo v srcu zaslužene Evrope izvedli edino jugoslovanski komunisti, pozabil ni na to, da so dve leti pred koncem vojne na drugem zasedanju AVNOJ že bili postavljeni temelji nove Jugoslavije in da je narodnoosvobodilna vojska s lastnimi močmi osvobodila štiri petine naše dežele, predno je prvi vojak Rdeče armade prestopil našo mejo.

V pismu zavračala predlog, da bi v Jugoslavijo prišla sovjetska delegacija, ki bi se na kraju samem prepričala, kakšno je pravo stanje stvari, temveč, glede na to, da obstajajo »načelna razhajanja« (V tem so imeli povsem pravi), predlaga, naj jugoslovanski vprašanje pride na dnevni red in naj se obravnava na prvem sestanku informbiroja.

CK KPJ je na plenarnem sestanku 9. maja 1948 obravnaval tudi to Stalinovo pismo in sprejel izjavo kratkega odgovora (17-krat krajši od Stalinovega pisma). Pismo ne pristaja na zatožno klop, ki jo je ponudil Stalin, in med drugim pravi:

»Ne bomo niti kritiko glede načelnih vprašanj, vendar pa se v tej stvari čisto tako neenakopravne, da nikakor ne moremo pristati,

da bi to stvar zdaj razreševali pred informbirom. Devet partij je, ne da bi bili mi o tem predhodno obveščeni, že dobilo vaše prvo pismo in izoblikovalo svoja stališča v resolucijah. Vendar je bil Stalin trdovraten: vztrajal je na tem, da Jugoslavija pride pred informbiro in je v tem smislu 19. maja 1948 prišlo v Beograd še eno sporočilo CK SKP (b).

CK KPJ je tretje enoglasno sklenil (20. maja), da se ne bo udeležil seje IB. Dva dni nato je prišlo zadnje iz serije Stalinovih pism (22. maja). Tudi v tem pismu je grožnja osnovni stil »adopiranja«. Politika, kakršno vodi vodstvo KPJ, pravi pismo, pelje »k izdaji stvari mednarodne solidarnosti delovnih ljudi in prehaja na pozicije nacionaliz-

ma, ki je sovrašen stvari delavskega razreda. Tako se je v Bukarešti 20. junija 1948. leta pričela druga seja informbiroja: na njenem dnevnem redu je bila razprava »O stanju v Komunistični partiji Jugoslavije«.

Isti dan, pred začetkom seje informbiroja, je politbiro CK KPJ poslal zasedanju izjavo, v kateri pravi, da KPJ ne more poslati svojih predstavnikov na zborovanje, čigar dnevni red ne sprejema, hkrati pa izraža pripravljenost sodelovati v delu IB, vendar le na enakopravnih temeljih. »Takšno ravnanje ni v duhu sporazuma in pravičnosti, na kakršni temelji informbiro. Vodstva partij — članice IB — nekritično sprejemajo obtožbo CK SKP (b) proti naši partiji in, ne da bi od

nas zahtevala obrazložitve, obsodijo našo partijo v pisnih izjavah in nocoje upoštevati argumentov našega odgovora na prvo pismo CK SKP (b). Takšna praksa ne dovoljuje razprave na enakopravnih temeljih, zato politbiro CK KPJ v pismu zahteva naj »z dnevnega reda črtajo razpravo o stanju v naši partiji«.

Na seji informbiroja so sodelovale naslednje partije: Bolgarska delavska partija — komunistov (T. Kostov in V. Červenkov), Rumunska delavska partija (G. Dej, V. Luca in A. Pauker), Madžarska delavska partija (M. Rakosi, M. Farkas in E. Goró), Poljska delavska partija (J. Berman in A. Zawadzki), Vsevezna komunistična partija — boljševikov (A. Zdanov, G. Malenkov in M. Suslov), Komunistična partija Francije (J. Dulos, E. Fajon), Komunistična partija Čehoslovaške (R. Slansky, R. Siroky, B. Geminde in G. Bareš), Komunistična partija Italije (P. Togliatti in P. Secchia).

Zborovanje v Bukarešti je, kot je bilo pričakovati, ignoriralo vse zahteve CK KPJ. Na koncu sedemdesetega zasedanja je sprejelo resolucijo »O stanju v Komunistični partiji Jugoslavije« — ki jo poznamo kot resolucijo informbiroja.

V osmih poglavjih daljšega teksta resolucija pravzaprav ponavlja vsebino pism, ki jih je Stalin že bil poslal namenu centralnemu komiteju.

Poleg vseh vzdevkov, ki jih pripisuje vodstvu, partiji in tisti državi, resolucija na koncu vsebuje tudi resno opozorilo, da »neodvisnost Jugoslavije ni mogoče ohraniti, socializma pa ni mogoče graditi brez podpore komunističnih partij v drugih deželah, brez podpore držav ljudske demokracije, brez podpore ZSSR«.

Upanje v obnovo svobode v Španiji

Is evropskih in drugih prestolnic še vedno prihajajo odzivi na Francovo smrt. V Atenah je delegacija španske demokratske hunte, ki je včeraj dopotovala tja na obisk, izrazila prepričanje, da Francova smrt odpira v Španiji obdobje demokratizacije. V delegaciji so med drugimi tudi generalni sekretar KP Španije Santiago Carillo ter predstavnika monarhistov in socialistov.

V izjavah za tisk ob prihodu so člani delegacije izrazili prepričanje, da bo nadaljnji razvoj dogodkov odvisen tudi od stališča Juana Carlosa. Santiago Carillo je ob tem poudaril, da nastop Juana Carlosa pomeni nadaljevanje Francove diktature, vendar pa je pristavil, da diktatorstvo smrt lahko pomeni osvoboditev izpod režima, ki ga je Franco posebej. Carillo je poudaril, da bi bila še večja nevarnost od kontinuitete pod Juanom Carlosom državnim udar fašističnih elementov skrajne desnice.

Is New Yorka poročajo, da je bila velika dvorana OZN skoraj prazna, ko so delegacije, kot je običaj, s minuto molka počastile spomin umrlega šefa države ene izmed članic. Komaj kakih 20 delegacij je bilo v dvorani, kjer sicer med zasedanjem sede predstavniki 142 držav.

V Washingtonu je predsednik Ford poslal ob Francovi smrti sporočilo španski vladi, v katerem pravi, da bodo ZDA tudi v prihodnje vodile od Španije politiko sodelovanja in prijateljstva, ki je postavila temelje izredno dobrih odnosov med državama.

Libzonski dnevnik »O

ni državi s naslovom »Francisco je mrtov — Živel španski narod. List piše, da špansko ljudstvo ni pozabilo državljanske vojne, pobitih rodoljubov, števov Guernice. Zato dan Francove smrti ni dal žalosti, komentira »O Seculo, kajti za tiranom se ne točijo solze. Predsednik španske republikanske vlade v izgnanstvu Fernando Valera je v Mexico, kjer je sedež vlade, izjavil, da brez odpiranja v Španiji ne bo demokracije, če pa ne bo demokracije, bo nasilje. Valera pa je prebrčan, da bo v Španiji obnovljena demokracija, čeprav ne pod Juanom Carlosom, ki je po njegovi oceni nadaljevanje frankizma in ne nudi niti najmanjše možnosti za svoboden in demokratičen napredek. Valera pa je ob koncu vendar poudaril, da bi republikanci bili dolžni sprejeti Juana Carlosa, če bi ga izvolili za šefa države na svobodnih demokratičnih volitvah.

Mehiški predsednik Luis Echeverria je dal vladnemu organu navodila, naj čimprej obnovijo trgovske odnose s Španijo, če bodo španske oblasti v to privolile. Dodal je, da iskreno želi, da bi se med Mehiko in Španijo obnovili vsi odnosi, tudi diplomatski, brž ko bi se začela v Španiji obnova demokratskega procesa.

V Moskvi komentira Francovo smrt vladno glasilo »Izvestija«, ki izraža prepričanje, da »Španija naposled, če se ne bodo stvari v bližnji prihodnosti spremenile, stopila na široko pot demokracije in družbenega napredka. Hkrati pa komentator ugotavlja, da se zdaj začnejo oster politični boj za prihodnost dežele.

Golanski klobčič

Kaže, da bodo Sirci privolili v podaljšanje mandata mirovnih sil — Manj jasne perspektive pogajanj z Izraelom

Generalni sekretar OZN Kurt Waldheim je odpotoval na turnejo po prestolnicah Bliznjega vzhoda z dvema dosjema v aktovki. Prvi je podaljšanje mandata mirovnih sil na Golanskem višavju, drugi pa priprave na obnovo ženevske konference. Prvi dosje je bolj nujen, drugi pa bolj zapleten.

Mandat mirovnih sil OZN na Sinaju (UNEF), ki nadzoruje sporazum o ločitvi izraelskih in egipčanskih čet, se bo pošel, kot je določeno s sinajskim sporazumom, naslednja tri leta avtomatsko podaljševal. Mandat »modrih čelad« na Golanu (UNDOF), pa poteče 30. novembra, ko naj bi ga ponovno podaljšali za šest mesecev. Formalno to opravi varnostni svet, toda v praksi bi bilo to nemogoče, če na to ne pristanejo obe strani. Izraelci temu ne nasprotujejo, ker čete pač niso na njihovem, ampak na sirskem ozemlju. Tudi Sirci doslej niso nasprotovali podaljšanju mandata, vendar pa so očitno nezadovoljni, ker po prvem sporazumu o ločitvi sil na tej fronti ni bil dosežen nikakršen napredek in Izraelci ne kažejo pripravljenosti, da bi se umaknili z zasedenega ozemlja, razen morda za kak simboličen kilometer.

Vendar za zdaj tako znamenja iz Damaska kot tudi iz New Yorka kažejo, da bo Damask tudi tokrat privolil v podaljšanje mandata. Predsednik Asad je že oktobra v intervjuju kuvaitskemu

dnevniku »Al Rai al Amr« izjavil, da čete OZN niso problem in pristavil, da »navzočnost opazovalnih enot ne bi bila ovira, če bi se Sirija odločila za novo vojno proti Izraelu. Na drugi strani pa je tudi Waldheim sam v intervjuju jeruzalemskemu večerniku »Jediot Aharonot« pred dnevi izjavil, da so dobre možnosti, da bodo Sirci privolili v podaljšanje mandata in tudi v pogajanja z Izraelom.

Generalni sekretar svetovne organizacije torej očitno ve več, kot je znano po vestih, ki so doslej prodrele v javnost. Zlasti zanimiva je njegova napoved, da se bo Sirija začela pogajati z Izraelom. Ni pa jasno, na kaj je Waldheim mislil: na pogajanja o novem sporazumu o ločitvi sil na Golanu ali pa na globalna pogajanja v okviru ženevske konference. O možnostih za obnovo te konference, ki je bila sklicana pod pokroviteljstvom svetovne organizacije, bodo v Damasku vseskoar govorili, prav tako pa tudi o udeležbi Palestincev na teh pogajanjih. Na to kaže že dejstvo, da se bo Waldheim v Damasku sestal tudi z Ja-

serjem Arafatom. Waldheim ima v rokah dva elementa: uradni predlog Sovjetske zveze, naj bi ponovno sklicala konferenco ob udeležbi PLO in resolucijo generalne skupščine ki se ravno tako zaveza za to, da bi Palestinci vključili v pogajanja. Palestinci — oziroma, točneje vodstvo PLO, kajti ba za je do politične rešitve slejkoprej zelo nezaupljiva — so doslej vedno trdili, da so pripravljeni sodelovati na ženevski konferenci, vendar pa le na osnovi lanske resolucije generalne skupščine 3236, ki govori o palestinskem narodu in ne le o palestinskih beguncih kot prejšnje resolucije. Toda Izraeli slejkoprej trdi, da se s Palestinci ni pripravljen pogovarjati, dokler ne bodo priznali izraelske države, medtem ko Sirci trdijo, da se ne bodo pogovarjali z Izraelom, dokler se ta ne bo začel pogovarjati s Palestinci.

Ta začarani krog bo poskušal odpreti Waldheim v Damasku in Jeruzalemu. Ker se je pred odhodom pogovarjal s Kissingerjem, domnevajo, da bo sosedniskom posredoval tudi najnovejša ameriška mnenja na položaj na »vzhodni fronti«. Kaj je povedal Kissinger Waldheimu, ne vemo, pač pa je posebej o ameriškem stališču do Palestincev nekaj razkril tako imenovani »Saundersov dokument« — analiza ameriškega stališča, ki jo je svetnik State Departmenta Harold Saunders predal pred kongresnim odobrom. Saunders je v tem dokumentu, ki je prišel na dan preko izraelskega tiska, ponovil, da ZDA niti naga nobene načrta o vključitvi PLO v pogajanja in da palestinske organizacije tudi ne nameravajo priznati, dokler Palestinci ne bodo priznali Izraela. (Medtem pa Palestinci zasebno pravijo, da bodo praktično priznali Izrael že s tem, da bodo šli v Zenevo, formalno pa ga ne morejo, dokler Izrael ne prizna njih). Toda hkrati ta »Saunders Paper« ugotavlja, da je palestinski vprašanje po ameriških ocenah v mnogem bolj zapleteno kot je zdaj videti. Izraelci in Sirci se v pogajanjih med arabskimi državami in Izraelom upoštevajo legitimne pravice Palestincev. To pa je v nasprotju z izraelsko tezo, da je ključ do miru v bilateralnem sporazumevanju z arabskimi državami in prav zato je obla tega dokumenta povzročila v Izraelu vznemirjenje, češ, Američani popuščajo in utemljejo nemara pritiski na Izrael, da bi ublažili odpor do Palestincev.

Problem je torej še vedno izredno zamotan in na videz nerešljiv. Američani sami očitno še vedno ocenjujejo, da bi bilo lažje doseči nov sporazum na Golanu kot pa globalno rešitev v okviru ženevske konference. Kissinger je pred dnevi na tiskovni konferenci izjavil, da je Washington poslal Siriji nove predloge, s katerimi naj bi Sirca privolili za to, da bi podaljšali mandat mirovnih sil na Golanu. Po sirskih odzivih na Waldheimov obisk bo morda jasnejše, kakšno so ti predlogi in kako jih v Damasku ocenjujejo.

ANDREJ NOVAK

Posvet o odnosu do ZSSR

V Budimpešti zbrana društva prijateljevstva s Sovjetsko zvezo

BUDIMPEŠTA, 21. nov. (Tanjug) — V Budimpešti se je končalo dvodnevno svetovanje društev prijateljstva s Sovjetsko zvezo, ki delujejo v šestih socialističnih državah. To posvetovalno se sklicalo, kot je razvidno iz sklepov, da bi si zastavili nove naloge, pa tudi iz potrebe, da bi društva postala še bolj aktivna. Na posvetovalju so sodelovali: sovjetsko-madžarsko društvo prijateljstva, sovjetsko-bolgarsko, sovjetsko-čehoslovaško, sovjetsko-poljsko, sovjetsko-mongolsko in sovjetsko-vzhodnonemško društvo prijateljstva.

V referatu »Politika miru Sovjetske zveze« je madžarski zunanji minister in član CK madžarske socialistične delavske partije Frigyes Pujla podrobno analiziral sodobno vlogo, ki jo ima Sovjetska zveza pri urenitveni zunanji politiki socialistične skupnosti. Minister Pujla je opozoril, da je »preiskusni kamen v zunanji politiki socialističnih držav bil in ostal odnos do Sovjetske zveze«.

Drugo predavanje, ki ga je imel namestnik ministra za kulturo dr. Imre Pozsgay, je obravnavalo temo »Temelji razvoja socialističnega patriotizma in proletarskega internacionalizma so nadaljnje poglabljanje prijateljstva s Sovjetsko zvezo«. V sklepih s tega posvetovalja je rečeno, da so na njem znovipotrdili, da so društva sovjetskega prijateljstva enotna v oceni načelnih političnih vprašanj.

Sprito četo so pomnožili izvidniške misije letal »U-2« nad sovjetskimi ozemljem, opravljalo za to potezo pa je bilo v poljanilu, da ima Washington vedno na ta način možnost, da se seznanj z morebitnimi nasprotikovimi napadalnimi nakanami in da ustrezno pravčasno ukrepa.

Uvod v veliko afero

Glavna naloga izvidniških operacij, ki so jih izvajali s pomočjo letal »U-2«, je bila v tistem času odkrivanje izstrlevalnih centrov raketnih projektilov (ICBM). Po nekem takem poletu, ki so ga opravili 9. aprila 1960. leta, je prišla obveščevalna služba v Washingtonu do sklepa, da so na pragu odkritja neke take baze, zato so izvidniški enotam v Turčiji in Pakistanu ukazali, naj začnejo preletavati celotno sovjetsko ozemlje in zbirajo nove podatke.

Iz Turčije so letali do operišča Peshawar v Pakistanu, nato pa proti vzhodnemu Afganistanu. Toda, glavno delo se je za pilote letal »U-2« šele začelo: Sledila je maršruta skoraj 4500 kilometrov — polet čez sovjetsko ozemlje, od Stalingrada do raketnega oporišča Tajra Tam, nato pa proti Celjabinu in Sverdlovsku, kjer so se obrnili na zahod, preleteli Murmansk in prišli do oporišča Atlantskega pakta Bodó na Norveškem.

Tveganje v zvezi s tako dolgim poletom čez sovjetsko ozemlje je bilo, po oceni strokovnjakov v Washingtonu, minimalno v primerjavi s konstanti, ki jih je lahko prinesla taka operacija. Toda tokrat se tvega-

Potrditev avtonomije vsake partije

Gincarlo Pajetta o berlinskem sestanku redakcijske komisije

RIM, 21. nov. (Tanjug) — »Dokončne rešitve nam še ni uspelo najti.« je izjavil član sekretariata CK KP Italije Gincarlo Pajetta po dveh dnevnem sestanku redakcijske komisije za pripravo konference komunističnih in delavskih partij Evrope. Na tem sestanku v Berlinu je sodeloval tudi član CK KP Italije Sergio Segre. Pajettaovo izjavo je prebrčilo glasilo KPI Unita.

»Zdelo se nam je, da bi bilo mogoče nekatera stališča in nekatere formulacije, ki se z njimi nismo strinjali, izboljšati,« je dejal Gincarlo Pajetta in dodal: »To, da razločimo so slej ko prej taki, da jih je mogoče odpraviti samo v nadaljnji razpravi, ki bi pa bila stežka omejena samo na ožjo redakcijsko komisijo«.

Po besedah predstavnika italijanskih komunistov so se na sestanku v Berlinu strinjali v mnenju o enem problemu: potrjevanju avtonomije vsake partije, ker nihče ne more dati direktiv od zunaj, prav tako pa jih nihče ne želi sprejemati.

»Toda težave nas kljub temu ne navajajo k mnenju, da je avtonomija lahko zaradi tega kakorkoli omejena, in prav tako si ni mogoče zamisliti enotnosti na ravni, na kateri se zdaj kaže. Morda bodo razlike ostale, in to ne majhne. Mi bomo še naprej branili in pojasnjevali stališča naše partije, ki se nam zdijo koristna za evropsko delavsko gibanje, in delovali v prid duha internacionalizma.« je izjavil Pajetta po sestanku redakcijske komisije v Berlinu.

Umazane roke CIA

Komisija ameriškega senata je objavila poročilo o vpletenosti CIA v priprave na umore tujih državljanov

WASHINGTON, 21. nov. (Tanjug) — Poročilo posebne komisije ameriškega senata potrjuje, da so bili agenti ameriške obveščevalne službe CIA zapleteni v priprave na umore tujih državljanov. Senatska komisija je raziskovala obtožbe o deležu ameriške centralne obveščevalne agencije pri takih pripravah. Njeno poročilo potrjuje skoraj vse doslej znane obtožbe.

Tako je v poročilu, ki so ga objavili sinoči, rečeno, da so ameriški agenti pripravljali umore Patricia Lumumba, da so že večkrat in na različne načine stregli po življenju kubanskemu premieru Fidelu Castru, spodbujali desidenten v Dominikanski republiki, naj strmoglavijo Trujillo, hujškal vietnamske generale, naj strmoglavijo premiera Ngo Dinh Diena v Saigonu, ter pogumljali Čilence, naj ubije generala Schneiderja.

Vse te akcije, ki jih nadobno poljskemu poročilo, je vodila posebna skupina v CIA, katere program je znan pod imenom »projekt izvršne akcije«.

V poročilu je rečeno, da komite ni mogel potrditi, da bi katerikoli predsednik ZDA vedel za te akcije ozidoma.

da bi jih obravnaval. Komite pa je mnenja, da so predsedniki krivi tudi za svoje podprejene in da zato v sistemu oblasti zija velika vrzel. Poročilo navaja, da je bilo v nacionalnem svetu za varnost tudi v posebni vladi »skupini za akcije« siliti velikokrat besede »zmebati se Lumumba« ali »odstraniti Castro«, senatni odbor pa meni, da je bilo to funkcionalen CIA dovolj, da so pripravljali akcije za atentate.

Tako je skupina namestnika direktorja CIA za načrtovanje odobrila akcije proti Lumumbi in Castru, s tem pa se je tudi osebno strinjali bivši direktor CIA Allen Dulles. Ni zanesljivih dokazov, da bi bila predsednik Eisenhower in Kennedy seznanjena s temi pripravami.

Komisija je pri tej preiskavi zaslišala več kot sto prič, pregledala na tisoče dokumentov in popisala približno 10.000 strani besedila.

Na sinočnji tiskovni konferenci, ki so jo imeli skoraj vsi člani komisije po tajni seji senata, je predsednik komisije Church dejal, da bi kakršenkoli poskus, da bi pred ameriškim ljudstvom prikriti resnico o tem, imel posledice tako za vlado kot sistemu uprave. Javnost mora vedeti, kaj počne vlada. Komisija senata je, ko je objavila poročilo, zavrnila vztrajne zahteve predsednika Forda, naj dokumente, ne bi objavil, ker je po predsednikovemu mnenju škodljiv za nacionalno varnost in za odnose ZDA z nekaterimi državami.

»KAMERE GLEDAJO Z NEBA« — »KAMERE GLEDAJO Z NEBA« — »KAMERE GLEDAJO Z NEBA« — »KAMERE GLEDAJO Z NEBA« — »KAMERE GLEDAJO Z NEBA« — »KA

CIA je prevzela komando

Prvo reaktivno izvidniško letalo »U-2« se je pojavilo na pristajalni stezi vojaškega letališča v Watertownu (Nevada) avgusta 1955. leta. Na privilegirane opazovalce, ne računajoč strokovnjake, ki so bili priča njegovega prvega poskusnega poleta, je naredilo izredno močan vtis: letalo »U-2« — črne barve in brez kakršnih koli oznak — se je dvignilo kot dvigalo z zelo kratke steze, z brzino, kakršne dotlej niso poznali, puščajoč daleč za seboj grmenje svojih močnih motorjev.

Ze čez nekaj mesecev, v začetku 1956. leta so letali »U-2« opravljala preizkusne polete na višini 65.000 čevljev, kar je bilo enako svetovnemu rekordu, ki ga je osvojil Avstralec Gibb. Čez kratke čas pa je letalo »U-2« letelo že več kot 70.000 čevljev visoko in doseglo razdaljo 4000 milj (skoraj 6500 km) z rezervarji za gorivo, ki so imeli skupno prostornino 1112 ameriških galon.

Proti koncu leta 1956 je CIA, ki je domela, kakšno orozje ima v rokah, prevzela pod svoje poveljstvo prvo proizvodnjo 10 izvidniških letal tipa »U-2A«. Pilotirali so jih najbolj izkušeni pripadniki ameriškega vojnega letalstva, kakor tudi civilisti, ki so jih za potrebe centralne obveščevalne agencije vzeli iz drugih služb. Kmalu so deset takih letal sprejeli tudi za potrebe vojnega letalstva. Prodali so jih 4028. in 4080. eskadronu za strateško izvidništvo, ki sta bila nastanjena v Texasu in Puertoriku.

Misije nad Sovjetsko zvezo

To je bil v obdobju, ko je Sovjetska zveza odklonila Eisenhowerjevo ponudbo za

odpiranje zračnega prostora nad ozemljem ene in druge države. V svojem zgodovinskem govoru pred vrhovnim svetovjem v Moskvi je maršal Bulganin, predsednik vlade 4. avgusta 1956. leta, rekel naslednje: »Smenjuje iz zraku ne more dati priročnih rezultatov, ker je možnost operiranja nad praznim ozemljem in poznejšega manipuliranja s temi posnetki«.

Za ameriško stran, predvsem za centralno obveščevalno agencijo (CIA) je bil to znak, da začnejo z letalom »U-2« izvidniške operacije nad Sovjetsko zvezo. V ta namen so formalno dala izvidniška eskadrona ameriškega vojnega letalstva: prvi je bil nastanjen v bližini Adane v Turčiji, drugi pa, formiran 1957. leta pod firmo »eskadrona za meteorološka opazovanja«, v Acugiju (Japonska).

Letalo »U-2« je bilo skonstruirano tako, da njegov pilot, ki je bil stisnjen med številni instrumenti v neveliki kabini, sam praktično ni mogel opraviti nobenega večjega dela. Pravzaprav to sploh ni bilo potrebno: »U-2« je imel elektronske naprave,

ki so ga opremljale s posebnimi objektivmi, ki omogočajo snemanje z velikih višin in dajo zelo jasne posnetke, ki jih je mogoče dobro uporabiti za potrebe obveščevalnih služb. Razmerje fotografij, ki so jih naredili 1. maja 1960. leta nad ozemljem Sovjetske zveze, je centimeter proti čisto tridesetim metrom. Ne poznamo natančne diapozitivne objektivov kamere, ki jih »U-2« nosi, toda odmevamo lahko — če upoštevamo zaplenjene posnetke — da so te kamere sposobne iz višine 55.000 čevljev (več kot 18.000 metrov) posneti žogico za golf na Zemlji!

Precej so uporabljali izkušnje nemških znanstvenikov na tem področju (gre za strokovnjake, ki so se znašli v ujetništvu in obilno dokumentarno gradivo, ki so ga zaplenili). Američani so za letalo »U-2« postavili posebno kamero »Perking-Elmora«, ki je imela izredne lastnosti. Ekipo, ki se je ukvarjala s tem projektom, je vodil dr. Edwin Land, ki je kasneje iznašel slavno in zelo popularno »polaroid« kamero.

Razburjenost v Pentagonu

Kakšna je bila ta kamera, kakšnih kvalit, lahko izpriča opis nekerega sovjetskega strokovnjaka, doktorja Isomirna Gleba Aleksijeviča, ki je 1960. leta, ko so sodili ameriškega obveščevalcu Garyju Powersu (sestrelili so ga nad ozemljem Sovjetske

(9)

zveze v izvidniškem letalu »U-2«, ob tej priložnosti dejal tudi naslednje:

»Objektiv te kamere so pokrivali prostor v širini 160 do 200 kilometrov, letalo pa je bilo oskrbljeno z 2000 metri filma. To je bilo dovolj, da v času ene izvidniške misije iz oddaljenosti, recimo, 3500 kilometrov, napravi kakih 4.000 posnetkov«.

Ko je dr. Aleksijevič, dalje, govoril o prednostih te kamere na tem sojenju v Moskvi, na procesu, ki je pritegnil pozornost vse svetovne javnosti, je dejal tudi naslednje:

»Kamera je opremljena s posebnimi objektivmi, ki omogočajo snemanje z velikih višin in dajo zelo jasne posnetke, ki jih je mogoče dobro uporabiti za potrebe obveščevalnih služb. Razmerje fotografij, ki so jih naredili 1. maja 1960. leta nad ozemljem Sovjetske zveze, je centimeter proti čisto tridesetim metrom. Ne poznamo natančne diapozitivne objektivov kamere, ki jih »U-2« nosi, toda odmevamo lahko — če upoštevamo zaplenjene posnetke — da so te kamere sposobne iz višine 55.000 čevljev (več kot 18.000 metrov) posneti žogico za golf na Zemlji!

Sovjetski odgovor — »sputnik«

Ameriška obveščevalna služba je s pomočjo letala »U-2« in njegovih izrednih kamer letala in leta opravljala izvidniške naloge nad sovjetskimi ozemljem. »Po zaslugi teh operacij smo dobili natančne podatke o letališčih, letalnih, raketnem orožju, skladiščih in centrih za raziskovanje novih orožij, ladjelelnic, atomskih centrov in tovarnih orožja... vse vrste življenjsko pomembnih podatkov«, je dejal takratni obrambni minister Thomas Gates, ki je prišel pred senatnim komitejem (leta 1960). »Ta obveščila so bila odločilnega pomena za oblikovanje naših vojaških programov in obrambo politike«.

(9)

zveze v izvidniškem letalu »U-2«, ob tej priložnosti dejal tudi naslednje:

»Objektiv te kamere so pokrivali prostor v širini 160 do 200 kilometrov, letalo pa je bilo oskrbljeno z 2000 metri filma. To je bilo dovolj, da v času ene izvidniške misije iz oddaljenosti, recimo, 3500 kilometrov, napravi kakih 4.000 posnetkov«.

Ko je dr. Aleksijevič, dalje, govoril o prednostih te kamere na tem sojenju v Moskvi, na procesu, ki je pritegnil pozornost vse svetovne javnosti, je dejal tudi naslednje:

»Kamera je opremljena s posebnimi objektivmi, ki omogočajo snemanje z velikih višin in dajo zelo jasne posnetke, ki jih je mogoče dobro uporabiti za potrebe obveščevalnih služb. Razmerje fotografij, ki so jih naredili 1. maja 1960. leta nad ozemljem Sovjetske zveze, je centimeter proti čisto tridesetim metrom. Ne poznamo natančne diapozitivne objektivov kamere, ki jih »U-2« nosi, toda odmevamo lahko — če upoštevamo zaplenjene posnetke — da so te kamere sposobne iz višine 55.000 čevljev (več kot 18.000 metrov) posneti žogico za golf na Zemlji!

Sovjetski odgovor — »sputnik«

Ameriška obveščevalna služba je s pomočjo letala »U-2« in njegovih izrednih kamer letala in leta opravljala izvidniške naloge nad sovjetskimi ozemljem. »Po zaslugi teh operacij smo dobili natančne podatke o letališčih, letalnih, raketnem orožju, skladiščih in centrih za raziskovanje novih orožij, ladjelelnic, atomskih centrov in tovarnih orožja... vse vrste življenjsko pomembnih podatkov«, je dejal takratni obrambni minister Thomas Gates, ki je prišel pred senatnim komitejem (leta 1960). »Ta obveščila so bila odločilnega pomena za oblikovanje naših vojaških programov in obrambo politike«.

(9)

zveze v izvidniškem letalu »U-2«, ob tej priložnosti dejal tudi naslednje:

»Objektiv te kamere so pokrivali prostor v širini 160 do 200 kilometrov, letalo pa je bilo oskrbljeno z 2000 metri filma. To je bilo dovolj, da v času ene izvidniške misije iz oddaljenosti, recimo, 3500 kilometrov, napravi kakih 4.000 posnetkov«.

Ko je dr. Aleksijevič, dalje, govoril o prednostih te kamere na tem sojenju v Moskvi, na procesu, ki je pritegnil pozornost vse svetovne javnosti,

DANES, JUTRI NA RTV

TELEVIZIJA
DANES

9.30 TV V SOLI: Zapolite s nami, R. Sanka, Pravljica, (Bg)
10.30 TV V SOLI: Vojna posvetovalnica, Pravopis, Vzpon človeka (Zg)
12.00 TV V SOLI: Književnost BiH, TV leksikon (do 12.45) (Sa)
14.10 625 — ponovitev
14.30 MEDNARODNO PRVENSTVO JUGOSLAVIJE V NAMIZNEM TENISU — prenos
15.55 NOGOMET BORAC: VOJVODINA — prenos iz Banja Luke Sa, (Lj)
17.55 OBZORNIK (Lj)
18.10 KAKO SE JE KALIL JELKO — barvna serija (Lj)
19.10 BARVNA RISANKA (Lj)
19.30 TV DNEVNIK (Lj)
19.50 TEDENSKI ZUNANJEPOLITIČNI KOMENTAR (Lj)
20.05 ŽIVLJENJE JE LEPO — barvna odd. TV Beograd (Lj)
20.30 ZAGREB 75 — prenos festivala zabavne glasbe (Zg)
21.40 MODA ZA VAS, barvna oddaja (Lj)
21.50 TV DNEVNIK
22.10 KOJAK — serijski barvni film (Lj)
23.00 BOKS PARLOV: FREMAN, posnetek (Lj)

Oddajnik Sljeme:

14.20 POROČILA (Zg)
14.30 MEDNARODNO PRVENSTVO JUGOSLAVIJE V NAMIZNEM TENISU (Lj)
15.55 NOGOMET BORAC: VOJVODINA (Sa)
17.50 RISANKA (Zg)
18.00 KRONIKA (Zg)
18.15 OTROŠKI SPORED (Zg)
19.30 TV DNEVNIK (Zg)
20.00 ŽIVLJENJE JE LEPO (Zg)
20.30 ZAGREB 75 — prenos (Zg)
21.45 TV DNEVNIK (Zg)
22.00 GLASNIK LJUBEZINI — celoveč. film (Zg)

RADIO
DANES

PRVI PROGRAM

4.30—8.00 Dobro jutro! 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Pionirski tednik; 9.35 Glasbena pravljica, Karol Pahor: Bremeški mestni godci; 9.50 Naši umetniki mladim poslušalcem; 10.00 Danes dopoldne; 10.15—11.00 Kdaj, kam, kako in po čem? 10.45 Turistični napotki za naše goste iz tujine; 11.03 Sedem dni na radiu; 12.10 Godala in ritmu; 12.30 Kmetijski nasveti — Jurij Kumer; Kakšno sestavo orede razvijajo usmerjene kmetije in zakaj? 12.40 Ob bistrem potoku; 13.30 Priporočila vam... 14.10 S pesmijo in besedo po Jugoslaviji; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.45 »Vrtljak«; 16.45 S knjižnega trga; 17.20 Gremo v kino; 18.05 Pogovor s poslušalci; 18.15 Čustveni svet računalnika Ropret; 19.00 Radijski dnevnik; 19.40 Minute z ansamblom Jožeta Privška; 19.50 Lahko noč, otroci; 20.00 Spoznavajmo svet in domovino; 21.15 Za prijetno razvedril; 21.30—23.00 Oddaja za naše izseljence; 23.05 S pesmijo in pjesm v novi teden; 24.00 Poročila.

DRUGI PROGRAM

9.00—13.00 Radio Ljubljana — Sobota na valu 202; 13.00 Vedri ritmi; 13.30 Vodomet melodij; 14.00 Odrasli tako, kako pa mi! 14.20 Glasbeni drobiž od tu in tam; 14.33 Slovenska rock selekcija; 15.40 Portret orkestra Miles Davis z orkestrom Gil Evans; 16.00 Naš podlistek D. Janjič: Nova koža; 16.15 Zvočni kaleidoskop; 16.30 Novice — Na naših vsakdanjih poteh; 16.40—19.00 Glasbeni stereo studio; 16.40 S popevki mi po Jugoslaviji; 17.30 Zrcalo dneva; 17.40 Svet in mi; 17.50 Deset minut z ansamblom Silva Stigla; 18.00 Vredn sto kilovatov (prenos iz studia radia Koper); 18.40 Zabavni zvoki za vse.



TV, sobota ob 18.05

Kako se je kalilo jelko

Sovjetska barvna serija. Prva oddaja posega v začetek oktobrske revolucije in govori o komaj odraslem fantu Pavlu Korčagin. Ponoči se mu sanja da ga mučijo. To se mu tudi kmalu zgodi, saj je pomagaj pobegniti ilegalcu Zuharju. Pavel nato sam uide iz ječe in se oglasi pri Tonji Tumanovi od koder odide k koljevikom. V bitki je težko ranjen, tako da ga pošljejo v kijevisko bolnišnico, kjer ga obišče Tonja.

R I, nedelja ob 17.50
Pokrajina

Radijska igra Harolda Pinterja, enega najpomembnejših sodobnih evropskih dramatikov. Njegova nocojsnja igra želi prikazati vsakdanje stiske današnjega človeka, ki se bori za svoj obstoj in prostor pod soncem. Dva zakonce v mislih preživljata v obmorskih krajih svojo življenjsko zgodbo, ki jo Pinter ponazarja s paralelnim dialogom. V glavnih vlogah bomo poslušali Stefko Droščev in Janeza Albrehta.

TELEVIZIJA
JUTRI

TV LJUBLJANA
9.00 POROČILA
9.05 R. Bratov: KOLUMBOVCI — TV nadaljevanka
10.10 OTROŠKA MATINEJA: Klovni Ferdinand in nogomet, Znameniti živalski vrtovi
11.10 MOZAIK
11.15 KMETIJSKA ODDAJA
12.00 POROČILA (do 12.05)
14.05 MEDNARODNO PRVENSTVO V NAMIZNEM TENISU — posnetek
15.05 PISANI SVET
15.40 PRODALI SO JIH MILLION, zabavna oddaja
16.25 ZA KONEC TEDNA
16.40 MODA ZA VAS
17.00 ROKOMET BORAC: ŽELJEZ-NICAR — prenos
18.20 PIONIRJI LETALSTVA, serija
19.10 RISANKA
19.30 TV DNEVNIK
19.50 TEDENSKI GOSPODARSKI KOMENTAR
20.05 M. Kerstner: GRUNTUVANI — nadaljevanka TV Zagreb
21.05 KARAVANA: Kozara, oddaja TV Beograd
21.40 SPORTNI PREGLED
22.15 TV DNEVNIK

Oddajnik Sljeme:

9.35 POROČILA (Sa)
9.45 OTROŠKI SPORED (Bg)
10.45 NARODNA GLASBA (Sa)
11.15 KMETIJSKA ODDAJA (Zg)
12.00 JUGOSLAVIJA, DOBER DAN (Zg)
14.00 NEDELJSKO POPOLDNE (Zg)
18.25 DISNEYEV SVET (Bg)
19.30 TV DNEVNIK (Sa)
20.05 GRUNTUVANI (Zg)
21.10 DOKUMENTARNA ODDAJA (Zg)
21.40 SPORTNI PREGLED (Zg)
22.15 TV DNEVNIK (Sa)

TV studio KOPER

19.30 Otroški kotiček
20.00 27. kanal, pregled tedenskega sporeda
20.10 Ne trkajte, celovečerni film
21.45 Jazz, Ljubljana 74, Beograjski jazz orkester pod vodstvom Vojislava Simića, I. del
22.05 Vatel, De Robben: Partizan, posnetek iz Amersfoort

RADIO
JUTRI

PRVI PROGRAM

6.00—8.00 Dobro jutro! 8.07 Radijska igra za otroke — Brane Dolinar: »Pepelka«; 8.47 Skladbe za mladino; 9.05 S. Komar, tovarši; 9.55 Glasbena medija; 10.05 Prvi aplavz; 11.10 Nedeljska reportaža; 11.30—14.00 Naši poslušalci čistijo in pozdravljajo; 14.00—18.00 Nedeljsko popoldne, vmes prenosi in poročila o športnih dogodkih in humoreska tega tedna — S. Lesock: Tri humoreske; 17.50—18.20 Radijska igra — Harold Pinter: »Pokrajina«; 19.00 Radijski dnevnik I. programa; 19.40 Glasbene razglednice; 19.50 Lahko noč, otroci; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Poročila, športna nedelja; 22.20 Skupni program JRT — studio Beograd — Glasbena tribuna mladim; 23.05 Literarni nočturno — J. Kozak: Za prekmurskimi kolniki; 23.15 V lučeh semaforjev; 24.00 Poročila.

DRUGI PROGRAM

8.00 Dober dan! — Radio Ljubljana II. program; 8.05—9.30 Zvoki za nedeljsko jutro; 9.35 Mladina sebi in vam; 10.55 S. Plesnik orkestrom RTV Ljubljana in vokalnim solisti; 10.35 Naši kraji in ljudje; 10.50 Cocktail melodij; 11.33 Melodije po pošti; 13.17 Film, opereta, musical; 14.00 Pet minut humorja; 14.05 Glasba iz starega gramofona; 15.00—19.00 Nedelja na valu 202; 18.30 Večerni poročevalci.

TRETJI PROGRAM

19.05 Večerna nedeljska reportaža; 19.15—23.00 Igramo kar ste izbrali; 20.35 Naš likovni svet; 23.00 Iz ansambelske glasbe srbskih skladateljev (stereo) — M. Milojević: Godalni kvartet, E. Josif: Divertimento za pihalni kvintet, M. Logar: Trio giocoso za dve violini in violončelo; 23.55 Iz slovenske poezije.

TV, sobota ob 15.55

Mini SPENT

Ceprav se oddo tokrat športne oddaje odvija v znameniti mednarodnega namiznega tenisa, tekmovalca v dvorani Tivoli, bodo tudi ljubitelji drugih športov prišli na svoj račun. V soboto ob 15.55 si bomo lahko ogledali prenos nogometne tekme Borac: Vojvodina, v nedeljo ob 17.00 pa rokometno srečanje med Borcem in Željeznikom. Prenosi in posnetki iz Tivolija pa bodo poleg v rednih oddajah na sporedu v soboto ob 14.30 in nedeljo ob 14.05.

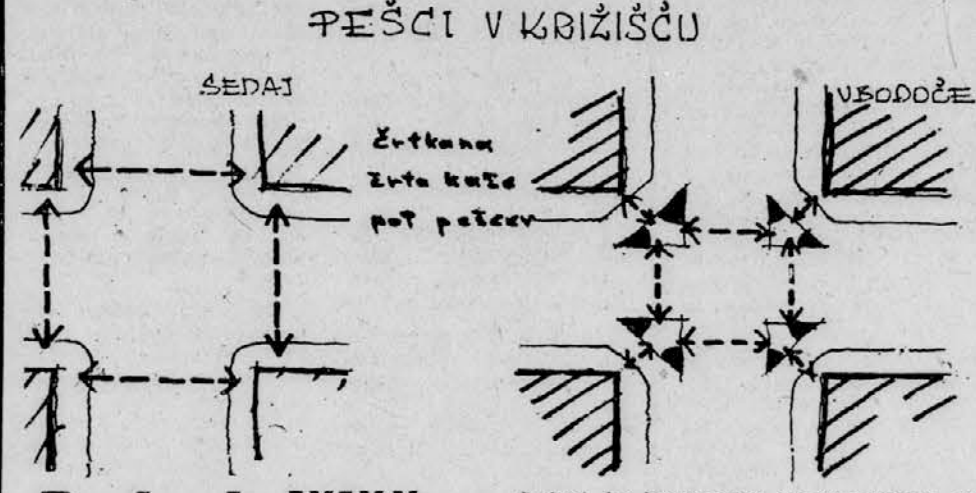
Umaknil se
je naravnost
pred vlak

DOBOVA, 21. nov. — Včeraj ob 17.15 uri je na zavornem železniškem prelazu v Dobovi ekspressni vlak do smrti zbil 74-letnega Ivana Slabeta, iz Gaberja pri Brezicah. Slabe je šel čez prelas mimo spuščeni zapornici; ko je bil na polovici prehoda, je zagledal bližajočo se lokomotivo. Umaknil se je za nekaj korakov nazaj in stopil pred ekspresni vlak.

Huje ranjen pešec

MARIBOR, 21. nov. — Široki ob sedmi uri se je prijel v Zabljaku huda prometna nesreča, pri kateri je voznik kolesa s pomočnimi motorji, Drago Vitek, prehitel pešca Jožeta Kravca in ga zadela s krmilnikom tako, da sta oba padla. Pri nesreči se je Kravec hujše ranil.

N. S.

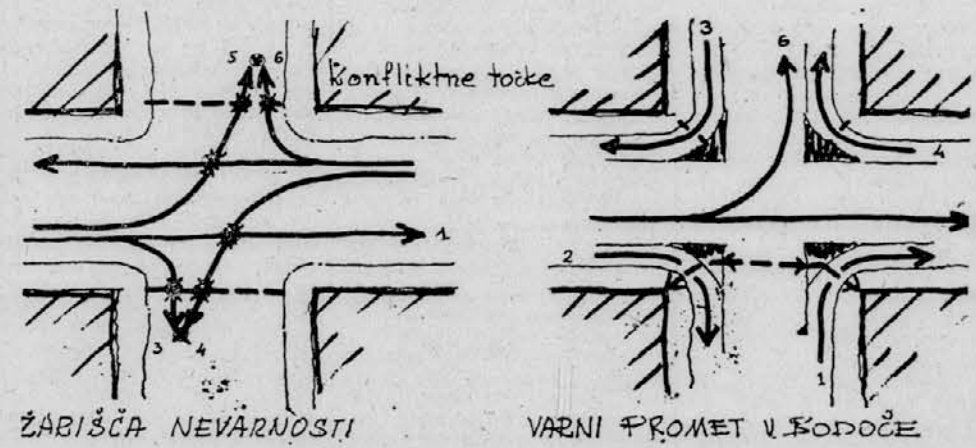
Bodo križišča
odslej varna?

Praden bi se odločil za predstavitev nesreče, kar do danes ni bilo v rabi ali pa se je v drobnih porajaljo in tam, ter se prav zaradi tega ni moglo razviti v pravo celoto, bi hotel pokazati se na nekatere slabosti dandanašnjega prometa.

Pešci in kolesarji so vsakega ovira v prometu. To ugotovitev bi le dopolnil. Običajno je, da imajo pešci odprto pot v križišču hkrati s motornimi vozili na obeh straneh odprte smeri. Tako obstaja stalna nevarnost za nesrečo, vozila, ki želijo na desno, pa morajo dati prednost pešcem in pri levem zavijanju dodatno še vozilo iz nasprotnih smeri. V prometnih kolonah je moč ta pojav opazovati na skoro vseh križiščih v mestu in ugotoviti, da vziranje doletel vedno okoli dve tretjini motornih vozil, saj se neovirano lahko vozi le naravnost. V križiščih mestnih jeder, ki zaradi strnjene zasedbe ne omogočajo razsvetlitve vozil v vozne smeri, so čakajoča vozila dodatna ovira v križišču kot lahko opazimo na križišču Poljanska cesta — predor pod Gradom.

To je obrazložitev nemogočega stanja v Ljubljani in morda povsod v mestih, ki požira živce udeležencev v prometu in zastruplja zrak.

Ko opazujemo promet v mestu iz vozila ali kot pešec, vedno znova ugotavljamo, da se nekatere pomanjkljivosti dajo in morajo odpraviti. Napravite preiskusi sami in vozite točno po predpisih in prometnih znakih, ki so ob poti, opazujte druge udeležence v prometu in ne bodite za-



Zloraba položaja

Trma enega in maščevalnost drugega sta ju pripeljala pred sodnike — F. Carič prepoved opravljanja poklica

CELJE, 21. nov. — Pred senatom občinskega sodišča sta se zagovarjala Robert Samec (21 let), študent prvega letnika agronomije iz Celja, ter Franc Carič, (43 let), milničnik postaje prometne milice v Celju. Franc Carič je obtožen, da je kot uradna oseba pri opravljanju službe izbral svoj položaj in grdo ravnal z Robertom Samcem, ter mu pri tem začel lažje poškodbe. Robert Samec pa se je zagovarjal za lažje poškodbe, ki jih je zadal Cariču.

Carič je obsojen na skupno sedem mesecev zapor, pogojno na tri leta, ter s prepovedjo opravljanja poklica milničnika za dobo petih let. Samec pa na en mesec zapor, pogojno na eno leto. Zaplet se je začel 27. marca lani okrog 17.40 na par-

V občestnem
jarku našli
mrtvega

LENDAVA, 21. nov. — Včeraj ob 9. uri so v Dobrovniku v občestnem jarku našli mrtvega Jurja Trajbarja, 21 let, iz Strehovec. Ugotovili so, da je umrl naravne smrti.

Stop pred „ze ro“!

Člen 13 ni prav nič dvoumen — Pred prehodom je treba ustaviti, pa pika — Krivi boste le sami, ne trinajstica

Samo nekaj dni po uveljavitvi novega slovenskega zakona o varnosti cestnega prometa je med prometnimi udeleženci že prišlo do nekaterih tolmachenj novega predpisa, ki so ne samo napadali, ampak tudi nevarna. V nekaterih konkretnih primerih pa so laika tolmachenja »podprli« tudi kontrolorji novega zakona — miličniki.

Eden takih konkretnih in nevarnih primerov je tolmachenje 13. člena novega zakona. Da bi laže razumeli sneporazume, ki nastajajo okoli tega določila, je najbolje, če si priključimo v spomin sedaj sporni člen 13. Takole se glasi:

»Voznik, ki se v strnjeni koloni približuje zaznamovanemu prehodu za pešce, kjer promet ni urejen s svetlobnimi prometnimi znaki ali

ga ne ureja pooblaščen uradna oseba, ne sme zapeljati z vozilom na prehod, če je očitno, da bi se moral na njem ustaviti.«

Tekst, smisel in namen tega določila, so popolnoma jasni. Voznik, ki vozi v koloni in opazi, da bo moral vozilo ustaviti, ker se pač ustavlja kolona, mora to storiti tako, da se ne ustavi na prehodu za pešce. Iz enega samega, preprostega razloga,

da bi pešci lahko nemoteno prečkali cesto tam, kjer jim je dovoljeno in ukazano.

Napadeno pa si tolmajoče ta predpis mnogi vozniki in nekatere miličnike v Ljubljani. Pravijo, da ne smeš ustaviti pred prehodom za pešce, kadar so na prehodu pešci, samo da ne bi ustavljal kolone za seboj. Kakšno nevarnost predstavlja to za pešce, sploh ni potrebno posebej naglašati.

Upajamo, da bo poslej smisel 13. člena zakona o varnosti cestnega prometa jasnejši in da bo neuprtežnih in nevarnih situacij na naših cestah manj.

G. K.

Zrušeni oder
je ustavljal
promet

LJUBLJANA, 21. nov. — Danes nekaj pred 13. uro je na Komenskega ulici močan sunek vetra podrl del odra, na katerem so delavci popravljali pročelje stavbe. Suneek vetra je dvignil nekaj desek, ki so padle na avtomobile in jih poškodovale. Na srečo v času nesreče pod odri ni bilo pešcev, ker bi v nasprotnem primeru lahko prišlo do dosti hujših posledic. Višeele dele konstrukcije so kmalu po nesreči odstranili, promet pa je bil dlje časa ustavljen. Na kraj nesreče je priselala tudi komisija, ki ugotavlja vzroke nesreče.

Kolesar
vozil
cik-cak

PTUJ, 21. nov. — Danes ob 16.15 uri je v ptajski bolnišnici umrl 50-letni Alojz Simončič iz Markove 17 pri Ptuj.

Včeraj ob 18.45 uri se je Simončič peljal s kolesom iz Borovca proti Moškanjcem. Po cesti je vozil sem ter tja tako, da ga je 33-letni Anton Obrtnar iz Borovca 48, ki je takrat pripeljal za njim s kolesom na pomožni motor pri prihitevanju zbil. Pri tem sta oba padla in so ju prepehala v bolnišnico, kjer je Simončič danes umrl.

Z. H.

Uro in pol
zasut do
vratu

LJUBLJANA, 21. nov. — Včeraj se je na delovnišči GP »Tehnika« pripeljala delovna nesreča, ki bi se lahko tragično končala. Anton Trnšek, 49 let, se je brez varnostnega pasu spustil v silos za miško in ga hotel odmahiti. Takrat pa se je nanj vsula miška in ga zasula do pasu. Ivanku je uspelo izvleči desno nogo, ko pa se je prijel za mornarsko lestev in skušal izvleči še desno, ga je spet zasulo. Tokrat do vratu. Med tem so že prišli gasilci in mu dali masko za kislis. Brž ko si jo je povezal na obraz, se je pomiril.

»Ničesar se več nisem bal. Lahko bi ure in ure zdržal tam spodaj,« pravi zdaj, ko je vsa groza že mimo.

Peščne groze pa ni bilo tako hitro konec. Uro in pol so se gasilci in delavci trudili, da so Antona zvelikli iz mokrega objekta. Zdravniški pravijo, da nima nikakršnih poškodb, le močno podhlajen je bil. Jutri ga bodo že odpustili domov.

A. B.

Cestni
vsakdan

LJUBLJANA, 21. nov. — Na ljubljanskem cestni je prišlo večerje do dveh hujših prometnih nesreč, v katerih sta se dve osebi hudo ranili. Prišlo pa je še do številnih drugih trocn, ki pa so se na srečo končala samo z razbito ploščino.

● 17.30 — Na Celovški cesti je voznica osebnega avtomobila Milena Krizaj iz Vidmarje podirala na prehodu za pešce 87-letnega Milja Marovčiča iz Šentvid. Marovčiča so ga z avtomobilom nogo in hudo rano na glavi pripeljali v bolnišnico.

I. U.

Tako prijet

Kljub pričam in prstnim odtisom obtoženi Čedomir Vučković tajil vlome

LJUBLJANA, 21. nov. — Pred okrožnim sodiščem je bil danes obtožen 24-letni Čedomir Vučković, delavec zaposlen v Litostroju. Za dva vlom in en poskus je dobil leto in pol strogega zavora.

Vučkovid se je zagovarjal, da je v začetku avgusta letos delal na posestvu svojega očeta v Srbiji. Nato pa je prišel v Ljubljano, kjer se je zaposlil. Viromilka žilica mu ni dala miru in tako je že čez slab mesec, v septembru, vlomil.

V neki ulici v Ljubljani je ponoči vlomil skozi zračno okno na garaži in od tu prišel v notranjost hiše, kjer je vzel več predmetov v vrednosti preko 14.000 dinarjev. Očitno se ni zadovoljil s tem plenom, saj je še isto noč še enkrat vlomil. Ker ni našel drugega kakor ručno železno biago, je to odnesel s sabo. Ko je biago odprl, je bil nemalo presenečen, saj je bilo v njej 15 gramov zlata v vrednosti preko 2500 dinarjev.

Ponoči 27. septembra letos je ponovno poskusil sračo in vlomil v neko hišo v Ljubljani, kjer pa ni ničesar našel. Razen tega ga je zalotila lastnica hiše in ga prepodila. Ko je bežal med vrtovi ga je opazila še neka stranka, ki je kasneje milničnikom dala popoln opis opis Vučkovića. Med tem pa je lastnica vlomilne hiše prijavila vlom tako, da so milničniki postaje milice še isto noč Vučkovića prišli na eni avtobusnih postaj mestnega prometa v Mostah.

Na kraju vjave pa so delavci uprave javne varnosti našli prstne odtise na podlagi katerih so ugotovili, da je vlomil Vučković.

I. U.

Znova mu
sodijo za uboj
miličnika

BEOGRAD, 21. nov. — Pred beograjskim okrožnim sodiščem je ponovno sedel na zračno klopi 35-letni Zlatan Zarić iz Jajince, ki je obtožen uboja milničnika Luke Prodanovića. Zarić je bil vpleten v pretep pred neko beograjsko kavarno, ko pa ga je milničnik Prodanović opomnil, naj se dostojno obnaša, je obtožen potegnil nož in zabodel milničnika. Na pravnem sojenju je bil Zarić obsojen na smrt, vendar so mu kazen spremenili v 20 let strogega zavora. Na pritožbo njegovih odvetnikov je zvezno sodišče tožbo razveljavilo.

Mala
nočna
kronika

LJUBLJANA, 21. nov. — Ze oko 10. polno je prestopil prav Povstove Salih M. Prestopil pa ga je storaj po vseh štirih, kar se je prišel tremit.

● 20.25 — V gostilni Primorje je Rasid K. v trenutku spazmalni tri korake, po dva desilina, vina. Prišel bi se mu še kteri, vendar mu ga natakarica ni hotela dati. To je Rasid tako razjezo, da je obljubil, da bo cel kota zveč metal. Prispele so miličnice in moža opozorili, ter napočili domov, kar je tudi sam. Vendar se ni minilo pol ure, ko se je Rasid vrnil in hotel urešiti svojo obljubo. Zal pa njegove napade poznajo tudi miličniki, ki so ga počakali v lokalu in ga ob drugem snidenju odpeljali s seboj.

● 21.15 — Tudi Milica M. se ga je tako nalezela, da je pozabila na določbe javnega reda in miru. Može v molitvi so mu dali pol dne časa, da se jih spomni.

● 01.30 — Na železniški postaji je obtožila Marija N. in so jo z rešicem pripeljali na Poljskino kjo, kjer se je vsa histerična začela metati po tleh. Prispele je intervencijska skupina z matico, ki je Marijo kmalu sesti vrgla na tla in začela krčati na vas glas, tako da je zbudila ljudi, ki so se začeli potkati. Vendar se tenška ni dala in Marija je postala še bolj histerična in izpustila tudi miličnice in jo odpeljali na Povstove, kjer je vso noč lahko počivala, kar se je začelo.

Z. H.

Slabo vzdrževani
avtobusi

LJUBLJANA, 21. nov. — Konec koncev avtobusi prevažajo nam najdragocenejši tovar — ljudi. In pri zadnjem kontrolnem pregledu teh vozil, ki so ga uslužbenec UJV Ljubljane opravil v juniju, so odkrili vrsto pomanjkljivosti — izrabljene gume, napake na vseh mogočih hudeh, in pomanjkljivo opremo itd. Čeprav za ta vozila veljajo posebna določila, dva letna tehnična pregleda itd., so napake še vedno prisotne. Ravno zaradi tega so se inspektorji odločili, da bodo te dni izvedli ponovno akcijo, zlasti se, ker se pogosto cestnega prometa zaradi zime hitro spreminjajo.

M. S.

Utonil v jami
za namakanje
šibja

SEVNICA, 21. nov. — Včeraj zvečer je blizu svoje hiše utonil 38-letni Ivan Omerzel iz Blance 53 pri Sevnici. Omerzel je padel v mlako, v kateri je imel namočeno šibje za pletenje košar. Po vsej verjetnosti je izgubil ravnotežje in padel v vodo.

Nesreča v rudniku

CNOVELI, 21. nov. — V rudniku Kanjarica je v popoldnevi izmen pri tesarstvu delal pomočnik koparja, 24-letni Jožep Balkovec iz Prišiča. Med delom se je od stopa odznil kos trama in padel na Balkovec. Pripeljal so ga v novoemesto bolnišnico, kjer so ugotovili, da ima celotno stegnenico zlomljeno.

P. R.

**POTROŠNIŠKO POSOJLO
ZA NAKUP POHIŠTVA
do 50.000 din
Po želji polog od 15 ali 30%**

**IZBRA POHIŠTVA SKORAJ VSEH
IZDELOVALCEV V SFRJ
Salon pohištva NOVI DOM
Ljubljana, Novi trg 6 (pri Sustarskem mostu)**

**BEOGRADSKA BANKA
PODRUŽNICA LJUBLJANA
Titova 40**

razpisuje
prosta delovna mesta za:

1. kreditnega referenta
2. referenta plačilnega prometa

POGOJ: poleg splošnih pogojev se zahteva pod 1. srednja ekonomska šola in 4 leta delovnih izkušenj

pod 2. srednja ekonomska šola in 4 leta delovnih izkušenj

Prednost imajo kandidati z bančno prakso. Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

8171

MARY HOWARD

UŽIVAJČI

13. nadaljevanje

»Glej, glej, šole je navsezadnje je konec! In Gilda je tudi tukaj. Kako se imata? Zdaj sta mladi dami, torej nobenih neumnosti več. Tvoj brat je tukaj, Bev... Zjutraj se je pripeljal s tistim gospodom Rossom, ki dela za tvojega očca. Pri bazi sta...«

»Moški! Nebeška!« je bila Gilda takoj vzneta.

»Kaj! Tisti sprijeni Dougal R. je tukaj?« je rekla Beverley. »Kako neznansko zopremo!«

»Ali bosta pili čaj?« je vprašala Oskinsona.

»Ne, preoblekli se bova in šli plavat, preden bo bazen v seini.«

Cemerno je šla gor, da bi se preoblekla. Ni imela pojma, kaj ima Dougal R. za bregom, da se je pojavil tako kmalu, prebrčana pa je bila, da gotovo kaj strašnega. Tako se je veselila dremave samotne, zdaj pa je bilo vse pokvarjeno.

Roger in Gilda se bosta zagotovo prišla za rokice in jo kam pobrisala. Kadar ni bilo nikogar, ki bi ga bilo mogoče ocarati ali osvojiti, sta bila vedno kje skupaj, kar je pomenilo, da bo Beverley imela Dougala na grbi, dokler ne pride Flamy.

Bala se ga je. Bil je mnogo prebister. Njegova pozornost jo je spravljal ob živce, saj si ni znala pojasniti, zakaj jo je sploh opazil.

»Oh, zakaj je prišel ta preklemani Dougal R.« je zagodila med preoblačenjem.

»Kaj pa ti? Meni se zdi nebeška.«

»Bi bil odličen igralec s sužnjem.«

»Roger pravi, da bo še veliko dosegel.«

Beverley se je spadila, kot bi ji šlo na bruhanje.

»Na slovesnosti se mi je zdela, da te je presneto pozorno ogledoval. Potem ko si zapela. Veš, zdi se mi, da je pečen!«

»Pečen? Zaradi mene? Nora si. Nehaj s takimi šalami! Saj je vendar eden izmed maminih mladih oboževalcev.«

»Pa ni, veš.« je prebrisano rekla Gilda. Beverley jo je osuplo pogledala. Za moške je imela ta punca šest čut, v tem si je lahko zanesel na njeno sodbo...

Torej ni bil vpisan med oboževalce. Kaj pa je bilo potelej? Brž se je uprla:

»Jaz da bi mu bila všeč? S temi očali in z ječlanjem? Visoka kot nebotičnik? Pogledal bi me prav zdajno.«

»Govoriš, kot da mu ne bi hotela biti všeč.«

»Ne bi hotela? To bi bila smrt. Oh bog, no, reči hočem. No, saj veš...«

»Ze to je dovolj slabo, da je tukaj, kaj šele, da bo treba z njim še govoriti.«

»Stekli sta po stopnicah in bosi zagazali po negovani travi proti bazenu. Roger in Dougal sta s kozarci poleg sebe sedela na tiskovani terasi, bleščeče kapljice na

mokri koži se jima še niso posušile. Roger je bil že zagorel kot Indijaneec, Dougalova svetla škotska polt je bila videti za to, če bolj bela. Na ramenih mu je sonce že pordečilo nevažno kožo. Ozrla sta se in Roger je v pozdrav pomahal.

Dougal je pomislil, da ima Beverley Morris v bikinkah fantastično postavo — bila je videti čisto drugače od dolgega, suhega dekleta v beli dopetici, ki je prišla vrt in ramena, da bi skrila krasne prsi, ki so se ji zdele zopremo vidne.

Gilda je stekla okoli bazena, da ju pozdravi, popije kozarec pijače, poldneva, si spne bujne kodre in sedeč na blazini, s hrbtno opto ob Rogerjeve gole noge, izmenja z njim novice o skupnih prijateljih.

Beverley pa se je potisnila na glavo nepremotljivo belo kapico, se počasi spustila v bazen in odplavala na oddaljeni konec bazena. Dougal je vedel, da zavlačuje srečanje z njim, kolikor se le da.

»Ne mara me.« si je mislil in se zavedal, da bo na nek način moral najti pot, da jo bo v to prisilil.

Pisarna, ki jo je za Flamy opremil Mark Delmont, je bila vsa v rjavem, brosnatem in rjavo rdečem, z rumenimi kitastimi preprogami in z bakrenimi orientalskimi okraski. Mark je dejal, da je s tem mislil simbolizirati njeno ime, zaradi katerega jo je pogosto dražil. Kako to, da je ženska, ki je bila tako črna, kot ona, dobila ime Flamy, ki pomeni plamen? Ali mogoče zaradi svoje skrivnosti, zase. Nikomur, niti Marku se ni povedala, da je nekdo še kot pridna študentka umetnosti zatajila svoje pravo ime Flamy in postala Flamy.

Zavonil je telefon. Dvignila je slušalko in se oglasila, ne da bi dvignila oči od zapiskov. »Da?«

»Gospod Delmont je v sprejemni pisarni, gospa Morris.«

»Recite mu, da sem odšla. In pokličite mi Dougala Rossa, prosim.«

Pogledala je na uro, ki je kot papir tenikem zlatem pasu odcepala njeno zaplestje. Bilo je četrta na pet. Čez eno uro je bila naročena pri frizerju in v lepotnem salonu. Ozrla se je skozi okno. Terasa je vabila v poznem popoldanskem soncu. Pekinški psiček je takoj dvignil glavo s svoje blazine.

Flamy si je vse, kar je dosegla, pridobila z železno disciplino. Najprej mora končati delo, potem sledi odhod. Telefon je spet zavonil.

»Da?«

»Gospoda Rossa ni več v pisarni, gospa. Do ponedeljka ga ne bo.«

VODORAVNO: 1. sprožitelj

orožja, 6. zaporedna vesna

trifaznega sistema v zaprt

tokokrog, 12. avstrijski alpski

smučar, najboljši tekmoval

valec v smučku vseh časov

(Franz), 14. kršitev odredb

upravnih oblasti, 16. opisanje

s trakovi, 17. celotno delo

kakega ustvarjalca, 19. slo-

venski gledališki in filmski

igralce, ki je igral tudi v

nemških in angleških filmih

(Bert, »Tri četrtine sonca«),

21. naslovni junak kriminal-

nih romanov francoskega pi-

satelja Maurice Leblanca

(Arsene...), 22. odlično n-

rozensko nogometno moštvo,

24. ime filmskega publicista

Muska, 25. sršenar, 26. klo-

budevina, 27. kratica za sme-

sto pečata, 29. časopisni pa-

pir, 30. župan v raznih trgih

pod Francozi, 31. cepetanje

32. poteg s šivanko, 34. skral-

šano ameriško moško ime, 35

avtomobilska oznaka Banja-

luke, 36. pevnost, 37. pomem-

ben nemški gledališki režiser

in inženir na druge sve-

tovni volni (Boleslaw), 39.

ljudska pritrilnica, 40. me-

teor, pretežno iz kamna, iz

podnebnik, 42. je umrl slo-

venski elektroinženir inze-

nir, strokovnjak za elektro-

vermiko (Roman), 43. osebn

zaimke, 45. najpomembnejši

francoski kipar 19. stoletja,

impresionistični slikar (Au-

guste, 1840-1917), 46. bren-

valo kitarskega tipa v jazzu,

47. poželenje, 48. koroški

ljudski pes, 49. marmelada

50. anglo-ameriški publicist in

politik borce za neodvisnost

Amerike (Thomas, 1737 do

1809), 52. nekdanji kraljevi

namestnik na Hrvaškem, 53

ime slovitega italijanskega

tenorista (Lanza, 54. poe-

tovanje, 56. kemijski znak

za aluminij, 57. gorovje v

Burmi ob Bengalskem zalivu,

59. Rigoletova hiša iz isto-

umenske Verdiejeve opere, 60.

medmet, 61. cigan, 63. sodob-

ni sovjetski violonist mlajše

generacije, ki je že gostoval

v Ljubljani (Edvard), 64.

srednjeveško mesto v Dolni

Avstriji, 65. nekdanji turški

velikaš, 66. pripadnik nomad-

skega ljudstva v južni Rusiji,

68. kemijski znak za stron-

cij, 69. ime avstrijske skakal-

ke v višini Guseubauerjeve

70. očišče ob zahodni obali

Irske, 71. igralec, 73. kraljev

mladič, 75. kreslini kamen,

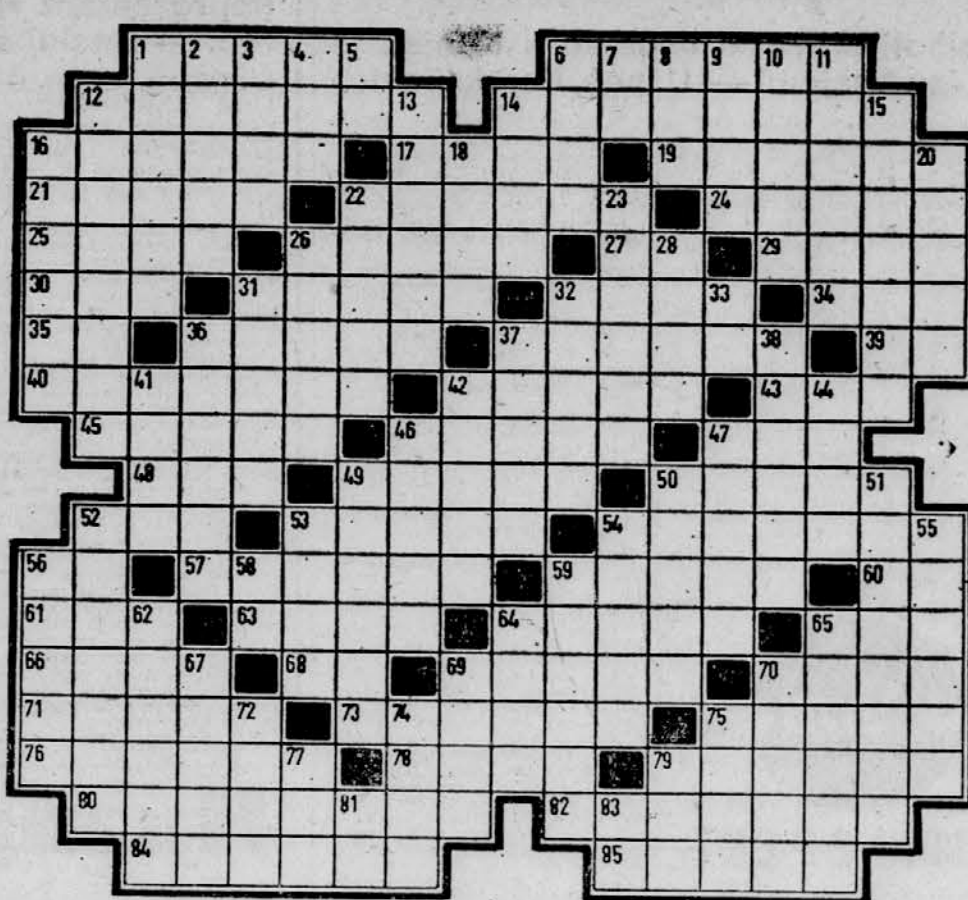
76. avstrijski geolog in me-

teorolog, ki je kartiral in

raziskal velik del Dalmacije

(Fritz, 1866-1914), 78. vrsta

ovalne antene za brezžične



namestnik na Hrvaškem, 53

ime slovitega italijanskega

tenorista (Lanza, 54. poe-

tovanje, 56. kemijski znak

za aluminij, 57. gorovje v

Burmi ob Bengalskem zalivu,

59. Rigoletova hiša iz isto-

umenske Verdiejeve opere, 60.

medmet, 61. cigan, 63. sodob-

ni sovjetski violonist mlajše

generacije, ki je že gostoval

v Ljubljani (Edvard), 64.

srednjeveško mesto v Dolni

Avstriji, 65. nekdanji turški

velikaš, 66. pripadnik nomad-

skega ljudstva v južni Rusiji,

68. kemijski znak za stron-

cij, 69. ime avstrijske skakal-

ke v višini Guseubauerjeve

70. očišče ob zahodni obali

Irske, 71. igralec, 73. kraljev

mladič, 75. kreslini kamen,

76. avstrijski geolog in me-

teorolog, ki je kartiral in

raziskal velik del Dalmacije

(Fritz, 1866-1914), 78. vrsta

ovalne antene za brezžične

zveze, 79. del moške garde-

robe, 80. beograjski košar-

kar, član naše zmagovite re-

prezentacije na svetovnem

prvenstvu v Ljubljani, ki je

umrl tri dni po osvojitvi zla-

te kolajne, star 33 let (Traj-

ko), 82. žargonski naziv za

alpsko smučarico, 84. židov-

ski učenjak, predstojnik tal-

muške Sole v Surin (Ben

Joseph 882-942), 85. znamka

japonskih avtomobilov.

NAVPICNO: 1. goljuf, pre-

varant, 2. lihoprsti kopitar z

milčasto podaljšanim gobcem,

3. domača zdravilna rastlina,

4. reka v severozahodnem

delu ZRN, 5. francoski slov-

nični člen, 6. največja jadrans-

ka luka, 7. kartasli izraz,

8. matematična neznanica, 9.

vodoraven pod v trupu lad-

je, 10. domače ime za gostil-

ničarja, birt, 11. pokrajina

ob reki jugovzhodno od Ber-

line in mesto v njej, 12.

nemško pokrivajo poročenih

žensk v 14. in 15. stoletju, 13.

avstralski popevkar (John; čr-

ka je w), 14. vstaja, upor,

15. bodičasta tropska rastlina,

16. svinčen pečat, 18. stisnje-

na dan, 20. eden od treh

ameriških astronomov (She-

pard, Mitchell), ki so 31. ja-

nuarja 1971 poleteli z ladjo

Apollo 14 v vesolje (Stuart),

22. peket konjskih kopic, 23.

človeški ali živalski zarodek

v začetnem razvoju, 26. rast-

lina z grenkim okusom, 28.

mekušice s spiralasto apne-

no hišico, 31. eden od sedme-

rih rimskih grčev, 32. ime

hrvaškega kparja in grafika

Radauca, 33. avtomobilska

oznaka Doboja, 36. mesto v

severni Italiji, kjer so leta

1182 ustanovili drugo univer-

zo v Italiji in tretjo v Evro-

pi, 37. afriška volovska anti-

lopa z listasto upogibnimi

rovgi, 38. posoda za mleko,

41. bivši nogometaš Dinama

(Krasnodar), 42. mesto v

srednji Istri nad dolino reke

Fojbe, 44. Zolajev roman o

pariskih prostitutki, 46. zelo

reven človek, prosjak, 47.

industrijsko mesto v Michi-

ganu (ZDA), 49. avstrijski sil-

kar zgodovinskih in mitolo-

ških motivov, katerega sode-

lavec je bil tudi Janez Subic

(Hans, 1840-1884), 50. trop-

sko drevo, 51. okusnost, uga-

jenost, 52. ameriški igralec,

znan iz TV serije »Bonanza«

kot Hoss, ki je leta 1972

umrl za pljučno embolijo

(Dan), 53. rdečast planet,

54. kulturno središče v se-

verni Italiji, 55. vas v seve-

rozahodnem delu indijske

države Hajderabad, v kate-

re bližini je 30 zgodovinskih

pomembnih jam, 56. ime več

partiskih kraljev, 58. začetni-

ci sodobnega slovenskega

skladatelja (opera »Planin-

ska rožica«), 59. mesteca v

Srbiji s tovarno za konzerv-

iranje sadja in povrtnine,

62. artilski grad svetlobe, 64.

zagoda, 65. pripadnica indo-

evropskega plemena, 67. sen-

ca, sihueta, 69. pomemben

srbski pesnik in književnik,

začetnik nove poezije (Voj-

slav, 1860-1894), 70. očišče

v Baltičnem morju, 72. teko-

ča voda, 74. ime ameriškega

filmskega režiserja Kazana,

75. gornji rob zidu na proce-

lju, 77. plemo, rasa, 79. zdra-

vilsko mesto v Belgiji, 81.

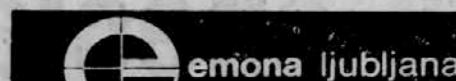
začetnik najboljšega košar-

karja Olimpije, 83. začetnik

ameriške filmske igralke, ki

je dobila leta 1973 oskarja

za vlogo v filmu »Kabareta«.



razglaš

naslednja prosta delovna mesta:

I. TOZD PRAŠČEREJA IHAN

KMETIJSKEGA TEHNIKA za delo v selekciji
POGOJ: srednja kmetijska šola živinorejske smeri,
poskusno delo 2 meseca in odslužen vojaški rok

II. TOZD HOTEL SLON

KOMERCIALNEGA REFERENTA

POGOJ: srednja izobrazba ekonomske ali upravno-
administrativne smeri, 2 leti delovnih izkušenj, zna-
nje enega svetovnega jezika in poskusno delo 2
meseca

KNJIGOVODJO osnovnih sredstev

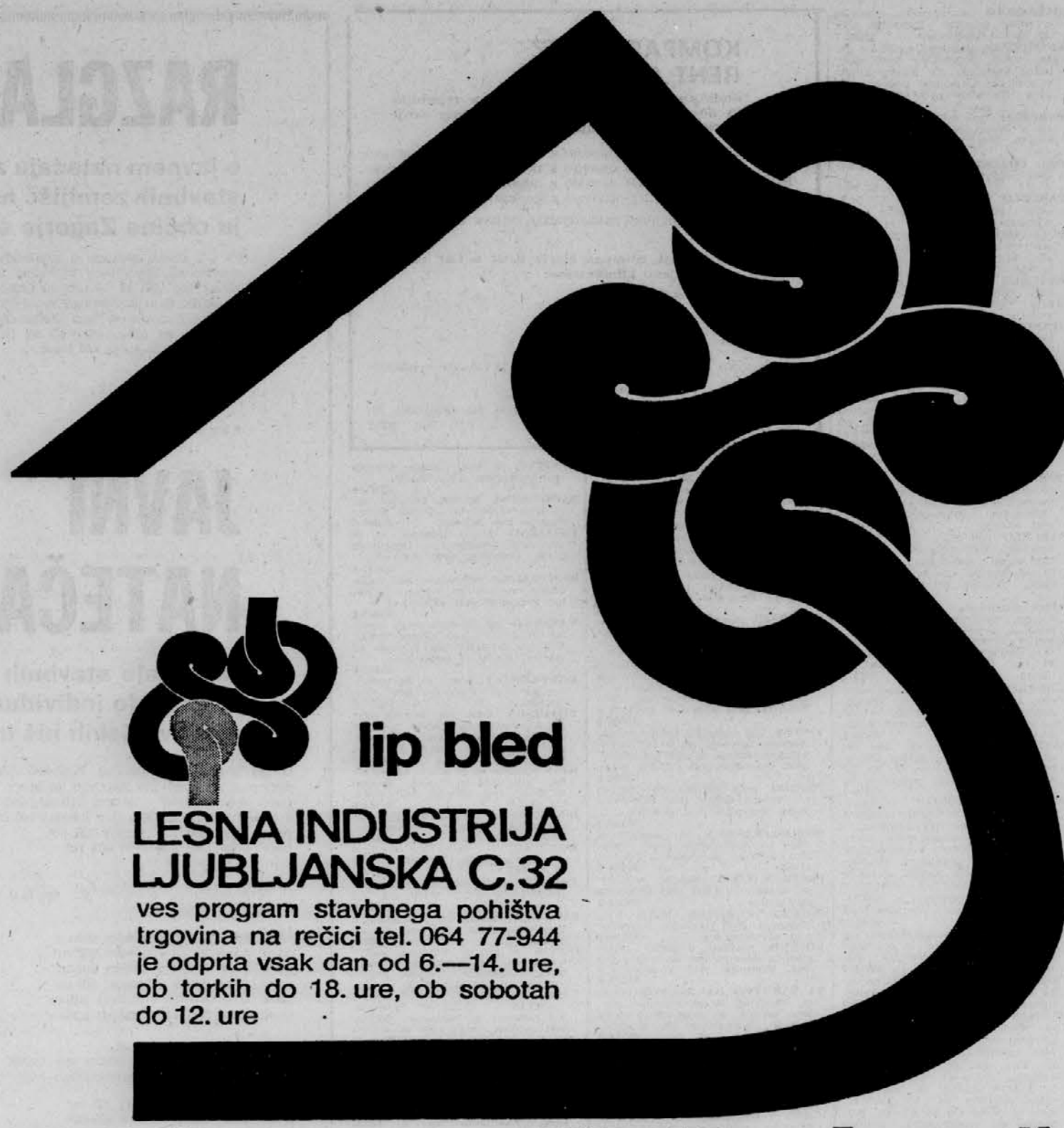
POGOJ: srednja izobrazba ekonomske smeri, 2 leti
delovnih izkušenj in poskusno delo 2 meseca.

KAVARNIŠKO KUCHARICO

POGOJ: PK gostinska delavka, 1 leto delovnih iz-
kušenj in poskusno delo 1 mesec

GARDEROBERKO

(delo je za določen čas, lahko tudi upokojenko)
POGOJ: NK delavka



lip bled

**LESNA INDUSTRIJA
LJUBLJANSKA C.32**

ves program stavbnega pohištva
trgovina na rečici tel. 064 77-944
je odprta vsak dan od 6.—14. ure,
ob torkih do 18. ure, ob sobotah
do 12. ure

**lahko gradiš, če imaš
vse pri roki**

KOROŠKI ZDRAVSTVENI DOM Z N. SOL. O. RAVNE NA KOROŠKEM

Komisija za medsebojna razmerja delavcev
v združenem delu TOZD Zdravstveni dom
Ravne na Koroškem
objavlja
prosta delovna mesta za nedoločen čas:

1. 2 ZDRAVNIKA

za delo v obratnih ambulantah v Mežici in Prevaljah
K sodelovanju vabimo zdravnike, specialiste medi-
cine dela ali zdravniške splošne prakse s končanim
stažem in urejeno vojaško obvezo, ki imajo interes
za delo in podiplomsko izpopolnjevanje na tem
področju.

2. VIŠJO MEDICINSKO SESTRO

za patronažno-babiško službo na Ravnah na Koro-
škem
Pogoji za prijavo:
— višja šola za zdravstvene delavce, oddelek za me-
dicinske sestre
— strokovni izpit
Poskusno delo bo 2 meseca.
Kandidate prosimo, da se javijo pisмено ali tele-
fonsko kadrovske-splošnemu sektorju Koroškega
zdravstvenega doma, Ravne na Koroškem, Ob Suhu
11 (telefon 062-86-341, int. 003) zaradi informiranja
o pogojih dela in življenja, osebnih dohodkih in
ostalih prejemkih. 8223

ZASAVSKI PREMOGOVNIKI TRBOVLJE TOZD RUDARSKA GRADBENA DEJAVNOST

razpisuje

v skladu s 16. členom samoupravnega spora-
zuma o medsebojnih razmerjih delavcev v
združenem delu prosto delovno mesto

**vodje
operative**

POGOJI:

1. visoka strokovna izobrazba rudarske smeri
2. 5 let delovnih izkušenj, od tega vsaj 3 leta v
metalskih jamah in opravljen strokovni izpit
3. družbenopolitična razgledanost in aktivnost ter
moralna neoporečnost
4. znanje enega od tujih jezikov

Pismene prijave s kratkim življenjepisom in doka-
zili o izpolnjevanju razpisnih pogojev sprejema
kadrovske-socialna služba TOZD Rudarsko grad-
bena dejavnost Trbovlje, Trg revolucije 4 b, 15 dni
po objavi tega razpisa. 8182

Gradbeno obrtno podjetje »KOMUNALA« LITIJA

vabi k sodelovanju naslednje sodelavce:

1. vodjo komercialne službe

pogoji:
— diplomirani inženir gradbeništva in 3 leta prakse
— inženir gradbeništva in 5 let prakse

2. komercialista

pogoji: srednja izobrazba ekonomske smeri in 5 let
prakse

3. računovodjo

komunalnega servisa

pogoji: srednja izobrazba ekonomske smeri in 5 let
prakse

4. knjigovodjo osnovnih

sredstev drobnega inventarja

in zaščitnih sredstev

pogoji: srednja izobrazba ekonomske smeri in 2 leti
prakse

5. saldakontista

pogoji: srednja izobrazba ekonomske smeri in 2 leti
prakse

Kandidati za razpisana delovna mesta naj pošljejo
ponudbe v 15 dneh od objave na naslov:

Gradbeno obrtno podjetje »KOMUNALA« Litija, Val-
vazorjev trg 2. 8186

SVET VZGOJNO VARSTVENEGA ZAVODA H. CH. ANDERSEN LJUBLJANA, Rašiška 7

razpisuje

naslednja delovna mesta:

1. POMOČNIKA RAVNATELJA

(relekcija)

POGOJ: vzgojiteljska šola, 10 let delovnih izkušenj
in vzgojno varstveni dejavnosti.
Poleg navedenih pogojev morajo imeti kandidati
organizacijske in vodstvene sposobnosti ter moral-
nopolitično neoporečnost

2. VODJA ENOTE

POGOJ: vzgojiteljska šola, 10 let delovnih izkušenj
in moralnopolitična neoporečnost

3. OTROŠKO SESTRO

POGOJ: srednja medicinska sestra — pediatrična
smer in najmanj 1 leto delovnih izkušenj v zdrav-
stveni ustanovi

4. 6 VZGOJITELJIC

POGOJ: vzgojiteljska šola

5. 5 VARUHINJ s 4-urno zaposlitvijo

POGOJ: končana osemletka, starost 18 let, urejena
osebnost, veselje za delo s otroki

6. HIŠNIKA za vzdrževanje treh objektov

POGOJ: KV ali priučeni delavec — več manjših
popravil (vodovodnih — električnih napeljav in dru-
go)

Poskusno delo na vseh delovnih mestih traja 3 me-
sece.

Razpis velja do zasedbe delovnih mest.
Stanovanj ni.

Pismene vloge pošljite na gornji naslov. 8191

NARODNI MUZEJ V LJUBLJANI

objavlja

prosto delovno mesto

BIBLIOTEKARJA

v knjižnici

POGOJ: diploma filozof-
ske fakultete (glede na
vsebinsko delo je zaželena
arheološka smer).

Delo je predvideno za do-
ločen čas s polnim delov-
nim časom.

Prijave sprejema uprava
Narodnega muzeja, Ljub-
ljana, Prešernova c. 20, in
sicer 8 dni po objavi. 8174

Odbor za medsebojna
razmerja

INŠTITUTA ZA TURBINSKE STROJE

razpisuje

prosto delovno mesto

8214

snažilke

Pismene prijave naj kan-
didatke pošljejo do 6. de-
cembra 1975 na naslov:

Inštitut za turbinske stro-
je, 61210 Ljubljana-Sent-
vid, Rovnikova 7.

8214

Zavod

Radiotelevizija

Ljubljana

vabi k sodelovanju

diplomiranega

PRAVNIKA

za delo v pravni službi

zavoda

Poleg izpolnjevanja splošnih

pogojev morajo imeti

kandidati končano pravno

fakulteto, pravosodni iz-
pit, najmanj štiri leta de-
lovnih izkušenj v pravni

stroki in primerne moral-
ne in družbenopolitične

vrline.

Prednost imajo kandidati

s prakso pri zastopanju

organizacij združenega de-
la pred sodišči.

Delo je za nedoločen čas

s polnim delovnim časom.

Pismene prijave s doka-
zili o izpolnjevanju pogojev
sprejema 15 dni po objavi kadro-
vske službe zavoda Radio-
televizija Ljubljana, Ko-
menskega ulica 5, Ljub-
ljana. 8187

ZDRAVSTVENI DOM ZASAVJE TRBOVLJE z n. sol. o.

razpisuje prosto delovno mesto

DIREKTORJA ZAVODA

s polnim delovnim časom.

Razen s sklopi predpisanih pogojev mora kandi-
dat izpolnjevati še naslednje pogoje:

— da je zdravstveni delavec s visokošolsko izobra-
zbo prevzema s dopolnilno izobrazbo iz organizaci-
onje zdravstvene službe s 5 let delovnih izkušenj na

področju zdravstvenega varstva ali diplomiran prav-
nik oz. diplomiran ekonomist s 5 let delovnih iz-
kušenj po možnosti v zdravstveni delovni organi-
zaciji.

— da ima družbenopolitične in moralnoetične vrli-
ne, ter organizacijske in poslovne sposobnosti za
uspešno vodenje.

Kandidati naj prijavijo priložilo dokazila o izobrazbi
ter o nekaznovanju.

Rok sprejemanja ponudb je 15 dni od dneva objave
v časopisu.

Ponudbe pošljite na naslov: Zdravstveni dom Za-
savje Trbovlje — Razpisna komisija za direktorja.

8216



Gradbeno Industrijsko podjetje

CELJE — n. sol. o.

TOZD Gradbena operativna

Ljubljana, Prule 8

objavlja naslednja prosta delovna mesta:

1. gradbenega tehnika —
vodjo gradbišč
2. gradbenega tehnika —
za delo v komercialni službi
3. obračunskega tehnika
4. 2 gradbenih delovodij

Pridobiti želimo sodelavce, ki poleg splošnih izpol-
njujejo še naslednje posebne pogoje:

pod 1.: dokončana STS — visoke gradnje, opravljen
strokovni izpit s pooblastilom za izvajanje del

pod 2.: dokončana STS — gradbena smer, praksa
zaželena

pod 3.: dokončana STS — visoke gradnje; praksa
ni pogoj

pod 4.: dokončana gradbena delovodska šola in vsaj
3 leta delovnih izkušenj

Za objavljena delovna mesta je obvezno poskusno
delo, ki bo dva meseca.

Prijave sprejema GIP »Inggrad« — TOZD G. O. Ljub-
ljana, Prule št. 8 do zasedbe delovnih mest. 8227

Odbor za medsebojna razmerja POKLICNE GRADBENE ŠOLE IVANA KAVČIČA V LJUBLJANI, Titova c. 98

razpisuje

naslednja prosta delovna mesta:

delovno mesto: UCITELJA slovenskega jezika — za
nedoločen čas

tri delovna mesta: UCITELJEV za predmet samo-
upravljanje s temelji marksizma — za nedoločen
čas;

dve delovni mesti: UCITELJEV za kovinarsko (mon-
tažarsko) stroko — za nedoločen čas;

delovno mesto: SVETOVALCA za praktični pouk za
gradbene poklice — za nedoločen čas;

delovno mesto: UCITELJA za predmet organizacija
in ekonomika podjetja — za določen čas od 1. II.
do 30. VI. 1976.

Kandidati morajo izpolnjevati poleg splošnih po-
gojev tudi pogoje, ki jih določa zakon o srednjem
šolstvu SR Slovenije in morajo imeti moralnopoliti-
čne vrline. Zaželena je praksa.

Nastop dela na delovnih mestih je 1. februarja 1976.

Pismene ponudbe s dokazilom o izobrazbi in prakti-
sprejemna šola 15 dni od dneva objave tega razpisa.

8170

Po členu 6. samoupravnega sporazuma o medseboj-
nih razmerjih v združenem delu svet delovne skup-
nosti v

NARODNI BANKI JUGOSLAVIJE

razpisuje

NATEČAJ

ZA IZPOLNITEV VODILNIH DELOVNIH MEST

GENERALNEGA SEKRETARJA

DIREKTORJA ODDELKA ZA SPLOŠNE ZADEVE

DIREKTORJA ODDELKA ZA IZDELAVO DENARJA

IN VREDNOSTNIH PAPIRJEV V DIREKCIJI

TREZORJA

DIREKTORJA ODDELKA ZA TREZORSKO POSLO-
VANJE V DIREKCIJI TREZORJA SEFA KABINETA

GUVERNERJA

Pogoji:

— za delovno mesto generalnega sekretarja: končana eko-
nomska pravna fakulteta ali fakulteta organizacijskih zna-
nosti, najmanj 10 let delovnih izkušenj, od tega najmanj
5 let pri pravnih, organizacijskih ali splošnih opravilih

— za delovno mesto direktorja oddelka za splošne zadeve:
končana ekonomska ali pravna fakulteta, najmanj 10 let
delovnih izkušenj, od tega najmanj 5 let pri pravnih, orga-
nizacijskih ali splošnih zadevah

— za delovno mesto direktorja oddelka za izdelavo denarja:
končana ekonomska ali pravna fakulteta, najmanj 10 let
delovnih izkušenj, od tega najmanj 5 let pri bančnih in fi-
nancijskih opravilih

— za delovno mesto direktorja oddelka za trezorsko po-
slovanje v direkciji trezorja in sefa kabineta guvernerja:
končana ekonomska ali pravna fakulteta, najmanj 10 let
delovnih izkušenj, od tega najmanj 5 let pri bančnih in fi-
nancijskih opravilih

Za vsa navedena delovna mesta velja selekcija po izteku
4 let. Moralnopolitične vrline so poseben pogoj za vsa na-
vedena delovna mesta.

Za delo na vodilnih delovnih mestih morajo imeti delavci
strokovne, organizacijske in druge delovne sposobnosti za
delo pri določenem opravilu.

Pred nastopom službe bo posebna komisija preverila stro-
kovne in druge delovne sposobnosti kandidatov.

Osebnih dohodkov po pravilniku o razdelitvi sredstev za ose-
bne dohodke delavcev Narodne banke Jugoslavije.

Kandidati morajo poslati: prijavo z opisom del, ki so jih
opravljali in diplomu o končani fakulteti.

Prijavo z dokumenti predložijo osebno ali pošljite po pošti
na naslov: Narodna banka Jugoslavije, Beograd, Bulevar
revolucije 15. Odslek organizaciono-kadrovskega poslova, so-
ba 506.

Rok za pošiljanje prijav je 15 dni od dneva objave.

Kandidate bodo izbrali v 60 dneh od dneva izteka prijavnega
roka. 8222

ZVEZA INŽENIRJEV IN TEHNIKOV JUGOSLAVIJE

ENKRATNA IZDAJA

ENKRATNA IZDAJA

KONGRES O PROIZVODNJI LJUDSKE HRANE V JUGOSLAVIJI

Po končanem kongresu o proizvodnji ljud-
ske hrane v SFRJ, ki je bil pod pokrovi-
telstvom predsednika SFRJ tovariša Tita
v Novem Sadu septembra letos, organizator
je bila Zveza inženirjev in tehnikov
Jugoslavije, SZDLJ, Zveza sindikatov Ju-
goslavije in Gospodarska zbornica Ju-
goslavije, je ostalo omejeno število komple-
tov knjig s kongresnim gradivom — refe-
rati, diskusije in dokumenti kongresa.

Komplet gradiva obsega 11 knjig, dve ob-
sega 329 referatov, sodelovalo je 550 stro-
kovnjakov in specialistov, gospodarstven-
ikov in družbenih delavcev iz vseh krajev
Jugoslavije. Referati so razvrščeni po po-
dročjih — knjigah

Ostalih 9 knjig s približno 2.500 strani ob-
sega 329 referatov, sodelovalo je 550 stro-
kovnjakov in specialistov, gospodarstven-
ikov in družbenih delavcev iz vseh krajev
Jugoslavije. Referati so razvrščeni po po-
dročjih — knjigah

— Družbeno ekonomski pogoji in dejav-
niki proizvodnje hrane

— Proizvodnja mesa in mleka

— Proizvodnja in predelava rib

— Proizvodnja in predelava žita

— Proizvodnja oljnih rastlin in olja

— Proizvodnja sladkorne repe in sladkorja

— Proizvodnja sadja in zelenjave

— Proizvodnja grozdja in vina

— Proizvodnja gotovih in polgotovih jedi

Cena kompleta za vseh 11 knjig je 800 di-
narjev za delovne organizacije in 500 di-
narjev za posameznike z možnostjo šest-
mesečnega odplačila.

Prodaja samo v kompletih.

Po prejemu naročilnice bodo knjige po-
slali po pošti na stroške zveze.

SAVEZ INŽENJERA I TEHNIČARA JUGOSLAVIJE Beograd, Kneza Miloša 9

NAROČILNICA

Nepreklicno naročamo () kompletov Kongresa o proizvodnji ljudske hrane v
Jugoslaviji po 800 din (za podjetja) in po 500 din (za posameznike).

— za podjetja: plačilo _____ din bomo poravnali po prejemu knjig in računa;

— za posameznike:

NA ODPLAČILO — po ceni 500 din, znesek bom plačal v 6 mesečnih obrokih od _____ 197 _____ leta

S POVZETJEM — po ceni 500 din, znesek bom plačal pismonošni ob prejemu knjig.

(nepotrebno črtajte)

V primeru spora priznamo pristojnost sodišča v Beogradu.

Knjige pošljite na naslov

Naročnik

(žig in podpis pooblaščen osebe,

za podjetje: številka osebne

izkaznice in SO za posameznike)

(datum in kraj)

1.066,00 DIN
ZA ZAUPANJE KUPCEM
»TV SPECTRA COLOR SPECIAL 75«

996,25 DIN
ZA ZAUPANJE KUPCEM
»TV SPECTRA COLOR SPECIAL«

PODALJŠAN ROK ZA ODPLAČILO KREDITA NA 24 MESECEV!

V ČAST BLIŽNJEGA JUBILEJA ODOBRAVA ELEKTRONSKA INDUSTRIJA POPUST KUPCEM COLOR TELEVIZORJEV, IN SICER:

OD 15. 10. DO 31. 12. 1975

POPUST VELJA SAMO ZA LASTNIKE ČRNO BELIH TV SPREJEMNIKOV EI, PODALJŠAN KREDITNI ROK PA ZA VSE KUPCE TV COLOR TELEVIZORJEV BREZ IZJEME. ZGLASITE SE V NAJBЛИŽIEM SERVISU EI, KI VAM BO DAL POTRDILO, DA STE LASTNIK ČRNO BELEGA TV SPREJEMNIKA EI.



ELEKTRONSKA INDUSTRIJA

»CELJSKE LEKARNE«
CELJE
 Razpisna komisija

razpisuje
 prosto vodilno
 delovno mesto

DIREKTORJA ZAVODA (reelekcija)

V skladu z določilom 76. člena statuta je na to delovno mesto lahko imenovan, kdor izpolnjuje naslednje pogoje:

— da je državljan SFRJ in da izpolnjuje splošne pogoje, določene z zakoni, samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori
 — da ima visoko izobrazbo farmacevtske stroke in strokovni izpit
 — da ima 10 let delovnih izkušenj v lekarniški službi
 — da ustreza družbenopolitičnim in moralnoetičnim merilom kadrovanja
 — da predloži ustrezen program razvoja zavoda

Kandidati za razpisano prosto vodilno delovno mesto naj pošljejo vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev razpisni komisiji »Celjskih lekarn« Celje, Vodnikova 1.

Razpis velja 15 dni po objavi. 8218

Komunalno podjetje

»LJUBLJANA«

TOZD »ZALE«

Ljubljana, Med hmeljniki 2

razpisuje

LICITACIJO

za odprodajo rabljenih osnovnih sredstev:

skobeljni mizarski stroj kombiniran — delovna poravnalka z dvema elektromotorjema izključna cena 9.000 din stenski vrtilni stroj za čepce izključna cena 7.500 din kombiniran mizarski stroj — poravnalka — vrtilni stroj — krožna žaga izključna cena 25.000 din tračno brusilko-polirko izključna cena 15.000 din univerzalno potezno krožno žago izključna cena 25.000 din električni brusilni stroj izključna cena 1.000 din razno drobno orodje in naprave (kostilnice za parke, oljne peči itd.)

Licitacija bo dne 27. 11. 1975 ob 8. uri v prostorih TOZD »ZALE« Ljubljana, Med hmeljniki 2 za vse pravne osebe.

Ogled strojev je mogoč dne 25. 11. 1975 od 8. ure do 10. ure in eno uro pred licitacijo na kraju samem. Pred licitacijo je obvezen polog 10 odst. od izključne cene.

V izključni ceni ni zajet prometni davek ter se za računa od prodajne cene. Licitanti OZD morajo predložiti potrebne dokumentacije za nakup osnovnih sredstev. 8231

Odbor za medsebojna razmerja

Trgovskega podjetja

»PRESKRBE« KRŠKO

objavlja
 prosta delovna mesta za:

1. VODJO saldakov
2. KNJIGOVODJO osebnih dohodkov
3. KNJIGOVODJO osnovnih sredstev ter prometnega davka

POGOJI: srednja šolska izobrazba z nekajletnimi delovnimi izkušnjami v knjigovodstvu.

Prednost imajo kandidati, ki so že delali na teh ali podobnih delovnih mestih.

Kandidati naj pošljejo svoje prijave pisмено s potrebnimi dokazili najkasneje v 15 dneh po objavi na naslov: Trgovsko podjetje »Preskrba« Krško, Odbor za medsebojna razmerja.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 15 dneh po preteku prijavnega roka. 8185

OZD DIMNIKARSTVO LJUBLJANA

Ljubljana, Prešernova c. 36 a

razpisuje prosto delovno mesto individualnega poslovnega organa (ni reelekcija)

DIREKTORJA

Kandidat za razpisano delovno mesto mora poleg splošnih pogojev določenih z zakoni, samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori izpolnjevati še naslednje pogoje po statutu OZD, in sicer:

- da ima višjo šolo pravne smeri s 3 leti delovnih izkušenj
- da je visoko kvalificirani delavec dimnikarske stroke z najmanj 5 let delovnih izkušenj
- da je družbenopolitično aktiven
- da je moralno-politično neoporečen
- da ima pravičen odnos do samoupravljanja in občanov

Prijave z dokazili o zahtevanih pogojih in življenjepisom predložite v 15 dneh po objavi v zaprti ovojnici na naslov:

OZD DIMNIKARSTVO LJUBLJANA

Ljubljana, Prešernova 36 a

»za razpisno komisijo«

8172

»LESNINA« LJUBLJANA
TOZD »DEKORLES« Brežice

objavlja

LICITACIJO

naslednjih osnovnih sredstev

1. Kombinirani skobeljni stroj »Bratstvo« z elektromotorjem
2. Poravnalko »Zukermanne« z elektromotorjem
3. Tračno žago »Kirchnera« z elektromotorjem
4. Mizni rezkar »Javoršek« z elektromotorjem
5. Formatno žago »Johan Brnd« z elektromotorjem
6. Moznikarko »Gostol« z elektromotorjem
7. Stroj za kotnike »Ellus«
8. Stroj za montažo francoskih spon »Ellus«
9. Polirni stroj »Arigoni« z elektromotorjem
10. Brizgalno kabinu z ventilatorji in elektromotorji »Severe«
11. Termogen »Multipass« 2 koša
12. Skobeljne miže 12 kosov

Osnovna sredstva si lahko interese ogledajo v podjetju na dan licitacije, ki bo dne 3. 12. 1975 ob 10. uri v obratu Mizarstvo v Dobovi. Pred začetkom licitacije je treba vplačati 10 % od izključne cene oziroma predložiti ček v ustreznih višini. 8226

DO AGROPROGRES,
 podjetje za inozemska zastopstva,
 Ljubljana, Gradišče 18

PONOVNO RAZPISUJE
 prosto vodilno delovno mesto

Š E F A
 finančnega sektorja
 ni reelekcija

Razpisni pogoji so:

1. višja ali srednja strokovna izobrazba ustreznih smeri
2. najmanj 5 let delovnih izkušenj v finančnih ali gospodarsko-finančnih zadevah, od tega 3 leta v zunanjetrgovinski dejavnosti
3. zaželeno je vsaj pasivno znanje enega tujega svetovnega jezika
4. moralno-politična neoporečnost

V pošteved prišle kandidati, ki bodo vložili, pisemne prijave v 15 dneh po objavi tega oglasa.

Prijave pošljite na naslov: AGROPROGRES, Ljubljana, Gradišče 18, komisiji za razpis šefa finančnega sektorja.

Prijavi priložite dokazila o izpolnjevanju razpisnih pogojev ter potrdilo o nekaznovanju in da ni v preiskavi. 8173

ZASTAVA
 SAMO DO

31. 1. 1976

10%
 DEVIZNI
 POPUST

75%
 KREDIT

1500 DIN.
 ZUNAJSEZONSKI
 POPUST

**IZKORISTITE
 IZREDNO UGODNE
 POGOJE**

Za delovne in druge organizacije, za zasebnike (kmetijske proizvajalce, delavce v rednem delovnem razmerju, obrtnike, gostince, upokojene) ...

KREDIT 75% od tovarniške prodajne cene vozila. Rok odplačila 36 mesecev.

ZUNAJSEZONSKI POPUST 1.500 dinarjev velja za vsa vplačila do vključno 31. januarja 1976

VELIKA PREDNOST za lastnike deviznih računov: z deviznim in zunajsezonskim popustom — je maloprodajna cena nižja pri posameznih tipih vozil tudi do 10.980 din. Za delna devizna vplačila priznavajo popust glede na višino vplačila.

Vplačate lahko prek vseh filij »ZASTAVA« in pooblaščenih prodajno servisnih organizacij, ki vam nudijo tudi nadrobna pojasnila.



Razpisna komisija

Tovarne klobukov

»ŠEŠIR« ŠKOFJA LOKA

razpisuje prosto delovni mesti za:

1. VODJO finančno računovodskega sektorja

- pogoji za zasedbo tega mesta so:
- najmanj srednješolska izobrazba
 - pozitivne moralno-politične vrline
 - najmanj 10 let delovnih izkušenj na vodstvenih ali vodstvenih finančno računovodskih mestih
 - pasivno znanje enega svetovnega jezika

2. VODJO organizacijsko kadrovskega sektorja

- pogoji za zasedbo tega mesta so:
- najmanj srednješolska izobrazba
 - pozitivne moralno-politične vrline
 - najmanj 10 let delovnih izkušenj na vodstvenih ali vodstvenih delovnih mestih
 - zaželeno znanje enega tujega jezika

Prijave sprejema tajništvo podjetja v petnajstih dneh po objavi.

Prijavam je treba priložiti potrdilo o nekaznovanju in dokazila o strokovnosti. 8228

stop edina revija za gledalce televizije



**STANOVANJSKO
 PODJETJE
 SARAJEVO**

OGLAŠA

prodajo poslovnih prostorov v stanovanjsko-poslovnih objektih v gradnji na lokaciji »Alipašino polje« v Sarajevu

Poslovni prostori obsegajo prodajni in skladišni del, odvisno od namena, ustrežata pa vsem sanitarno-tehničnim predpisom za posamezne namene.

Poslovni prostori imajo instalacijo centralnega ogrevanja, sanitarije in vode za električno ter telefonsko instalacijo. Rok za dokončanje in prodajo poslovnih prostorov je junij-december 1976, odvisno od lokacije posameznih objektov. Skupna koristna površina poslovnih prostorov je 6.200 kv. m. s posameznimi prostori velikosti od 40 do 218 kv. m.

Prostori so primerni za: trgovino živilskih izdelkov (2.100 kv. m.), trgovino tehničnih izdelkov (1.230 kv. m.), trgovino knjigarniške dejavnosti (690 kv. m.), gostinstvo (600 kv. m.) in obrt (1.580 kv. m.). Prodajna cena je 5.500 dinarjev za 1 kv. m. koristne površine. Nadrobna pojasnila glede prodaje poslovnega prostora (lokacija, stopnja obdelave, rok za dokončanje del, pogoji plačila in dr.) lahko dobite na naslovu: Stambeno preduzeće Sarajevo, Albanska ulica šte. 8 ali po telefonu 26-350 ali 35-355.

8129

INEX adria aviopromet Ljubljana
 adria airways

Odbor za medsebojna delovna razmerja

objavlja

več prostih delovnih mest za določen čas (od aprila do oktobra 1976)

STEVARDES-PRIPRAVNIC

na modernih reakcijskih potniških letalih DC-9

Kandidatke morajo poleg splošnih, izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da imajo dokončano srednjo šolo
- da imajo status študentke
- da aktivno obvladajo dva svetovna jezika (obvezno je znanje angleščine in zaželeno znanje nemščine)
- da niso mlajše od 21 let in starejše od 25 let
- da so prijetne zunanosti in ugotovljenega vedenja
- da so visoke od 160—170 cm in imajo višini ustrežno telesno težo
- da imajo stanovanje v Ljubljani

Prijave s potrebnimi dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev in življenjepisom sprejema Sektor skupnih služb, Inex Adria Aviopromet, Ljubljana, Titova 48, do vključno 30. 11. 1975, kjer kandidatke lahko dobijo vsa potrebna pojasnila v zvezi z oglaševanjem. 8213

Razpisna komisija delovne skupnosti

**GENERALNEGA
SEKRETARIATA
ZVEZNEGA IZVRŠNEGA
SVETA**razpisuje
prosta delovna mesta:

1. samostojnega svetovalca — sekretarja komisije za družbenopolitična in organizacijska vprašanja
2. samostojnega svetovalca za ekonomska vprašanja
3. samostojnega svetovalca za vprašanja ekonomskih odnosov s tujino
4. samostojnega svetovalca za sestavo zapisnikov ZIS in obdelavo sklepov
5. dveh samostojnih svetovalcev v službi zveznega sveta za gospodarski razvoj in ekonomsko politiko
6. samostojnega svetovalca za multilateralno sodelovanje med SFRJ in SEV
7. samostojnega svetovalca za bilateralno sodelovanje med SFRJ in državami članicami SEV
8. samostojnega svetovalca za vprašanja odnosov države oziroma družbe in cerkve v službi komisije za odnose z verskimi skupnostmi
9. svetovalca za vprašanja odnosov države oziroma družbe in cerkve v službi komisije za odnose z verskimi skupnostmi
10. svetovalca za vprašanja družbenoekonomske ureditve
11. svetovalca za vprašanja družbenopolitične ureditve
12. treh svetovalcev za pripravo sej ZIS
13. pisarniškega referenta
14. strojepisca I. a razreda
15. pripravnika z visoko izobrazbo

Kandidati morajo razen splošnih pogojev iz 10. člena zakona o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu izpolnjevati še te posebne pogoje:

- pod 1. končana pravna fakulteta in najmanj 8 let delovnih izkušenj pri opravljenih določenih za to delovno mesto ali pri podobnih
- pod 2. končana ekonomska fakulteta in najmanj 8 let delovnih izkušenj pri opravljenih določenih za to delovno mesto ali pri podobnih
- pod 3. končana ekonomska ali pravna fakulteta in najmanj 8 let delovnih izkušenj pri opravljenih določenih za to delovno mesto ali pri podobnih
- pod 4. končana pravna fakulteta ali druga fakulteta družbenih ved in najmanj 8 let delovnih izkušenj pri pravnih ali upravnih opravljenih
- pod 5. končana ekonomska ali pravna fakulteta in najmanj 8 let delovnih izkušenj pri najzahtevnejših študijsko-analitičnih opravilih iz tekoče ekonomske politike in gospodarskega sistema
- pod 6. končana ekonomska fakulteta in najmanj 8 let delovnih izkušenj pri opravljenih ekonomskih odnosov s tujino ter znanje ruskega jezika
- pod 7. končana ekonomska fakulteta in najmanj 8 let delovnih izkušenj pri opravljenih določenih za to delovno mesto ali pri podobnih in znanje ruskega jezika
- pod 8. končana fakulteta družbenih znanosti in najmanj 8 let delovnih izkušenj pri strokovnih opravilih določenih za to delovno mesto ali pri podobnih
- pod 9. končana fakulteta družbenih znanosti in najmanj 6 let delovnih izkušenj pri opravljenih določenih za to delovno mesto ali pri podobnih
- pod 10. končana ekonomska ali pravna fakulteta in najmanj 6 let delovnih izkušenj pri opravljenih določenih za to delovno mesto ali pri podobnih
- pod 11. končana ekonomska ali pravna fakulteta in najmanj 6 let delovnih izkušenj pri opravljenih določenih za to delovno mesto ali pri podobnih
- pod 12. pravna fakulteta ali druga fakulteta družbenih ved in najmanj 6 let delovnih izkušenj pri pravnih, organizacijskih in upravnih opravilih
- pod 13. srednja izobrazba in 2 leti delovnih izkušenj pri pisarniških opravilih ter znanje strojepisja za I. a razred
- pod 14. srednja izobrazba in opravljen izpit za strojepisca I. a razreda
- pod 15. končana pravna fakulteta brez delovnih izkušenj

Kandidati morajo biti tudi moralnopolitično neoporečni.

Osebnih dohodkov se obračunava po določbah pravilnika o osebnih dohodkih delavcev generalnega sekretariata Zveznega izvršnega sveta. Stanovanje ni zagotovljeno.

Prijavo, kolkovano z 2 din upravne takse in življenjskega zavarovanja, s posredovanjem na delu, s dokazili o šolski izobrazbi in znanju jezika, pošljite oddelku za organizacijske, pravne in splošne zadeve generalnega sekretariata Zveznega izvršnega sveta, Novi Beograd, Bulevar Lenjina 2.

Nekolkovane prijave in prijave brez zahtevane dokumentacije ne bodo upoštevane.

Razpis velja 15 dni od dneva objave.

Razpisna komisija bo obravnavala prispelo prijavo in sestavila kandidatsko listo v ponedeljek, 22. decembra 1975, ob 10. uri v prostorih poslojstva Zveznega izvršnega sveta, Novi Beograd, Bulevar Lenjina 2, zahodni del.

8165

Odbor za medsebojna razmerja delavcev pri veletrgovini

» **KURIVO** «
Ljubljana, Trg VII. kongresa ZKJ 4objavlja
naslednja prosta delovna mesta:

1. KOMERCIALISTA za gradbeni material
2. KOMERCIALISTA za les in lesne proizvode
3. SALDAKONTISTA
4. SNAZILKO

POGOJI: za delovni mesti pod 1. in 2. je potrebna popolna srednja šola in 3 leta tovrstne ali podobne prakse, pod 3. srednja ali nepopolna srednja šola in 1 leto prakse ter znanje strojepisja. Zasedba delovnih mest je za nedoločen in polni delovni čas.

Poskusno delo bo dva meseca.

Pismene ponudbe pošljite tajništvu podjetja v 10 dneh po objavi oglasa. 8212

**KLINIČNI CENTER V LJUBLJANI
TOZD Klinična bolnišnica
za psihiatrijo
Ljubljana-Polje**

Odbor za medsebojna razmerja delavcev v združenem delu objavlja naslednja prosta delovna mesta:

1. VEČ MEDICINSKIH SESTER oz. TEHNIKOV

POGOJ: srednja šola za zdravstvene delavce — ambulantno bolnišnične ali pediatrične smeri

2. VEČ ADMINISTRATORJEV

POGOJ: 4-letna upravno administrativna šola oz. tečaj za zdravstvene administratorje

3. KNJIGOVODJO

POGOJ: srednja ekonomska šola oz. druga srednja šola finančne smeri

4. VODOVODNEGA INSTALATERJA

POGOJ: poklicna šola

5. VEČ KV KUCHARIC

POGOJ: gostinska šola — smer kuhar oz. izpit za KV kuharico

6. VEČ PKV KUCHARIC

POGOJ: osemletka oz. izpit za PKV kuharico

7. VEČ ČISTILK V KUHINJI

POGOJ: osemletka oz. priučen delavec

Pri vseh sprejetih delavcih je predvideno poskusno delo.

Ponudbe sprejema splošno kadrovski oddelček Klinične bolnišnice za psihiatrijo 61260 Ljubljana-Polje, tel. 48-021, ki bo tudi organiziral razgovore s zainteresiranimi službami. 8189

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dobre šene, mame in stare mame

Franciške Zor

roj. BOGATAJ

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancom in prijateljem, kolektivom Tekstilne Medvode, »Iskrea« v Beogradske banke Ljubljana ter K.O. ZB Medvode za izrazno sožalje, darovano cvetje in spremstvo na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo dobrih sosedom za izkazano pomoč, dr. Notarjevi, dr. Novaki, župniku, pevskemu zboru in vsem, ki so nam pomagali v najtežjih trenutkih.

Mož Janez in hčerke z družinami

**Gradbeno industrijsko
podjetje**» **OBNOVA** «

Ljubljana, Titova c. 39.

razpisuje

JAVNO LICITACIJO

za prodajo rabljenih osnovnih sredstev in drobnega inventarja:

osebni avto zastava 750, prikolca »Tehnostroj«, IMV kombi 1600, 3 kose žerjavov, 2 buldozerja, 4 kose Putzmeister, skreper, plug za nakladač, igla za bager, žaba BS 100 Y, demper Bambi, vrtilni stroj — 6 kosov, podvozje za žerjav, bager 350 A, dvigala GD 3 kose, termogeni 3 kose, mehanična lopata MELOP, cirkularna z vrtljivo glavo, električni vrtilni stroj 2 kosa, vrtljivi žerjav Pohore, stroj za kriviljenje in rezanje REMA, čelno obžig. stroj — varilni, ročne škarje Jelšingrad, kombinirane škarje, el. škarje Poljske, škripec ročni 2 kosa, brusilni stroj, tirnice S-45, hrastovi pragovi in distančni-ki, stojala za prevoz GD-3, ovni, prikolica za moped, števec enofazni 1-tarifni, peč in elektromotor.

Licitacija bo dne 5. 12. 1975, ob 8. uri na Centralnih obratih, Rožičeva 1, Ljubljana.

Seznam licitiranih sredstev, opremljen s tehničnimi podatki in izklopimi cenami, bo na ogled na oglašni deski na Centralnih obratih 1, teden pred licitacijo.

Ogled je mogoč 3 dni pred licitacijo na Centralnih obratih, Rožičeva 1.

Udeleženci licitacije morajo pred začetkom položiti 10 odst. vrednosti za sredstva, za katera je izključena cena več kot 500,00 N din. 8127

Sporočamo žalostno vest, da je umrl naš dolgoletni sodelavec

Franc Drobež

upokojenec iz Ločice

Zasluznega tovariša in družbenopolitičnega delavca bomo ohranili v trajnem spominu

Pogreb bo dne 22. novembra 1975, ob 15.30 na pokopališče Polzela

OZD »Polzela« — Tovarna nogavic, Polzela

Umrl je naš ljubi mož in oče

Ignac Korsič

Od njega smo se poslovili 10. novembra 1975 v Artičah.

Zahvaljujemo se medicinskemu osebju internega oddelka splošne bolnišnice v Brežicah za pomoč, ki so mu jo nudili in vsem, ki so nam ob tej težki izgubi pomagali vsem, ki so ga spremlili na njegovi zadnji poti, pevcom, govornikom in darovalcem vencev in cvetja.

Zalujoča žena Pepca ter sinova Tone in Igor

Sporočamo žalostno vest, da je v 80. letu starosti umrla

Marija Štamberger

rojena Mavrovič

Na zadnjo pot jo bomo pospremili v nedeljo, 23. novembra 1975, ob 13.30 uri iz Lendave.

Pogreb bo ob 14.30 na pokopališče iz cerkve v Središču ob Dravi

Zalujoči njeni

Lendava, Novi Marof, Ljubljana, Maribor, Središče ob Dravi, Titograd, 21. novembra 1975

Rektor univerze in dekan filozofske fakultete v Ljubljani sporočata žalostno vest, da je umrl

dr. Janko Kotnik

znanstveni sodelavec in honorarni višji predavatelj na oddelku za romanistiko filozofske fakultete

Zasluznega znanstvenika in dolgoletnega učitelja bomo ohranili v trajnem spominu.

Dekan filozofske fakultete:
red. prof. dr. Vasilij Melik

Rektor univerze v Ljubljani:
akad. red. prof. dr. Janez Milčinski

Ljubljana, 21. novembra 1975

Razpisna komisija pri delavskem svetu

SŽ ŽELEZARNA JESENICE

razpisuje naslednja vodilna delovna mesta

1. POMOČNIKA glavnega direktorja za ekonomska vprašanja
2. DIREKTORJA sektorja za ekonomiko in organizacijo
3. DIREKTORJA prodajnega sektorja

Poleg splošnih, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

pod 1.: visoka izobrazba ekonomske ali tehnične smeri in 5 let uspešnega dela na področju gospodarstva;

pod 2.: visoka izobrazba ekonomske smeri in 5 let uspešnega dela na področju gospodarstva;

pod 3.: visoka izobrazba ekonomsko-komercialne smeri in 5 let uspešnega dela na ekonomsko-komercialnem področju ter znanje enega tujih jezikov.

Zaradi pomembnosti razpisanih vodilnih delovnih mest, morajo kandidati imeti tudi poslovno organizacijske sposobnosti in moralnopolitične vrline ter aktiven odnos do razvijanja samoupravnih odnosov.

Kandidati morajo poleg prijave z dokazili o strokovnosti in preloži priložiti tudi program dela ter ostalo dokumentacijo poslati v petnajstih (15) dneh od dneva objave razpisa na naslov:

SŽ — ŽELEZARNA JESENICE, JESENICE
RAZPISNA KOMISIJA

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 8 dneh po odločitvi delavskega sveta Železarnice Jesenice. 8184

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega ljubljenega moža, očeta, dedija, brata in strica

METODA KOMOTARJA

sodnika v pokoju

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom in znancom, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti in mu darovali vence ter cvetje. Prav prisrčno se zahvaljujemo za izkazano sočustvovanje in pomoč občinskemu sodišču in pravosodnim ustanovam, tovarišema Francu Ceru in Jožetu Podlesku za njune tople poslovne besede, godbi na pihala, sindikalnemu pevskemu zboru ter gimnazijskemu oktetu. Posebno zahvalo izrekamo zdravnici dr. Anici Gregorc — Kastelic ter zdravstvenemu in strežnemu osebju internega oddelka soboške bolnišnice.

Zalujoči:

Šena Sari, hčerka Nada z možem in vnukinja Alenči ter drugo sorodstvo

Murska Sobota, dne 18. novembra 1975

Na koncu svoje delovne poti nas je nenadoma zapustil naš dolgoletni tovariš

PAVLE OTIČ

profesor glasbe

Za njim žalujejo delovni tovariši in dijaki Pedagoške gimnazije v Ljubljani in številne generacije učiteljev, ki jih je popeljal v svet glasbene lepote

Dotrpela je naša ljuba mama, stara mama in sestra

EMA SLAMNJAK

roj. Volk

Pokopali jo bomo v soboto, dne 22. novembra 1975 ob 15.30 na pokopališču v Kočevju

Za njo žalujejo:

otročci Ljubica, Emil in Emka z družinami, sestra Gizela in drugo sorodstvo

Ljubljana, Kočevje, Maribor, Avstralija, dne 20. novembra 1975

Umrla je v 84. letu starosti naša sestra in teta

MARIJA GANTAR

roj. Aljaž

Pogreb bo v ponedeljek, dne 24. novembra 1975 ob 15.30 na hiše žalosti Titova 258 na pokopališču v Stožicah

Zalujoči:

sestre Cecilija in Ivana z družinami, Alojzlj z družino, nečaki in nečakinje

Ljubljana, Kanada, dne 21. novembra 1975

TIHO NAS JE ZAPUSTILA NAŠA NAJDRŽAJA

ALOJZIJA MEDLE – ALJA

ROJENA PETAN

NA NJENO ŽELJO SMO JO UPEPELILI IN SE V DRUŽINSKEM KROGU OD NJE POSLOVILI DNE 21. NOVEMBRA 1975 NA ZALAH

MOŽ FRANC V IMENU VSEGA SORODSTVA

V 90. LETU STAROSTI ME JE ZA VEDNO ZAPUSTIL MOJ DOBRI IN PLEMENITI OČE

Prof. dr. JANKO KOTNIK

OD NJEGA SMO SE POSLOVILI V OZJEM DRUŽINSKEM KROGU, V PETEK, 21. NOVEMBRA 1975 NA ZALAH

HČERKA SONJA, BRATJE SIMEN, ZORKO, ANDREJ
TER DRUGO SORODSTVO

LJUBLJANA, RAVNE NA KOROŠKEM, DNE 21. NOVEMBRA 1975

V globoki žalosti sporočamo, da je umrl naš dragi mož, oče,
brat in stric**IVAN BUTALA**

gostilničar

Na zadnjo pot ga bomo pospremili v soboto, 22. novembra 1975,
ob 13. uri izpred doma v Starem trgu ob Kolpi

Zalujoči:

žena Marija, sin Ivan, sestre Katica por. Pavlovič, Marija por. Svigelj,
Zora por. Žugelj in bratje Viktor, Vinko, Karlo, Jože in Peter
s družinami

Stari trg ob Kolpi, 20. novembra 1975

IN MEMORIAN

Danes, 22. novembra, je minilo dve leti, ko nas je zapustila naša nepo-
zabna ljubljena žena, sestra, teta in svakinja**ANGELCA CHRISTOF**

rojena HRIBAR

V spomin na njo v globoki žalosti

VSI NJENI

Sporočamo, da nam je po dolgi in težki bolezni umrl v 83. letu starosti
naš dragi stric**MIHAEL NESTER**Pogreb bo v ponedeljek, 24. novembra 1975 ob 16. uri
iz Jakobove večnice na Zalah

Zalujoči:

Anžurjevi, Mariola, Lakovič, Ivo Gričar, Staričevi in drugo sorodstvo

Ljubljana, Sentjur, Kruševac

ZAHVALA

ob prerani in nenadomestljivi izgubi našega ljubega in skrbnega moža, tate
in sina**ECIA JAZBECA**se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancom za pomoč, ki
so nam jo nudili v najtežjih trenutkih. Se posebej zahvala kolektivu RTV Ko-
per in Ljubljana, nadalje govornikom, tovarišem Vasu Ventinu, Malu Vido-
vichu, Marjanu Javorniku, Alojzu Čeglarju, Bogdanu Tometu, Emilu Švari,
Silvu Mateliču in Zdravku Kovačiču, pevskemu sboru iz Kopra in godbama
iz Koprškega in Vogarskega. Prisrčna hvala Ivanu Nanutu za njegovo izredno
prizadevanje in skrb. Zahvaljujemo se vsem darovalcem vencov in cvetja in
vsem, ki so nam izrekli ustno in pisмено sožalje. Se enkrat prisrčna hvala
vsem, ki ste imeli Ecia tako radi in ste ga v tako velikem številu spremljali
na njegovi zadnji poti v Koprno.

Zalujoči:

žena Majda, sinova Mitja in Saša, mama Ida in drugo sorodstvo

Sporočamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustila naša draga mama
majčica, sestra in teta**MARIJA HAJDUKOVIČ**

roj. Burdisavljevič

Na zadnjo pot smo jo spremili, 17. novembra 1975, ob 15.30
na pokopališču v KoprnoIskrena zahvala vsem sosedom, prijateljem in znancom, kolektivu Carinarnice
Koper, govornikom, glasbenikom, ter vsem, ki so podarili cvetje in nam na
kakršenkoli način izrazili sožalje in pomagali v najtežjih dneh

Zalujoči:

hčerki Milica in Desa s družinama, sinovi Miha, Stevo, Djordje, Dušan in
Nikola s družinami, sestra Anka in Soka s družino, bratje Žilko, Nikola,
Bude, Mile in Miha s družinami, vnučki in pravnuki ter drugo sorodstvoKoper, Umag, Senj, Otočec, Brijuni, Dobor, Prokopski, Bjelovar, Sisak, Maribor,
Toronto Kanada, 20. novembra 1975

ZAHVALA

Ob nenadni boleči izgubi našega dragoga

FRANCA MOŽINA – RADKAse iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga tako številno pospremili na njegovi
zadnji poti, mu poklonili vence in cvetje ter nam ustno ali pisмено izrazili
sožalje. Hvala kolektivu Koteks-Tobus za vso pozornost in tovr. Somrak za
poslovilne besede. Prav tako se zahvaljujemo članom kolektiva Iskra, Savska 3
za izraženo sožalje. Lepa hvala msgr. F. Vrhuncu za pogrebni obred
in tople besede

Žena Berta in drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob prerani in nenadomestljivi izgubi našega ljubega moža, očeta, tasta,
brata in strica**ANTONA ALBREHTA**se toplo zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znan-
cem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti, mu poklonili toliko
lepega cvetja in vencov ter nam izrekli ustno ali telegrafsko sožalje in
toložilne besede. Posebno se zahvaljujemo osebju Kliničnega centra v
Ljubljani, zlasti dr. Naglasu in dr. Miru Demšliču, ki ga je požrtvoval-
no obiskoval in mu lajšal bolečine ob težki bolezni. Nadalje se zahva-
ljujemo kolektivu Reševalne postaje in Zvezi združenj šoferjev in avto-
mehanikov ter obema govornikoma za poslovilne besede ob odprtem
grobu.

Zalujoči:

žena Zinka, hčerki Marina in Alenka s možem ter drugo sorodstvo

V Ljubljani, 20. novembra 1975

ZAHVALA

Ob boleči izgubi najine nepozabne mame

MARIJE JAKLIČ

rojene BORSTNAR

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti, ji poklo-
nili vence in šopke, ter nama ustno ali pisмено izrekli sožalje. Iskrena hvala
Domu upokoencev Tabor, kjer je naša v poslednjih letih svojega življenja
topel dom, hvala osebju nevrološke klinike za vso izkazano požrtvovalnost,
komornemu zboru A. T. Linhart Radovičica za prelepo petje
in župniku za opravljeni obred

Zalujoča hčerka Daša in sin Mitja s družinama

Ljubljana, 20. novembra 1975

UMRL JE NAJSTAREJSI KOMUNIST, REVOLUCIONAR
IN SPANSKI BOREC IZ REVIRJEV**Robert Rinaldo**POGREB BO V SOBOTO, 22. NOVEMBRA 1975, OB 16. URI
V TRBOVLJAH NA NOVEM POKOPALIŠČU V GABERSKEMREVIRSKI KOMITE ZKS HRASTNIK, TRBOVLJE IN ZAGORJE
KOMITE OBČINSKE KONFERENCE ZKS TRBOVLJE

OBČINSKI ODBOR ZB NOV TRBOVLJE

ZRVŠ TRBOVLJE

SKUPŠČINA OBČINE TRBOVLJE

ZAHVALA

Do konca je razdal svoje veliko plemenito, utrjeno srce naš ljubi mož, oči, dedo, brat,
tati in stric**Albin Kirn**

avtobusni šofer iz Malega Slatnika 29

Vsem, ki ste se enkrat pokazali, kako zelo ste ga spoštovali in ga imeli radi – hvala!
Hvala vsem, ki ste počastili njegov spomin, mu darovali cvetje, ki ga je tako ljubil. Hvala
podjetju SAP Ljubljana, Gorjanci Straža, Združenju šoferjev in avtomehanikov, njegovim
poklicnim tovarišem, govorniku za ganljiv govor, dobrim sosedom za vso pomoč, dr. Vod-
niku za skrb med boleznijo, duhovniku za lep obred. Hvala vsem, ki ste nam izrekli so-
žalje in kakorkoli z nami delili najhujše trenutke. Tako veliko vas je, zato vsem in
vsakemu se enkrat, hvala! Nam pa bo naš oči ostal še naprej ideal: njegovo življenje je
bilo eno samo darovanje.

Sami s kruto ranico so ostali:

žena Reka, hčerka Majda in sin Vilko s družinama, sestrin brat s družinami
in njegovi ljubljani vnučki Robert, Alenka, Matjaž in BlažVsem prijateljem in znancom sporočamo, da smo se 21. novembra 1975
zadnjič poslovili od naše drage mame**DRAGE RESNIK**

rojene POGACNIK

Hkrati se vsem zahvaljujemo za izkazano sožalje

Zalujoči:

sin Vinko s družino, hči Beba s družino in sin Srečko s ženo

Ljubljana, 22. novembra 1975

ZAHVALA

Ob izgubi naše ljube mame

MARIJE KRISTANse iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom, ki so jo
spremili na njeni zadnji poti, ji poklonili cvetje in nam izrazili sožalje. Po-
sebej se zahvaljujemo prim. dr. Metki Uršičevi iz Kliničnega centra v Ljub-
ljani in dr. Ivanu Kramarju z Reke za požrtvovalno zdravljenje in humano
podaljševanje življenja, ki nam je toliko pomenilo. Prav tako se iskreno
zahvaljujemo medicinskemu in strojnemu osebju gastro-enterološkega oddelka
K. C. v Ljubljani za vse storjeno. Prisrčna hvala vsem, ki so našo mamo
v življenju cenili in imeli radi

Otroci s družinami

ZAHVALA

Ob nenadni smrti našega dragoga moža, očca, tasta, starega ata
in bratrance**ANTONA ŽLEBNIKA**se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste bili z nami v najtežjih trenutkih, vsem
sorodnikom, prijateljem in znancom, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji
poti in mu darovali cvetje. Hvala vsem, ki ste nam ustno ali pisмено izra-
zili sožalje in sočustvovali z nami

Zalujoči:

žena Reka, hčerki Majda in Toni s družino

Vižmarje, Kamnik, Ljubljana, 19. novembra 1975

ZAHVALA

Ob prerani in nenadomestljivi izgubi naše ljubljene žene, sestre in tete

ANTONIJE KONJARse iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znan-
cem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, ji poklonili toliko lepega
cvetja in vencov, ter nam izrekli ustno ali pisμένο sožalje in tolložilne besede.
Se enkrat iskrena hvala vsem, ki ste jo imeli radi

Zalujoči:

mož Vinko, sestra Ana s možem, nečaki in nečakinje ter drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame in žene

Minke Kovačse iskreno zahvaljujemo vsem, ki so jo pospremili
na njeni zadnji poti in ji podarili vence ter cvetje

Zalujoči:

mož Tone, sinova Cveto in Darko, hči Tatjana
ter drugo sorodstvoJesenice, Rāmo pri Bledu, Ljubljana, Skofja Loka,
Dramlje

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame

Franciške Volerse iskreno zahvaljujemo prijateljem, znancom in
vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti in
jo obsuli s cvetjem, nam pa izrazili sožalje. Prav
posebno se zahvaljujemo zdravstvenemu osebju, ki ji
je lajšalo bolečine v njenih najtežjih dneh bolezni.
Zahvala tudi za tople poslovilne besede, župniku
za opravljeni obred in povcem

Zalujoča družina Sendelbach

Celje, 17. novembra 1975

V današnji prilogi: Zakaj Kosovo še zaostaja (str. 21) — Kraševac v New Yorku (str. 23) — Zdravila proti raku v raziskavi (str. 28)

Teorija mora biti tesno povezana z našo prakso

Včeraj je Edvard Kardelj v Kumrovcu odprl politično šolo ZKJ »Josip Broz Tito« — Usposabljanje za uresničevanje avantgardne vloge ZKJ v naši družbi

KUMROVEC, 21. nov. — »To je šola za tiste borce naše socialistične revolucije, delavskega razreda in naše socialistične družbe, ki so že v družbenopolitični praksi pokazali sposobnost in voljo za izpopolnjevanje in ki se bodo tukaj oborožili z novim marksističnim znanjem.« Je v svojem govoru ob odprtju politične šole Zveze komunistov Jugoslavije »Josip Broz Tito« v veliki dvorani doma borcev NOV in mladine v rojstnem kraju predsednika republike dejal član predsedstva CK ZKJ in predsedstva SFRJ Edvard Kardelj.

Svečane otvoritve so se poleg slušateljev in predavateljev ter številnih gostov udeležili tudi dr. Vladimir Bakarič, Stane Dolanc, delegacije najvišjih organov ZKJ in ZK republik ter pokrajinski, predstavniki konferenc organizacij ZK v JLA in v organih ter organizacijah federacije.

Polem ko je predsednik sveta politične šole Josip Vrhovec dejal, da je za krepitev ZK kot razredne organizacije nujno marksistično izobraževanje in idejnopolično usposabljanje, ki predstavlja pogoj uspešnega izpolnjevanja njene vodilne družbenopolitične vloge, je z uvodnim predavanjem »Revolucionarna praksa in marksistično izobraževanje« povzel besedo Edvard Kardelj. Dejal je, da sta za to, da bi bila ZK sposobna uresničevati avantgardno idejno in politično vlogo v naši družbi, posebej pomembna dva pogoja. Prvi je stabilnost temeljev socialističnega sistema oziroma doloceni ključni poziciji diktature proletariata v demokratičnem sistemu socialističnega samoupravljanja. Drugi pogoj pa je revolucionarna ustvarjalna moč ZK, torej ne le njena akcijska sposobnost v vsakodnevni praksi, marveč moč njenega znanja in marksističnega teoretičnega ustvarjanja.

Za marksistično izobraževanje je nujno poznavanje klasične literature tvorcev marksizma in leninizma, vendar pa je obenem prav tako važno, da to izobraževanje povezuje teorijo in prakso ter marksistično znanost z vsem znanjem, ki bo komunistu omogočilo, da bo samostojno povezoval teorijo in prakso, družbeno kritiko z ustvarjalno akcijo, je poudaril Edvard Kardelj.

Po tem je direktor politične šole »Josip Broz Tito« Džuka Hrzenjak zatrdil, da si bo prva generacija slušateljev prizadevala, da bo vsem kasnejšim rodovom, ki se bodo v tej šoli učili hoditi po Titovi poti, po herojski poti naše ZK in tako utirali steze v njenem boju za osvoboditev delavskega razreda in vseh delovnih ljudi. S slavnostjo so predsedniku Titu poslali pozdravno brzojavko, današnji dan, 21. november pa so razglasili za dan šole.

Med 70 slušatelji prve generacije jih je sedem iz Slovenije: predmetni učitelj / osnovne šole Genterovci Tibor Füle, strokovni učitelj na kranjskem tekstilnem centru Jože Valant, zobotehnik v ambulanti Poljčane Andrej Aranjč, sekretar komiteja OK ZKS Vrhnika Jože Sojer, inženir v trboveljski strojni tovarni Miro Florjanc, električar v trebanjskem Novolezu Igor Slak ter organizacijski sekretar komiteja OK ZKS Ljubljana Center Igor Makovec. (Obišli Britaniji in Franciji. Na sprejemu so bili tudi predsednik skupščine SFRJ Kiro Gligorov ter zvezni sekretar za zunanje zadeve Miloš Minić.

BORIS DOLNICA



SLOVESNOST V KUMROVCU — Prvi slušatelji politične šole ZKJ »Josip Broz« — Tito z Edvardom Kardeljem in drugimi uglednimi gosti. Foto: J. Znidaršič

Tito sprejel Mareia

Predsednik egiptovske skupščine izročil poslanico Sadata

BEOGRAD, 21. nov. (Tanjug) — Predsednik republike Josip Broz Tito je danes popoldne sprejel odposlanca predsednika Sadata, predsednika egiptovske parlamenta Sajeda Mareia in se zadržal z njim v daljšem prijateljskem razgovoru.

Sajed Marei je predsedniku Titu izročil osebno poslanico predsednika Egipta Anvara el Sadata v zvezi s sedanjim položajem na Blžnjem vzhodu in o rezultatih njegovih obiskov v ZDA, Veliki Britaniji in Franciji. Na sprejemu so bili tudi predsednik skupščine SFRJ Kiro Gligorov ter zvezni sekretar za zunanje zadeve Miloš Minić.

Gomes svari pred desno nevarnostjo

Portugalski predsednik zahteval odstop vlade premiera Azeveda — Lizbonske čete v strogi pripravljenosti

LIZBONA, 21. nov. (Tanjug) — Portugalski predsednik Costa Gomes je sinoči pozval svoje rojake, naj se z združenimi močmi upro čedače hujski nevarnosti, ki jim grozi od desničarske reakcije, o kateri je rekel, da lahko »pride do takega režima, kakršen vlada v Čilu«.

General Costa Gomes je govoril množici, ki se je zbrala pred predsedniško palačo že zgodaj popoldne. Zadržal je, da je treba takoj odstaviti vlado, ki je zjutraj sicerila, da začasno odloži svoje posle. Demonstracije proti vladi je podprla se zlasti komunistična partija, ki je sporočila: Sklepe vlade, da suspendira samo sebe, so sprejeli desničarske sile v njej, hoteč izsiliti spremembe na poveljskih položajih v armadi in s tem uveljaviti

represivne ukrepe proti čedalje močnejšemu odporu delovnih množic in revolucionarnih sil zoper vladno politiko. »Vlada je odložila svoje dolžnosti zato, da ji ne bi bilo treba odstopiti.«

Portugalski predsednik pa ni povedal nič takega, iz česar bi bilo mogoče sklepati, da je svet revolucije sprejel kak sklep o pogojih, ki jih je razglasila vlada admiralov de Azeveda.

Enote lizbonske vojske, ga območja, ki jim poveljuje komandant celinskega operativnega poveljstva general de Carvalho, so v stanju pripravljenosti. Osebe velikega skladišča orožja in streliva v okolici glavnega mesta je sporočilo, da je pripravljeno na njegov ukaz »razdeliti ljudstvo orožje v primeru, da bi prišlo do reakcionarnega udara, ki bi ogrozil portugalsko nacionalno neodvisnost in revolucijo, zato da ne bi spodbujali golorokega ljudstva«.

Delegacija Bundestaga v Zagrebu

Pogovori zahodnonemške parlamentarne delegacije v saboru SRH

ZAGREB, 21. nov. (Tanjug) — Delegacija zahodnonemškega Bundestaga, ki jo vodi predsednica Annemarie Renner, je dopoldne prispevala v Zagreb in takoj po prihodu obiskala sabor SRH Hrvaške.

V pogovoru s predsednikom sabora dr. Ivom Perišanom in s skupino članov sabora in izvršnega sveta kakovosti gospodarske zbornice Hrvaške, so se člani zahodnonemškega parlamenta seznanili s posameznimi vidiki gospodarskega razvoja v republiki, posebej pa so se zanimali tudi za funkcioniranje sabora in delegatskega sistema.

Člane Bundestaga je potem sprejel predsednik predsedstva SRH Hrvaške Jakob Blažević, zvečer pa so odgovorili iz naše države.

Madridske straže

Franca bodo pokopali jutri, kronanje Juana Carlosa pa bodo verjetno odložili — Vse pomembnejše točke stražijo

MADRID, 21. nov. — Tuje agencije poročajo, da so krsto s posmrtnimi ostanki diktatorja Franca prepehali v kraljevsko palačo v Madridu, tako da mu bodo njegovi privrženci pred pogrebom, ki je predviden za jutrišnjem, lahko izkazali zadnje časti.

Sicer pa je v Španiji mirno. Po ulicah španskih mest kržarajo policijske in vojaške obhodnice, vse pomembnejše točke v Madridu so zastražene.

Madridski časniki pišejo, da se bo pogreba udeležil tudi podpredsednik ZDA Rockefeller. Franca bodo pokopali v nedeljo na pokopališču blizu Madrida, kjer je tudi grob tvorca falangistične filozofije Josea Antonia Prima de Riveria. Kronanje princa Juana Carlosa Burbonskega je predvideno za jutri, vendar se je zvedelo, da bodo obred morda preložili za dan ali dva, baje za-

to, da bi počakali na nekatero delegacijo iz tujine.

Madridski desni listi danes ostro kritizirajo pisanje svetovnega tiska o Francovi smrti. V nekaterih izmed teh listov so danes tudi sestavili, ki ki poveljujejo vlogi generalisima Franca in obdobje frankizma. V nasprotju z njimi je zmerni španski tisk veliko bolj zadržan in »prepušča zgodovini, da bo izrekla zadnjo sodbo«. Podobna mnenja izražajo tudi ugledne osebnosti španskega političnega življenja. »Zdaj ni trenutka, da bi izrekli dokončno sodbo o osebnosti Francisa Franca«, je dejal general Manuel Díez Alegria, ki

so ga lani odstavili s položaja načelnika španskega generalnega štaba.

Podoben mnenje je izrazil tudi Serrano Suñer, Francovi svak, ki je bil med državljansko vojno njegov minister za notranje zadeve.

Stari falangisti in fašisti govorijo o kontinuiteti frankizma in o tem, da so prepričani, da bo kralj Juan Carlos nadaljeval del Francisa Franca.

Katoliški list Ya pa piše, da bo Juan Carlos lahko »kaj storil« in sploh ostal na položaju samo pod pogojem, da bo državi vrnil demokracijo.

Spopad s tajno policijo

V boju je padlo sedem pripadnikov čilškega odporniškega gibanja

BUENOS AIRES, 21. nov. (Tanjug) — Čilska hunta je objavila, da je v oboroženem spopadu s tajno policijo diktatorske vlade padlo sedem pripadnikov odporniškega gibanja, članov KP in »gibanja revolucionarne levice« (MIR). V uradnem sporočilu je še rečeno, da so ranjeni en patriot in dva pripadnika vladne policije. Hunta trdi, da je do spopada prišlo, ko so člani odporniškega gibanja skušali napasti vojaško patruljo. To je bil doslej eden najhujših spopadov med policijo in člani odporniškega gibanja. General Pinochet bi se zdaj spet rad predstavil kot žrtev terorističnih napadov.

Kam na prvo letošnje smuko?

Sneha sicer še ni dovolj, za prvo silo pa bo že zadostoval

LJUBLJANA, 21. nov. — V Kranjski gori nekateri žičnice že delajo. Na Zlatniku bodo v soboto poleti vlečnice na Hotanjski vrh, ter otroško vlečnico. Tudi žičnica ob Sportu hotelu na Pokljuki naj bi stekla v soboto. Gojite bodo poglne žičnice ob tistih progah, kjer je trideset centimetrov snega dovolj za smučanje. Na Voglu ob ljubljano, da bodo smučarjem poglali vsaj en sedežnico. Na Kravcu je možna smuka na Njivčah, kjer je od 40 do 50 centimetrov snega.

DOPISNIKI DELA

Takoj umik s Cipra

Generalna skupščina OZN sprejela resolucijo, ki so jo predlagali neuvrščeni — Ukrepi za vrnitev beguncev

NEW YORK, 21. nov. (Tanjug) — Generalna skupščina OZN zahteva, da se neutegoma umaknejo vse oborožene sile, da odstopijo tuje vojske in osebje iz Ciprske republike in da prenehajo vsako tuje vmešavanje v njene zadeve.

To odločno zahtevo vsebuje resolucija petih neuvrščenih držav o ciprskem vprašanju, ki so jo sinoči, navkljub srditemu turškemu nasprotovanju, sprejeli s 117 glasovi. Edino Turčija je bila proti. Glasovanja se je vzdržalo 9 držav: Čile, Gambia, Iran, Izrael, Jordanija, Maroko, Pakistan, Saudska Arabija in ZDA. Iz raznih razlogov je bilo odsotnih 16 delegacij.

Cepav resolucija govori o umiku vseh tujih oboroženih sil, pa to predvsem velja za turški invazijski korpus. Turki se izgovarjajo, da je navzočnost te korpusa na otoku porok za varnost turške ciprske skupnosti ter za njen status. Očitno pa generalna skupščina tega argumenta ne priznava.

Resolucija tudi poziva vse pristojne strani, naj neutegoma sprejmejo ukrepe za prostovoljno in varno vrnitev beguncev na njihove domove in za ureditev vseh drugih problemov beguncev. Nadalje zahteva, naj »obe skupnosti takoj obnovita smotna in konstruktivna pogajanja«. Turčiji tudi ni pogodu naslednji paragraf, ki pravi, naj se snobena stran ne spušča v enostranske akcije...

Oprostitev obveznega pologa

ZIS močno omilil merila za polog pri investicijskih vlaganjih

BEOGRAD, 21. nov. — Gradnja stanovanj, stanovanjskih objektov, samostojnih domov in študentskih domov ter domov za upokojence — je oproščena obveznega pologa depozita, ki ga odreja zakon o pologu depozita pri investicijskih vlaganjih v negospodarske in neproizvodne investicije. Depozita bodo oproščene tudi vse investicije, pri katerih so z vsaj kot 50 odstotki udeleženi občani s samopriskepno ali posojilom. Investicijska vlaganja na manj razvitih območjih pa so oproščena pologa, če vlaganja iz teh virov presegajo 30 odst.

Predstavnik palestinske osvobodilne organizacije (PLO) je povedal, da se bo generalni sekretar OZN v Damasku sestel z Jaserom Arafatom, predsednikom PLO. Kakor vedo povedati politični krogi, bo Kurt Waldheim razložil Arafatu ameriška stališča. Arafata pa prosil, naj mu pojasni palestinska stališča glede ureditve bliznjehodne krize.

Ameriški državni sekretar za zunanje zadeve Henry Kissinger je izjavil, da je bil ameriški veleposlanik v Iz-

Sirija prva postaja

»Delovni obisk« Kurta Waldheima na Blžnjem vzhodu — Napad gverilcev na izraelsko naselje na Golanu

NEW YORK, 21. nov. (UPI, AP, VAPA) — Generalni sekretar OZN Kurt Waldheim je danes odpotoval na »delovni obisk« v države Blžnjega vzhoda. Ustavil se bo v Siriji, Libanonu, Jordaniji, Izraelu in na Cipru. V Siriji se bo pogovarjal o ločitvi izraelskih in sirskih sil na Golanu in o podaljšanju mandata mirovnih silam OZN.

raetu Malcolm Toon poklicar v Washington na pogovor o tem, kakšne so možnosti za nova pogajanja na Blžnjem vzhodu. Kissinger je potrdil, da bo januarja prišel v Washington izraelski premier Itzak Rabin.

Predstavnik ljudske demokratske fronte za osvoboditev Palestine je v Damasku izjavil, da so gverilci te organizacije sinoči napadli izraelsko naselje Ramat Hag Šamin na Golanskem višavju. V napadu, ki se je začel sinoči ob 21. uri, je bilo ubitih in ranjenih več izraelskih vojakov. Gverilci so napadli mladinski center naselja in ga popolnoma uničili. Boji so trajali do 3. ure zjutraj.

V Tel Avivu so potrdili napad, v sporočilu pa pravijo, da so gverilci ubili tri študente in enega ranili.

Izraelske okupacijske oblasti so nedavno ukazale prebivalcem vasi Bejr Zakarija v okrožju Betlehem, naj se v petnajstih dneh izselijo iz svojih domov in s svoje zemlje. Če se ne bodo pokorili, bodo izseljeni s silo, so oblasti zagrožile vasičanom. Kakor hitro je rok potekel, so izraelski vojski napeljali okoli polji, ki so last vasičanov.

so se domenili tudi o splošnih volitvah v vsej državi. Ena od prvih nalog tako izvoljene enotne skupščine bo, da bodo sestavili centralno vlado in druge vodilne organe enotnega državnega aparata. Datum volitev še ni znan, najbrž pa bodo kmalu.

Sredi decembra bo v Parizu mednarodna konferenca o obnovitvi Vietnamu, ki bo pod pokroviteljstvom organizacije vietnamskih prebivalcev v Franciji (organizacija se menjuje vietnamsko bratstvo).

Začetek združitve

V Hošiminhu se je končala politično-posvetovalna konferenca predstavnikov obeh Vietnamov — Podpis listin

HANOI, 21. nov. (Tanjug) — Opoldne se je v Hošiminhu končala politično-posvetovalna konferenca predstavnikov Severnega in Južnega Vietnamu, na kateri so obravnavali formalno in popolno združitve države. Delegaciji sta sprejeli besedilo skupnega sporočila in dokument — v njem naštevajo probleme, o katerih sta se obe strani sporazumeli. Za zdaj pa niso objavili vsebine teh dveh dokumentov.

Konferenca se je končala s slovesno sejo šefa delegacije Truong Cin iz Severnega Vietnamu in Pham Hung iz Južnega Vietnamu sta podpisala oba dokumenta. Zgodovinsko srečanje obeh delegacij je dokazalo, da ne gre za pogajanja dveh strani, od katerih bi vsaka imela lastna stališča, temveč za dogovor narodnih predstavnikov, ki imajo pred seboj enak cilj: formalno združitve države po večletni umetni razcepljenosti.

Odtje, ko je bil na saigon

skem letališču Tanh Son. Njati slovesen sprejem za delegacijo DR Vietnam, ki je štela 25 članov, pa do danes se je mesto Hošiminh potrudilo ustvariti vtis v izjemnem dogodku v zgodovini države. Pri katerem spontano sodeluje ves vietnamski narod. Zastave, transparenti o enotnosti, fantje in dekleta v belih oblačilih, častna garda pred palačo neodvisnosti — tako so bila zunanja znamenja, ki so spremljala zgodovinski dogovor med predstavniki severa in juga. Delegati

Kaj komentira Delo

Portugalska kriza je dosegla skrajno kritično točko. Dve antagonistični strani poarilske Portugalske pričakujejo od predsednika republike arbitražo, Costa Gomes pa se je omejil na posplošni poziv k spravi in enotnosti. Zakaj? O tem razmišlja Miran Suštar v komentarju »Portugalski november«. O aktualno zdravstveno-politični temi piše Marija Namorščak. Ali naj bo načelo odvisno od datuma? Mija Repovž pa o zlorabljenih dodatkih na stalnost.

Resolucija pravočasno nared?

BEOGRAD, 21. nov. — V skupščini SFRJ so nadaljevali razpravo o osnutku resolucije za leto 1976. Momčilo Černović, zvezni sekretar za finance, je dejal, da bo besedilo resolucije usklajeno do srede decembra, ko naj bi dosegli tudi medrepubliške dogovore o plačilni bilanci, politiki cen ter skupni in splošni porabi. Potrdili so tudi pet osnutkov zakonov za nadaljevanje spodbujanja manj razvitih v letu 1976.

Stotine dodatnih milijonov za cement

ANHOVO, 21. nov. — Investicija v nove obrate anhoškega Salomita je narasla za 750 milijonov dinarjev. Krive so večje dimenzije nekaterih objektov in inflacija, ki je z višjimi cenami prispevala obremenitvi.

stran 4

STOL

interier

Duplica pri Kaminiku

Delovni čas od 7. do 20. ure
Ob sobotah od 7. do 14. ure

Stanovanjsko pohištvo — uni program

